

Débat du 29 mai 2008

5833 - Projet de loi portant approbation du Traité de Lisbonne modifiant le Traité sur l'Union européenne et le Traité instituant la Communauté européenne, des Protocoles, de l'Annexe et de l'Acte final de la Conférence intergouvernementale, signés à Lisbonne, le 13 décembre 2007

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

M. Ben Fayot (LSAP), rapporteur.- Här President, Här Statsminister, léif Kolleeginnen a Kolleegen, haut genee virun dräi Joer huet dat franséisch Vollek an engem Referendum dee sougenannten „Verfassungsvertrag“ ofgelehnt, an eng Woch duerno d'Hollänner. Domat ass d'EU an eng Kris eragerutscht, un där se bis den 19. Oktober 2007 kalennert huet, wéi en Accord iwwert de Vertrag vu Lissabon, iwwert dee mer haut solle schwätzen, erreecht gouf.

Dës Kris huet direkt Ursaache gehat, mä och eng laang Virgeschicht.

D'Europäesch Unioun huet sech vun Ufank den 90er Joren u rasant verännert, well Europa sech fundamental verännert huet.

Mat dem Opléise vum Sowjetimperium, vun dem kommunisteschen Imperialismus als weltwäit Uerdnungsmuecht ass eng nei geopolitesch Situatioun entstanen. Nei Deeler vun Europa an der Welt sinn opgaangen. Vill Länner hunn hir Souveränitéit erëmfonnt, déi se nom Zweete Weltkrich verluer haten. Demokratie war gefrot amplaz Diktatur, Maartwirtschaft amplaz staatlech dirigéiert Wirtschaft, fräi Bewegung amplaz zoue Grenzen.

Dat war d'Stonn fir eng rasant Weiderentwécklung a Verdéiwung vun der Europäescher Unioun als Zesummeschloss vu fräien demokratesche Länner.

1992 gouf de Vertrag vu Maastricht ratifizéiert, deen d'Europäesch Unioun e Risestéck weiderbruecht huet. 1997 de Vertrag vun Amsterdam.

Et sief drun erënnert, dass u béide Verträge déi deemoleg Lëtzebuerger Regierung entscheidend matgeholfen huet, fir dass se iwwerhaupt zustane kommen. Ganz bestëmmt kënnen sech och déi zwee Hären, déi op der Regierungsbänk setzen, ganz gutt drun erënneren a wëssen och allen zwee, wat se do derbäi bruecht hunn.

2000 sollte mam Vertrag vun Nice déi lescht Problemer, déi no Amsterdam iwwreg blouwen, geléist ginn. Et ass näischt doraus ginn. Et ass de minimalistesche Vertrag vun Nice entstanen.

Mä aus deem Échec ass eng nei Reflexioun opgrond vun der Deklaratioun vu Laeken entstanen. Haut sti mer eigentlech um Enn vun där Reflexioun a Form vum Vertrag vu Lissabon, deen - dat muss een och soen - dank der däitscher Présidence, mat der Ënnerstëtzung vum Här Sarkozy an anere Statsmänner a Statsfraen, an Europa zustane

koum. Dass dee Vertrag elo scho vun Däitschland a Frankräich ratifiziert ass, ass sécher fir vill Länner an Europa eng grouss Erlichterung.

Här President, dese Vertrag ass néideg an och a muncher Hisiicht interessant. Et ass awer leider nëmmen e Vertrag.

Et ass eng Ironie vun der Geschicht, dass de Verfassungsvertrag, deen demokratesch opgestallt ginn ass an eng breet Diskussioun ervirbruecht huet, buede gaangen ass, an dass en traditionelle Vertrag bal keng Diskussioun ervirbréngt. Mir kruten heizou - fir just dat ze zitieren - keen eenzeg Avis vun de Beruffschamberen.

Dese Vertrag bréngt u sech keng Kontrovers. D'Kontrovers dobaussen ass net iwwert d'Institutionen, mä iwwert d'Politik, déi gemaach gëtt. Politik ass zum Beispill, wann eng staark liberal geprägte Kommissioun Lëtzebuerg usicht, well et iwwert d'Entsenderichtlinn ze vill Soziales erabruucht huet. Politik ass och, wann d'Kommissioun sech systematesch weigert, bei de Services publics ze légiférieren. Dat huet mam politesche Kräfteverhältnis an Europa ze dinn.

De Vertrag ass u sech keen Text, dee vum Hocker räisst; dat muss ee ganz kloer soen. Formal ass et en Text mat siwen Artikelen, déi bal fir all Artikele vun deenen zwee bestehende Verträge Ännerunge virgesinn. Ännerungen, déi vun héije Fonctionnairen aus Europa an aus de Memberlänner ausgeschafft goufen an a just zwou Sitzunge vun de Ministeren an der sougenannter „Regierungskonferenz“ ofgeseent goufen. Dobäi waren dräi Verrieder vum Europaparlament, awer keng aus den nationale Parlamenter; wat mer sengerzäit staark bedauert hunn.

Dat erkläert och, dass de Vertragstext u sech net liesbar ass. Et huet iwwregens bis de 15. Abrëll 2008 gedauert, bis e konsolidierten Text offiziell vum Conseil erschéngen ass, deen den 9. Mee am Journal officiel ze liese war. An ech soen der Representatioun vun der Kommissioun Merci, dass se ons dee Journal officiel vum 9. Mee an d'Case geluecht huet. Jiddfereen huet also dee gesamten Text vun 388 Säiten zur Verfügung.

Ech wollt och soen, dass d'Regierung jo och eng ganz flott Broschür iwwert den Traité vu Lissabon gemaach huet, also e bësse Propaganda fir d'Regierung an e bësse Propaganda fir d'Öffentlechkeetsaarbecht vun der Kommissioun zu Lëtzebuerg, där mer och Merci soe fir déi Texter.

De Vertrag vu Lissabon mat alle Virbehalter, déi ech elo virbruecht hunn, ass e wichtegen an en interessante Vertrag. En iwwerhëlt dat meescht - ech ginn hei net op Prozenter an - vun deem, wat de Verfassungsvertrag un Neiem bruecht huet. Déi bestehend Verträge, déi mer elo hunn, ënnert deene mer elo fonctionnéieren, bleiwen also bestoen. Deen Éischte behält den Numm „Traité de l'Union européenne“ an deen Zweete gëtt zum „Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne“. Exit also den Ausdrock „Communauté européenne“, obschonn d'Adjektiv an der Méthode communautaire seng voll Bedeitung behält.

D'Zweedeelung beim Vertrag vu Maastricht an Amsterdam huet dorop berout, dass den éischten Deel déi intergouvernemental Zesummenaarbecht ofgedeckt huet, an den zweeten Deel déi supranational, also communautär Zesummenaarbecht; do, wou d'Memberstate ganz oder deelweis Kompetenzen un d'Europäesch Unioun ofgetratt hunn, fir gemeinsam eng Politik ze definéieren an ze verfollegen.

Wann also nëmme méi vun der Europäescher Unioun geschwat gëtt, heescht dat, dass déi Konstruktioun mat dräi Piliere, wéi se am Maastricht-Vertrag erfionnt gi war, verschwënnt. Ausser der Aussen- a Sécherheetspolitik an der Koordinatioun vun der Wirtschaftspolitik ginn all déi aner Froen an engem eenzegen institutionelle Kader behandelt.

Bestoe bleift natierlech - dat just zwësche Klammere gesot - „d'Communauté européenne de l'Énergie atomique“; also Euratom. Dee Vertrag soll no engem Wonsch vun Däitschland, Irland an Éisträich an der Deklaratioun 54 duerch eng nei Conférence intergouvernementale iwwerschafft ginn.

Et bleiwen also dräi verschidde Verträge, wann een den Euratom derbäihëlt, mat 37 Protokollen, dat heescht och iwwert den Acquis de Schengen, a 65 Deklaratiounen, déi net bindend sinn awer trotzdem bei der Interpretatioun vun de Verträge Hëllef wäerten.

Här President, just fir kuerz dorop zrëckgekomen, d'Evénementer vun 2005 souwuel zu Lëtzebuerg wéi soss an Europa hu bewisen, dass vill Onwourechtchen iwwert d'europäesch Integratioun kolportéiert ginn a vill Onverständnis doriwwe besteet.

Duerfir just dës puer Allgemengheeten.

D'Europäesch Unioun ass e Bündnis vu fräie Länner. All Land ass fräi, an d'Unioun eranzegoen a se ze verloossen. Dat ass e groussen Ënnerscheed zum Beispill mat der Sowjetunioun.

All Land ënnerwerft sech rechtlechen Obligatiounen, well et seng Interessen doranner fënnt. Deen Interessi, dat ass sécher e grouse Bannemaart, deen e grouse Stelleväert huet, staark wirtschaftlech Partner, politesch Stabilitéit a Sécherheet an eng gemeinsam Approche, fir d'Problemer vun haut ze léisen.

All Land behält seng Souveränitéit an trëtt nëmme Kompetenzen un d'Europäesch Unioun of, déi all Memberlänner d'accord sinn ofzetrieden.

Dat Zweckbündnis entwéckelt sech weder zu engem Superstat nach zu de Vereenegte State vun Europa.

Fir dat kloerzestellen, enthält de Vertrag vu Lissabon eng kloer Opdeelung vun de Kompetenzen: Et gëtt der ënnert deene Kompetenzen, déi d'Europäesch Unioun eleng ausübt; et gëtt der, déi se mat de Memberlänner deelt; an et gëtt déi Kompetenzen, déi d'Memberlänner eleng ausüben. Déi dräi Zorte Kompetenze waren och schon am Verfassungsvertrag dran, fir ebe just kloerzestellen, wie wat an Europa mécht. Derniewent

natierlech gëtt et déi ganz spezifesche Kompetenze vun der Aussen- a Sécherheetspolitik an der Koordinatioun vun der Wirtschafts- a Beschäftigungspolitik.

Mat anere Wieder: D'Europäesch Unioun huet nëmmen déi Kompetenzen, déi se duerch eestëmmege ugehollene Verträge kritt, wat all Dérive ausschléisst, also och all Gespréich iwwer Bréisseler Zentralstat, Superstat a wat een alles dorëmmer huet missen héiere vu vireran ausschléisst. Natierlech muss een och derbäifügen, dass iwwert déi Kloecheit do eraus d'Prinzipie vu Subsidiariteit a Proportionaliteit zwéngend mussen respektéiert ginn.

Eng grouss Erausforderung, Här President, déi och schonn an der Diskussioun iwwert de Verfassungsvertrag vir stoung, ass d'Verlaange vu méi Demokratie an Europa. Op deem Plang enthält de Vertrag vu Lissabon dräi grouss Weiderentwécklungen, nämlech eng ausgebauten europäesch Biergerschaft, eng weider Opwärtung vum Europaparlament an eng nei Roll fir d'Nationalparlamenten.

D'europäesch Biergerschaft huet als Objektiv, de Bierger an de Mëttelpunkt vun der europäescher Politik ze stellen. Si ersetzt net déi national Biergerschaft, déi d'Grundlag vun der europäescher Biergerschaft ass. Säit dem Vertrag vu Maastricht huet déi Biergerschaft d'Wahlrecht bei kommunalen an europäesche Wahlen comportéiert. Dozou kënn am Vertrag vu Lissabon en Initiativrecht, fir d'Kommissioun ze bewegen, e Gesetzesprojet virzeleeën.

Et besteet schonn - an dat gëtt weidergefouert -: d'Recht op diplomateschen a konsulareschen Schutz an engem Drëttland, wou dem Bierger säi Land net vertraueden ass; d'Recht, Petitiounen un d'Europaparlament ze schécken; den europäeschen Ombudsmann unzeruffen. An dozou gehéiert selbsterständlech dat fundamentaalt Recht, fir fräi ze zirkuléieren.

D'Rechter vun de Bierger stinn an der Charta vun de Grundrechter. Dës Charta ass bekanntlech net méi am Vertrag dran, mä si gëtt am Artikel 6 vum Traité de l'Union européenne als bindend unerkannt, wouduerch se déiselwecht rechtlech Valeur kritt wéi e Vertrag.

Iwwert d'Grundrechtecharta hu Groussbritannien a Polen e Protokoll 9 krut, deen am Fong geholl datselwecht widderhëlt, wat schonn an der Charta an an den Explikatiounen zur Charta steet a wat an der Charta, wéi se am Verfassungstext dra war, och répétéiert ginn ass, nämlech dass d'Charta der Europäescher Unioun keng nei Kompetenze gëtt. D'Charta huet Effeten op d'europäesch Institutiounen an op d'Regierungen, wa se europäescht Recht applizéieren.

Natierlech ass et eng spannend Fro, Här President, fir ze wësse wat geschitt, wann et zum Beispill Affäre beim Europäesche Geriichtshaff gëtt, an deene Bierger aus deenen zwee Opt-out-Länner mat implizéiert sinn. Ech mengen schonn, dass zimlech Onkloecheit besteet iwwert d'Konsequenz vun deem Protokoll an der Netparticipatioun vu Groussbritannien a Polen un der Charta.

Natierlech - just fir dat ze soen - ass et ëmmer bedauerlech, wann d'Politik keng kloer Wieder schwätzt, well et dann d'Gerichter sinn, an deem Fall den Europäesche Gerichtshaff, déi d'Politik festleeën. An dat ass natierlech fir d'Politiker net dat Gielt vum Ee.

Wichtig - dat wëll ech och nach ënnersträichen - ass, dass d'Europäesch Unioun der Europäescher Mënscherechtskonventioun bäitriede wëllt. Domat akzeptéiert si fir d'éischt en externe Contrôle iwwer hir Législatioun.

Här President, d'Europaparlament, säit 1979 direkt vun de Bierger gewielt, gëtt duerch de Vertrag vu Lissabon weider a staark opgewäert. De legislative System vun der Europäescher Unioun gëtt méi kloer doduerch, dass d'Codécisioun zur normaler gesetzgeberescher Prozedur gëtt an d'Europaparlament als Matgesetzgeber op déiselwecht Héicht kënnt wéi de Ministerrot.

D'Europaparlament schwätzt also an der meeschter Gesetzgebung mat, kritt och nach weider Pouvoiren a Budgetsfroen a wiert de President vun der Kommissioun. An der Aussen- a Sécherheetspolitik muss d'Europaparlament informéiert a consultéiert ginn.

D'Zuel vun den Europadeputéierten, wéi Der jo wësst, gëtt op 751 limitéiert - eng Zuel, déi jo héchstwahrscheinlech an zéng, 20 Joer kee méi kann erklären; firwat just 751. Et ass eng Zuel, déi aus engem vun deenen typesch europäeschen Händel entstanen ass. Ech ginn net dorop am Detail an, mä wichtig fir Lëtzebuerg ass et, dass den ënneschte Seuil bei sechs läit, also d'Representatioun vu Lëtzebuerg garantéiert.

Mä virun allem perséinlech ass et wichtig, dass Lëtzebuerg dat Bescht aus deene sechs mécht. Et ass also net d'Quantitéit, déi wichtig ass, et ass d'Qualitéit vun deene sechs, déi wichtig ass.

Ech wëll awer och derbäifügen, dass d'Europaparlament a sengem Avis zu deem Vertrag an engem Saz esou bäileefeg gesot huet, dee Seuil minimal vu sechs géif „à terme“ - zwësche Guillemeten - problematesch ginn. Wat et genee domat mengt, hunn ech eigentlech net verstanen.

Här President, déi nei Roll vun den nationale Parlamenter ass e weideren Aspekt vun der Demokratiséierung vun der Unioun. Den Artikel 12 vum Traité de l'Union européenne seet, dass si aktiv un deem gudden Fonctionnement vun der Europäescher Unioun deelhuefen. D'COSAC, hir Organisatioun op europäeschem Plang - wou mer jo och dann herno de President vun onser Delegatioun wäerten héieren iwwert déi spannend Froen, déi sech do stellen -, steet am Protokoll 1 iwwert d'Roll vun den nationale Parlamenter. De Protokoll 2 beschreift d'Prozedur fir d'Kontroll vun der Subsidiaritéit an der Proportionalitéit.

Et gëtt, wéi Der wësst, déi giel, déi orange an déi rout Kaart.

D'giel Kaart gëtt et, wann op d'mannst een Drëttel vun de Stëmme vun den nationale Parlamenter der Meenung ass, e Projet vun der Kommissioun géif dem Prinzip vun der Subsidiaritéit net entsprechen. Da muss d'Kommissioun hire Projet réexaminéieren.

D'orange Kaart gëtt et, wann d'Halschent vun den nationale Parlamenter der Meenung ass, dass d'Subsidiaritéit net respektéiert gëtt.

(Coups de cloche de la Présidence)

Da muss d'Kommissioun hiren Text réexaminéieren an en Avis motivé schreiwen, wa se hiren Text wëllt bäibehalen.

D'rout Kaart besteet doran, dass en nationaalt Parlament iwwer seng Regierung beim Europäesche Gerichtshaff wéinst der Subsidiaritéit kloer kann.

Mir wëssen all ëm d'Schwieregkeet, fir dat eminent politescht Konzept vun der Subsidiaritéit ze definéieren. Déi Simulatiounen, déi d'Chamber säit enger Partie Jore matgemaach huet, hu gewisen, wéi schwéier et ass, schnell - dat heescht innerhalb vun aacht Wochen - europäesch Propositionen ze analyséieren engersäits, an anerersäits d'Applikatioun vum Subsidiaritéitsprinzip ze argumentéieren.

Déi zwee Protokoller iwwert d'national Parlamenter mussen elo mat Liewe gefëllt ginn. Si därefer virun allem net als Waff géint d'Europäesch Unioun gekuckt ginn, wéi dat a verschiddene Länner gesi gëtt.

All Parlament muss sech zudeem och nach d'Mëttele ginn, fir déi Protokoller ze applizéieren. Mir brauchen dobäi sécher eng Zesummenaarbecht mat der Regierung. Duerfir wëlle mer déi Zesummenaarbecht an engem Protokoll formaliséieren, deen an onst Reglement ageschriwwen gëtt. Iwwregens läit dee Protokoll scho länger Zäit bei der Regierung, an ech géif hei en Appel un d'Regierung maachen, fir dass mer dee Protokoll esou séier wéi méiglech erëmkréien.

Här President, et geet net drëm - dat wëll ech awer hei nach eng Kéier kloer soen -, eng drëtt Chamber - e Senat oder eng Assemblée vun den nationale Parlamenter - opzebauen. Et gëtt ëmmer erëm versicht, fir op dee Wee ze goen. D'Chamber refuséiert dat systematesch, well mir mengt mir hätte genuch Institutiounen an Europa, wou och national Deputéierte sech kënnen ausdrécken.

D'Parlamenter solle vis-à-vis vun hire Regierungen hir Verantwortung huelen, hir Regierung kontrolléieren, öffentlech an an de Kommissiounen mat hir iwwer europäesch Gesetzgebung an engem fréie Stadium diskutéieren. Dat ass eng demokratesch Kontroll an dat ass och eng Stäip fir d'Regierung, wa se an europäeschen Dossierer d'Lëtzebuerger Interesse mam Parlament am Réck verdeedegt.

Här President, e wichtegen Aspekt vum Vertrag sinn déi institutionell Ännerungen. Si betreffen an der Haaptsaach den Europäesche Rot, d'Kommissioun an, wéi schonns gesot, d'Europaparlament an d'Nationalparlament.

Den Europäesche Rot gëtt eng eegestänneg Institutioun, wat e bis elo net war. E kritt e President fir 30 Méint, deen erneiert ka ginn an dee vum Conseil européen gewielt gëtt, ouni dass d'Europaparlament zum Beispill matschwätzt. Hien ersetzt d'Présidence tournante op deem Niveau. D'Fonctioun ass inkompatibel mat där vum Premierminister oder Chef d'État. De President representéiert d'Europäesch Unioun no baussen, préparéiert d'Sitzunge vum Conseil européen an assuréiert de Suivi vun den Décisiounen. Wéi déi nei Fonctioun sech vis-à-vis vum President vun der Kommissioun a vum Haut Représentant fir d'Aussepolitik artikuléiere wäert, muss nach gesi ginn.

Eng aner Fro, wéi zum Beispill am Conseil des ministres ofgestëmmt gëtt, war a bleift eng kruzial, well se d'Muechtverhältnisser an der Europäescher Unioun reproduzéiert a festleet.

Déi duebel Majoritéit huet sech duerchgesat mat 55% vun de Staten a 60% vun der Bevölkerung, an dat vun 2014 un an a munche Fäll eréischt vun 2017 un.

Dat Gezécks mécht natierlech déi ganz Aarbecht, fir d'Prozesser méi kloer a verständlech ze maachen, manner evident. Ech erspueren lech hei déi ausgeklügelt a fir en normale Bierger bal net novollzéibar Kompromisser, déi a leschter Minutt vun der Regierungskonferenz mat Polen ausgehandelt hu misse ginn.

Dozou kënnt, dass 44 nei Gebidder festgehale goufen, déi mat qualifizierter Majoritéit behandelt ginn, während d'Eestëmmegkeet an 72 Fäll bestoe bleift.

Wat d'Verständnis no bause vum Conseil och nach méi kloer mécht, also vun deem legislativen Organ - wann et dann als legislatiivt Organ tagt -, dat ass d'Obligatioun fir öffentlech ze tagen, wann en als Chamber fonctionnéiert.

Dat ass eng Reminiszenz vum Konvent, wëll ech hei och nach umierken, dee virgeschloen hat, fir d'Gesetzgebung op deem Niveau en eegene legislative Conseil ze schafen, wou also déi fir Législatioun spezialiséiert Ministeren da kéinten tagen.

Et gëtt am Vertrag vu Lissabon en autonome Conseil Affaires étrangères geschaf, dee vum Haut Représentant presidéiert gëtt, wou also d'Rotatioun vun der Présidence net méi spille wäert, am Géigendeel zum Conseil Affaires générales. D'Présidence selwer gëtt an Zukunft entsprechend der Deklaratioun Nummer 9 vun Equipë vun dräi Länner assuréiert.

Wat den Haut Représentant ugeet, also den Ausseminister, wéi en am Verfassungsvertrag geheescht huet a wéi en am Vertrag vu Lissabon net huet däerfen heeschen, esou ass dat de Mann oder d'Fra vum Conseil européen, deen en nennt, mam Accord vum President vun der Kommissioun, well e jo Vizepresident vun der Kommissioun gëtt an och vum Europaparlament bei der Investitur vun der Kommissioun muss bestätegt ginn. Wéi elo den Haut Représentant an de President vum Europäesche Rot mateneen auskommen, ass sécher och an europäesche Kreesser amgaangen intensiv diskutéiert ze ginn.

E Wuert nach zur Kommissioun, Här President. Haut an och nach 2009 ass all Land an der Kommissioun vertrauden. 2014 soll dann d'Zuel vun de Commissairen op zwee Drëttel vun

de Memberlänner reduzéiert ginn. Duerno bestëmmt eng gläich Rotatioun d'Länner, déi e Commissaire zegutt hunn. All Land ass da vun dräi Kommissiounen an enger net derbäi. Ob dat reibungslos iwwert d'Bühn geet, muss hei och d'Zukunft weisen.

Wat d'Inhalter vun den eenzelne Politikberäicher ugeet, sou gëtt et wéineg Neies, ausser an der Aussen- a besonnesch Sécherheetspolitik an um Gebitt vun der Fräiheet, Sécherheet a Gerechtegkeet. Wat dëst lescht Gebitt ugeet, gëtt dofir déi normal legislativ Prozedur mat qualifizierter Majoritéit agefouert.

Well dat awer e Gebitt ass, wou d'Memberlänner besonnesch op hir Souveränitéit halen, gëtt et zousätzlech Bremsen. Zum Beispill kann do e Véierel amplaz en Drëttel vun den Nationalparlamenten d'Alerte précoce en matière vu Subsidiaritéit aktivéieren.

Mä et bleift, dass Asyl an Awanderung, Visapolitik a Grenzkontrollen als gemeinsam Politikberäicher unerkannt ginn. D'zivilrechtlech Zesummenaarbecht gëtt ausgebaut. An der strafrechtlecher Zesummenaarbecht gëtt déi gewéinlech Gesetzgebungsprozedur agefouert.

Et gouf bei de Verhandlungen zum Vertrag grouss Resistenzen, besonnesch vu Groussbritannien a vu Polen, déi an engem Protokoll 21 hiren „opt-out“ unerkannt kruten, wouop Lëtzebuerg eng Deklaratioun 26 aschreiwe gelooss huet. Dës gëtt onsem Land Instrumenter an d'Hand fir géint eventuell Konkurrenzverzerrungen zwëschent de Bankeplaze London a Lëtzebuerg virzegoen, sollt dann deen „opt-out“ onsen englesche Frënn en Avantage ginn.

Et ass interessant drop hinzewiesen, dass Groussbritannien en „opt-out“ am heitegen drëtte Pilier huet, esou wéi Irland an Dänemark. Déi zwee Protokoller iwwer Groussbritannien an Irland bestätegen deen „opt-out“ wéi och dee vum Acquis Schengen a vun der Zesummenaarbecht vun der Police an der Justiz. A Schengen bedeelege Groussbritannien, Polen an Irland sech au cas par cas.

Här President, ons Kommissioun huet sech niewent deenen institutionelle Froen och mat e puer spezifesche Froen ofginn. Et sinn zum Beispill Froen, wou an der Regierungskonferenz deene méi europaskeptesche Länner Konzessiounen gemaach gi sinn. Ech hu schonns vun der Grondrecharta geschwat, déi net méi am Vertrag figuréiert.

Datselwecht gëllt fir d'Symboler vun der Europäescher Unioun: de Fuendel, d'Europahymn, den Euro, d'Devis „Uni dans la diversité“ an den Europadag. Si sinn aus dem Vertrag eliminéiert ginn, obschonn oder sécher, well se éischer eng Identifikatioun mat Europa erlaben, wéi déi komplizéiert Institutiounen. Et ass gutt dofir, dass Lëtzebuerg ënnert deene 16 Länner ass, déi d'Deklaratioun 52 matdroen, fir déi Symboler bei sech ze applizéieren.

Da gëtt et Froen wou d'Bierger Erwaardungen un d'Europäesch Unioun hunn, déi se net oder nëmmen zum Deel erfëlle kann.

Klimaschutz an Energieversuergung sinn esou Froen, wou et normal wär, dass d'Länner méi enk zesummeschaffen. Esou kloer ass dat net. Et gëtt wuel e kloer Beschloss vum

Europäesche Rot vum Mäerz 2007 fir bis 2020 20% CO₂-Emissiounen anzespueren, mä d'Mëttelen duerfir mussen am Kader och vun de Kompetenze vun der Europäescher Unioun festgeluecht ginn. Och wann en neien Artikel 194 am Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne eng legal Grondlag fir eng nohalteg Energiepolitik schaaft, da bleift dat sous réserve, dass national Interesse gewahrt bleiwen.

Och am Sozialen hunn d'Mënschen an Europa grouss Erwaardungen. Weder am Verfassungsvertrag nach am Vertrag vu Lissabon, dat musse mer elo ganz kloer gesinn, gëtt et aschneidend Ännerungen, dat heescht nei Kompetenze vun der Europäescher Unioun an deem Beräich. Et gëtt wuel allgemeng Prinzipien, déi méi staark betount ginn.

Esou ass d'Solidaritéit am Artikel 2 vum Traité de l'Union européenne, de soziale Fortschrëtt am Artikel 3 vun deemselwechten, d'Verbindlechkeet vun der Grondrechtecharta am Artikel 6 festgehalten; hunn domat eng Auswierkung op d'Gesetzgebung, grad wéi déi transversal Klausel am Artikel 9. De Vertrag betount och déi wichteg Roll vun de Sozialpartner an enthält en Artikel 152 iwwert de Sommet social tripartite.

Et gëtt och am Artikel 14 am Traité sur le fonctionnement de l'Union eng nei Basis fir d'Services d'intérêt général. Dozou gehéiert och de Protokoll 26. De Lëtzebuerger Conseil économique et social huet dozou ee gudden Avis zesumme mat auslänneschen Experte geschriwwen. E seet, dass opgrond vun deem neie Vertrag eng Gesetzgebung iwwert d'Services d'intérêt général muss entstoen, fir déi endlech an dem europäesche Bannemaart ofzesécheren.

Déi wichteg Artikelen, déi ech elo zitíiert hunn am soziale Beräich, och fir d'Services d'intérêt général, verhënneren net, dass d'Logik vun der Europäescher Unioun staark duerch d'Exigence vum Bannemaart bestëmmt gëtt. Mir wëssen, dass besonnesch am soziale Beräich e grouse Problem besteet. All Land huet seng sozial Standarden. Déi eng, déi héijer hunn, wëlle se halen, well dat en Acquis social ass, an déi aner, déi méi niddreger hunn, mengen doduerch e Konkurrenzavantage ze hunn. Virun allem wëllt kee Land seng fundamental sozial Aufgaben opginn.

Derbäi kënnt, dass den Instrumentarium, fir am Bannemaart Sozialpolitik ze maachen, gär a Konflikt mat der Konkurrenzpolitik kënnt. Da mécht de Geriichtshaff Politik, well d'Politik se selwer net fäerdeg bréngt.

Drei Arrêten vum Geriichtshaff - d'Arrêts Laval, Viking a Rüffert - hu wichteg Décisiounen getraff, déi - wéi Der jo wësst - d'Gewerkschaften an Oprou bruecht hunn. Och Lëtzebuerg ass am Collimateur vun der Kommissioun, déi e Recours géint onst Land beim Geriichtshaff agereecht huet wéinst angeblech falscher Transpositioun vun der Entsenderichtlinn, dat heescht vun der Direktiv, déi d'sozial Konditiounen festleet, déi e Betrib muss respektéieren, wann e Leit fir ze schaffen op Lëtzebuerg schéckt.

Dëst ass eng schwierig Affär, déi grouss Konsequenze fir Lëtzebuerg kann hunn. Mir wëllen déi Arrêten an der Kommissioun eng Kéier kucken. Awer elo scho kann een zréckbehalen, dass déi Kommissioun, déi elo a Fonctioun ass, eng extrem liberal Astellung huet, an de

Perimeter vum soziale Schutz, dee Lëtzebuerg a senger Transpositioun vun der Direktiv Détachement wollt bei sech applizéieren, reduzéiere wëllt. Dat ass eng héich politesch Affär, wou mer och als Parlament eng Positioun zugonschte vum sozialen Europa mussen anhuelen.

Här President, eng weider wichteg Fro, déi iwwert de Vertrag an de kommende Joren op ons duerkënnt, ass d'Coopération structurée permanente a Verdedegungsfroen, wéi se am Artikel 42.6 vum Traité vun der Unioun formuléiert gëtt. Laut deem Artikel sollen déi Länner, déi am Opbau vu militäresche Capacitéite méi wäit wëlle goen, dat a Form vun esou enger strukturierter Zesummenaarbecht kënne maachen.

Mir hunn iwwert d'Perspektive vun där Dispositioun fir Lëtzebuerg schonns mam Verdedegungsminister an onser Kommissioun diskutéiert. Mir waren ons eens, dass Lëtzebuerg, dat elo ëm 0,4% vu sengem PIB fir militäresch Aufgaben ausgëtt, ausser deenen Efforten, déi et elo mécht, et schwiereg huet, weider Ustrengunge maachen ze kënnen. Mä Lëtzebuerg huet ëmmer bei neien Erausforderungen an Europa matgemaach. Duerfir sinn ech iwwerzeegt, dass d'Regierung no Weeër sicht, wéi se un esou enger Kooperatioun deelhuele kann, wa se dann zustane kéim.

Weider Froen, déi mer an onsem Rapport behandelt hunn - ech zitieren et just ganz kuerz -, betreffen d'Gläichheet vu Mann a Fra, de Schutz vu perséinlechen Daten, d'Vereinfachung vun der Prozedur, fir Verträge ze refuséieren, an d'Fro vun de Bezéiungen zwëschent den Institutiounen.

Dat waren, Här President - ech si bal zum Schluss -, déi Explikatiounen, déi ech am Numm vun der zoustänneger Kommissioun hei wollt ofginn.

Ofschléissend dräi kuerz Bemierkungen.

Éischtens, d'europäesch Integratioun ass den Nährbuedem vum moderne Lëtzebuerg. Duerfir solle mer déi Integratioun positiv gesinn an ëmmer bedenken, wat mer där Integratioun verdanken: Fridde mat onse groussen Noperen; en oppene Maart fir ons Betriber; fräi Bewegung; vill Kontakter; Moderniséierung.

Dat verhënnert awer net, dass ee kritesch mat eenzelne Politikberäicher ass a muss sinn. Europa ass e politescht Feld, mat politesche Familljen an ënnerschiddleche Standpunkten. Mä grad wéi mer ons national Demokratie net all Kéiers a Fro stellen, wa mer e politesche Problem hunn, soll an därerf een Europa net all Kéiers fundamental a Fro stellen, wann ee mat eppes net d'accord ass. Mat anere Wieder: D'Europäesch Unioun soll als eng permanent an integréiert Dimensioun vun onsem politesche Liewe respektéiert a praktizéiert ginn.

Déi zweet Bemierkung: Lëtzebuerg - seng Politik, seng Öffentlechkeet - muss sech weider staark an Europa engagéieren. Europa ass dat, wat d'Länner doraus maachen. Mir müssen also an Europa present sinn, matmaachen, wou mer kënnen, mat de beschte Leit. Dat ass ons bis elo exzellent réusséiert. Mir müssen och an Zukunft déi bescht Europadeputéierten,

déi bescht Commissairen, déi bescht Riichter an soss Vertrieder an den Institutionen hunn. Nëmme esou gëtt et ons an Europa a ginn ons spezifesch Interessen och an Europa respektéiert.

An dréitens, Här President: Ech maachen en Appel un d'Chamber selwer, un all einzelnen Deputéierten, sech senger Responsabilitéit dobäi bewusst ze sinn, wann et drëm geet, ons Plaz an onsen Asaz an Europa ze garantéieren.

Domat, Här President, bidden ech d'Chamber am Numm vun der zoustänneger Aussen- an Europakommissioun, de Vertrag vu Lissabon ze ratifizéieren. Meng Fraktioun wäert selbstverständlech deem Wonsch vun der Kommissioun follegen.

Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Ben Fayot (LSAP).- Merci, Här Fayot. D'Wuert huet elo den honorabelen Här Mosar.

M. Laurent Mosar (CSV).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et kéint ee bal soen: „Here we go again.“ Awer nëmme bal.

Dräi Joer nodeems mer probéiert hunn, Europa eng Verfassung ze ginn, soll et elo en ëmfaassende Reformvertrag kréien. Deen Text heescht elo vill manner emotiounsgelueden „Vertrag vu Lissabon“; esou wéi et virdrun den Traité vu Roum, dee vu Maastricht, dee vun Amsterdam an dee vun Nice gouf. D'Nimm vun de Stied änneren, den Inhalt vum Traité och, mä de symboleschen Niveau vun enger Verfassung erreicht en net. Ech mengen, datt ech am Numm vun eis bal alleguer heibanne schwätzen, wann ech soen: Dat ass schued. Et ass awer nun emol esou.

Ech wëll net d'Geschicht vun deem Vertrag, dee mer haut wëlle ratifizéieren, an allen Etappe retracéieren. Dat huet de Rapporteur scho gemaach, deem ech fir seng exzellent Aarbecht an Ausféierungen elo just och op der Tribün wëll Merci soen. Ech wëll och vun der Geleeënheet profitéieren, am Numm vu menger Fraktioun dem Ben Fayot e grouse Merci ze soe fir deen Engagement an déi Kompetenz, mat deenen hien iwwert déi ganz Joren all europäesch Dossiere begleet huet.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Laurent Mosar (CSV).- Ech brauch duerfir och net méi den Detail vun deenen inhaltlechen Explikatiounen vum Ben Fayot ze widderhuelen. Hien huet dat äussert exhaustiv alles duergeluecht, wat de Reformvertrag vu Lissabon ass a wat hie mat der Unioun mécht. Erlaabt mer, datt ech just kuerz op d'Historie vun dësem Dokument zréckblécken, wat mer virleien hunn, ier ech dann eng Rei vun Aspekter dovunner méi ausféierlech beliichten, déi mir a menger Fraktioun wichteg erschéngen.

Dee konstitutionellen Élan fir Europa ass am Fréijoer 2005 brutal gebrach ginn. Annerhallet Joer laang hat e Verfassungskonvent un engem Text getüftelt, deen d'Europäesch Unioun sollt iwwert de Stadium vun enger Vertragsgemeinschaft eraushiewen an hir de Status vun engem zimlech federal verfaasste politesche Wiese ginn. Iwwer 200 Verrieder vun 28 Staten hate sech tëschent Februar 2002 a Juli 2003 op en Text eens gemaach, deen als Verfassung fir Europa kloer liesbar an novollzéibar war. Dat war en heroescht Stéck Aarbecht, eenzegaarteg a senger Déift, Breet an inhaltlecher Innovatioun.

Déi Verfassung, déi am Summer 2003 um Dësch louch, huet a Buchform an eng Paltongstäsch gepasst. Genee dat muss ee sech vun engem Dokument mat konstitutioneller Ambitioun am Fong erwaarden.

Une voix.- Très bien!

M. Laurent Mosar (CSV).- Eng Verfassung ass kee Wahlprogramm a si ass keng Codificatioun vu geltendem Recht. Eng Verfassung ass e Kader fir institutionell a rechtlech Grundlagen, op deenen eng verfaassten Entitéit fousst. Leider sollt se dat handlecht Format, dat de Konvent fir se wollt, net behalen. Dorunner ass se menger Meenung no leschtenenns och gescheitert.

Während där Regierungskonferenz, déi nom Konvent de Verfassungsprojet op de Métier geholl huet, ass nämlech d'Perspektiv entstanen, de Verfassungstext ëm d'Substanz vun deene bestehenden europäesche Verträge unzeräicheren. Dat war am Fong keng schlecht Iddi. Si huet erlaabt, déi al Verträge vu Roum bis Nice ze duerchforsten an hir materiell Dispositiounen a méi schlanker Form ze bündelen.

Leider ass dës juristesche luewenswäert Démarche drop erausgelaf, datt an der öffentlecher Debatt iwwer Europa, déi mer 2004 an 2005 kannst hunn, op eemol virun allem iwwer Saache geschwat gouf, déi laang a geltendem Recht formuléiert an a Kraaft waren. A Frankräich, Holland an och hei zu Lëtzebuerg hu mer eng Verfassungsdebatt gefouert, déi net vill mat Symbolik, Institutiounen oder neien Décisionsmechanismen ze dinn hat, mä virun allem mat vermeintlechem wirtschaftlechem Liberalismus, Militarismus a soss -ismen, déi a groussen Deeler vun der Gesellschaft op Oflehnung gestouss sinn.

Am Fong hu mer also iwwert d'Verträge vu Roum a vu Maastricht geschwat, iwwert den Acte unique, mä net iwwert d'Verfassung. Well déi europäesch organiséiert sozial Maartwirtschaft, d'Konkurrenzrecht, d'Awanderung an esou virun, dat alles hate mer jo schonn. Mir hunn et nach. Dat ass och gutt esou, well mer all dat brauchen. Esou si mir am politesche Mainstream, an zwar zënter dem Ufank vun de 50er Jore vum leschte Jorhonnert.

D'Bierger hunn awer, incitéiert duerch eng Campagne fir den Neen zur Verfassung, an enger grousser Proportioun net dat neit Europa vun der Constitutioun a Fro gestallt, mä déi al Wirtschaftsgemeinschaft an d'Unioun vu Maastricht. A Frankräich an an Holland hunn eng Majoritéit vun de Wieler sech géint d'Verfassung ausgeswat, well se d'Uniounspolitik rekapituléiert huet. Zu Lëtzebuerg hu mer et gepackt, 56,5% u positive Stëmme fir d'Verfassung ze errechen. Mä och dësen zweete Jo-Referendum, no deem spueneschen, konnt net méi verhënnern, datt d'Verfassung als solch verluer war.

Déi Staten an der Unioun, deenen hir Parlamenter dem Text skeptesch géintiwwerstoungen, hu vun deenen negative Referendumsresultater a Frankräich an Holland profitéiert, fir hir eegen Décisiounen op Äis ze leeën.

De Ratifikatiounsprozess war domat gescheitert. Et war am Fong gelungen. D'Bierger hunn a Referende géint e liberaalt Europa gestëmmt, wat op engem funktionéierendem fräie Bannemaart berout, an am Fong net géint déi 114 Artikele vun der eegentlecher europäescher Verfassung.

Déi staatlech Ratifikatiounsskepsis, besonnesch a Groussbritannien an a verschiddene mëttel-europäesche Staten, war genee géint déi Verfassung gericht; dës State wollten eben net iwwert d'Maarteuropa erausgoen, dat mer a senger groussen Zich zënter 1957 kennen, mä dat d'Leit net schrecklech gär hunn. D'Erwaardungen un Europa, jee nodeems ob ee mat senger Bierger oder verschiddene vu senger Regierungen a Parlamenter schwätzt, sinn zäitweis zimlech verschidden.

D'Regierungskonferenz nom Scheitern vun der Verfassung, a schliesslech den Europäesche Rot am Oktober 2007 hunn no enger Period vun neier Reflexioun en Text preparéiert an adoptéiert, deen déi konstitutionell Ambitiounen fale gelooss huet. Dat huet virun allem dee Virdeel, datt et net méi esou klénkt, wéi wann een esou en Dokument misst dem Vollek zur Ofstëmmung virleeën. Déi symbolesch Elementer vun der Verfassung si fort, d'Unioun kritt kee Fändel, keng Hymn a keng Devise, zumindest net am Vertrag.

Déi europäesch Gesetzger sollen net Gesetzger heeschen, mä weider ebe Reglementer an Direktiven. Den Ausseminister gëtt net Minister genannt, mä och an Zukunft Héije Verrieder. D'Primat vum europäesche Recht iwwert dat nationaalt gëtt net formell consacréiert, woubäi sech awer näischt drun ännert, datt et souwiesou dat Primat gëtt.

D'Charta vun de Grundrechter gëtt net méi Deel vum Basistext, mä et gëtt just nach op si als sonnert Dokument verwisen. An natierlech kennt deen neien Text keng Referenz méi op iergendeppes Konstitutionelles. Esou ass et sënngeméis datselwecht, wat och am Verfassungsvertrag virgesi war. Dat ass och gutt esou an néideg, wann den Traité vu Lissabon soll säin Zweck erfëllen.

Här President, d'Haaptzil vun der Verfassung war, déi Europäesch Unioun handlungsfäeg ze halen, och wa se 20, 25, 30 a méi Memberen hätt. Dësen Text gouf ausgeschafft während de Bäitrittverhandlung mat deene Staten, déi 2004 an 2007 der Unioun bäigetruede sinn; zwielef un der Zuel. 2004 an 2007 gouf d'Memberszuel vun der Unioun bal verduebelt. Datt déi al Institutionen an d'Décisionsmechanismen dat net méi packen, misst am Fong aliichten.

Deemno huet virum Bäitritt vun deene zwielef neie Memberstater - an deenen, déi an Zukunft nach ze kommen hunn - eng Institutionsreform misse geplangt ginn, fir datt d'Unioun géigeniwwer hiren neie Memberstater opnahmefäeg sollt ginn a bleiwen. Déi

Démarche huet eng konstitutionell Dynamik entwéckelt an déi Dynamik huet sech nees ausgelaf.

Den Challenge ass awer bliwwen. Et muss geléngen d'Unioun esou ëmzebauen, datt se no bannen an no baussen och mat 30 a méi Membere ka fonctionnéieren a wierken. Deem Challenge begéint elo, effikass, wéi ech mengen, de Reformvertrag vu Lissabon, deen déi wesentlech Dispositiounen vum Verfassungsvertrag iwwerholl huet.

De Reformvertrag vu Lissabon an de Verfassungsvertrag sinn zu 95% deckungsgläich. Esou wéi och d'Chamber et während der Bedenkzäit tëschent Summer 2005 an 2007 gefuerdert huet a wéi déi Lëtzebuerger Politik insgesamt an hirer iwwergrousser Majoritéit et wollt. Datt et esou gaangen ass, wéi mir eis dat gewënscht hunn, ass sécherlech op wesentlech Manéier drop zrëckzeféieren, datt déi, déi fir eis verhandelt hunn, un hirer Spëtzt de Statsminister Jean-Claude Juncker, dat mat Geschéck an Erfolleg gemaach hunn. Ech wëll hinnen am Numm vun der CSV-Fraktioun fir d'Resultat vun de Verhandlungen am Hierscht 2007 félicitéieren.

Leider muss een awer zu dësem Moment vum Ratifikatiounsprozess nach e Bémol abauen, wann een iwwert dat schwätzt, wat de Vertrag vu Lissabon da wäert bewierken, wann e bis a Kraaft ass. Mir si jo zënter dem Schock vum Fréijoer 2005 gebrannte Kanner, an do ass elo erëm e Land wat e Referendum muss organiséieren fir den Traité unzehuelen, an dat ass Irland. D'Sondagen erlaben et net, d'Resultat vum 12. Juni op der Grénger Insel hallefweegs sécher ze anticipéieren. Schrecklech vill Leit an Irland, esou e ronne Véirel vun deene Befrotenen, hu sech nach net decidéiert, ob se fir oder géint dee Vertrag wëlle stëmmen.

Wéi dat also a 14 Deeg do ausgeet, kann nach kee mat 100%eger Sécherheet soen. Sollten d'Iren de Vertrag oflehnen - déi hu jo emol schon esou ähnlech Saachen an der Vergaangenheet gemaach -, dann hu mer nees e Problem, an zwar en zolitten. Dat muss net sinn, mä et ass awer eng Méiglechkeet, déi een net kann ausschléissen.

Aner Länner, an der Mëtt vum Kontinent, hu Schwierigkeete mat der parlamentarescher Ratifikatioun. Ob dee ganze Prozess bis Enn dëses Joers kann ofgeschloss ginn, steet insgesamt nach a Fro. Alles wat ech also elo soen iwwert d'Auswierkung vum Vertrag, ass mat där Aschränkung opzehuelen, datt seng Ratifikatioun um Dag vun haut nach net total geséichert ass.

Här President, den Traité vu Lissabon suert derfir, datt d'Institutiounen vun der Unioun bis op Weideres kënnen dréien. Et kéint ee behaupten, reng vun der institutioneller Absorptiounscapacitéit hier gekuckt, wier d'Unioun no der Ratifikatioun vun dësem Traité bal onbegrenzt erweiderbar. Allerdéngs wäerte sech do aner Froen stellen.

An dësem Moment gëtt mat Kroatien a mat der Türkei iwwer e Bäitritt verhandelt. Aner Staten, um westleche Balkan virun allem, hunn awer och eng Bäitrittsperspektiv, a State wéi Moldawien, d'Ukraine oder Georgien kréiche gär eng. Elo ass Kroatien wuel kee gréisseren Drama. Dat ass en alen europäesche Stat mat fënnf Milliounen Leit, deen och vill, wéi soll ech soen, Uniounsvacancierë kennen, well Kroatien sech bal iwwert déi ganz Küst vum ale

Jugoslawien erstreckt, wou d'Europäer aus alle Länner schon emol hire Summer verbruecht hunn. Kroatien stellt weder prinzipiell nach konkret en Opnahmeproblem duer.

Bei der Türkei ass dat anescht. Et ass bekannt, datt wuel eng zimlech däitlech Majoritéit vun den aktuellen Uniounsbierger am Fong dee Bäitrëtt vun der Türkei net wëllen. D'Türkei géif dee gréisste Memberstat. Sollt se 2020, 2025 Member ginn, hätt se wuel ëm déi 90 Milliounen Awunner, méi also wéi Däitschland. Hire europäesche Charakter gétt vu villen, och an der Politik, a Fro gestallt. Hir Populatioun gehéiert am Allgemengen dem Islam un. De Bäitrëtt vun der Türkei wier deemno en totalen Novum um Niveau vun der Relioun, well d'Unioun bis elo zwar net aus chrëschtliche Staten - e Stat huet jo keng Relioun -, mä aus State besteet, deenen hir Awunner an hirer iwweggrousser Majoritéit Chrëschte sinn.

Wéi och ëmmer: Dee Bäitrëtt ass problematesch a bleift et. Dee vun Albanien, Bosnien-Herzegowina a Mazedonien géif et wuel net manner, aus anere Grënn zwar, mä ëmmerhin. An iwweg Serbien an de Kosovo wäert een och missen nodenken, woubäi dat e ganz quokelegen Denkprozess wäert ginn.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Här Mosar, ech sinn domat net d'accord!

M. Laurent Mosar (CSV).- Här President, all dëst huet mam Ratifikationsprozess vum Vertrag vu Lissabon net direkt eppes ze dinn. Allerdéngs muss mer wëssen, datt säin Akraaftfrieden natierlech wäert nei Erwaardunge waakreg maachen an datt dës Erwaardunge wäerten héich sinn. Bannent der Unioun - dorop kommen ech direkt -, mä och baussent der Unioun, fir kënnen eranzekommen.

Et wier an deem Kontext net hëllefreich, datt weider Bäitrëtter zur Unioun engem Referendum géifen ënnerworf ginn. A Frankräich war esou eng Démarche ënnert dem Jacques Chirac souguer an d'Verfassung geschriwwen ginn, och wann déi Dispositioun elo nees verschwennt. Et muss een oppassen, wat déi Unioun, déi sech mam Vertrag vu Lissabon esou lues nees selwer fënnt, fir ee Bild hannert hire Grenze géif ofginn, wann negativ national Referenden iwweg nei Memberstate géife stattfannen.

Här President, d'Erwaardunge bannent der Unioun sinn elo, wou et méiglech schéngt, datt d'Verfassungskris definitiv iwwegwonnen gétt, inhaltlech héich. D'Bierger erwaarde sech, datt Europa sech elo nees mat hinne beschäftegt, nodeems et sech jorelaang mat sech selwer beschäftegt huet. D'Leit an der Unioun hätt gär, datt Europa Äntwerte fënnt op déi brennend Froe vun eiser Zäit. Natierlech huet dat mat Aussen- a Sécherheetspolitik ze dinn; well elo kann een unhuelen, datt d'Europäer frou wieren, wann Europa no bausse géif konsequent mat enger Stëmm schwätzen, déi een dann och besser kéint héieren. Mä et geet wäit iwwert dësen Domän eraus.

Déi institutionell Konsolidéierung vun der Unioun, déi den Traité bewierkt, muss zu enger méi konsistenter Politikgestaltung an der Unioun féieren. Si kritt dofir all Instrumenter, déi se brauch. Eng méi strukturell Présidence vum Europäesche Rot an eng méi laang Présidence vun de Fachministerréit; eng verkleinert a gestrafften Europäesch Kommissioun, an där d'Zoustännegkeetsberäicher méi kohärent an iwweggräifend kënnen zougesehn ginn;

eng vergréissert Responsabilitéit vum Europäesche Parlament duerch déi quasi generell gemeinschaftlech Décisionsprozedur mam Ministerrot; eng kloer Opdeelung vun de Kompetenzen tëschent der Unioun an hire Memberstaten, inklusiv enger Lëscht vu gemeinsamen Zoustännegkeeten; - alles dat schaaft d'Basis derfir, datt d'Unioun zukünfteg méi effikass a méi effizient hir Politikgestaltung kann an Ugrëff huelen.

D'Europäesch Unioun muss wuel an deene Joren, déi kommen, hire politesche Fokus nei ausrichten, wa si wëllt den Uleiesse vun hire Bierger verstärkt Rechnung droen an hinnen esou méi no kommen. Virun allem an de Beräicher Immigratioun an Energie gëtt sech erhofft, datt Europa besser a méi determinant wéi d'Nationalstate ka Problemstellungen an de Grëff huelen, déi fir Europa op ville Pläng problematesch sinn.

Immigratioun, Awanderung: E Sujet, deen d'Europäer all Dag beréiert, well en domat ze dinn huet, wéi se sech an Europa fillen. En huet och domat ze dinn, wéi aner Europa emfannen. Laang Zäit ass de Begrëff vun der Festung Europa duerch d'Landschaft geegesichert. Tatsaach ass, datt dëse Begrëff seng Rechtfertegung kann hunn an der Aart a Weis, wéi mer mat eisen Nopere méi no a méi wäit ewech ëmgaange sinn an ëmginn.

Mä jenseits vun der Festungsterminologie muss ee feststellen, datt onkontrolléiert Awanderung an d'Unioun och onkontrolléierbar Problemer géif no sech zéien, fir eis a fir déi Leit, déi an d'Unioun wëllen. Dovunner huet keen eppes. Eng balancéiert, eng mënschlech, eng wäertorientéiert Awanderungspolitik fir d'Unioun ass deemno eng vun deene gréissten Erausforderungen, där sech reforméiert europäesch Institutiounen musse stellen.

Europa bedreift zënter laanger Zäit eng Awanderungspolitik, déi Verschiddener als restriktiv bezechnen. Dat ass esou an dat muss och esou bleiwen, wa mer wëllen zu enger optimaler Valoriséierung vun den Europäer an hirer potenzieller Aarbechtsleeschtung kommen a gläichzäiteg zu enger optimaler Valoriséierung vun deem, wat d'Leit vun anere Kontinenter kënnen a sollen op anere Kontinenter leeschten.

Mir kënnen d'Paarte vun Europa net einfach esou grouss opspären an oplossen. Wa mer dat géife maachen, dann hätt dat zur Konsequenz, datt kaum ee géif erauslafen, awer schrecklech vill Leit wéilten eran. Leit, deenen hir Aarbechtskraaft, hir Talenter, hir Fäegkeete méi dréngend do gebraucht ginn, wou se géife fortgoen, fir an der Unioun unzekommen.

Dee „brain drain“, wéi dat op Englesch heescht, ass eng vun deene gréissten, wann net déi gréisst Bedroung fir d'Entwécklung vu groussen Deeler vun der drëtter Welt. Wann déi bescht Käpp, niewent deene stäerksten Äerm, aus Länner an Afrika wëllen an Europa kommen a bleiwen, da verschwanne gradesou vill Chancen an hiren Heemechtslänner, wéi esou Leit déi Länner a Richtung Europa verloossen.

Den europäeschen Engagement an der Entwécklung, esou wéi et bis haut ass a wéi et muer soll sinn, ass total inkompatibel domat, datt mer an der Unioun ze vill vun deene Leit, déi fir d'Entwécklung bei hinnen doheem kéinte suergen, ophuelen an hire Länner se domadder klauen. Mir hunn eng Responsabilitéit fir déi Deeler vun der Welt, deenen et och duerch

historesch Feeler vun den Europäer manner gutt geet wéi eis. Déi Responsabilitéit wouerhuelen heescht, d'Capacités an deene betraffene Länner stäerken, amplaz se ausfränjelen ze loossen, andeem mer esou vill wéi méiglech exzellent Vertrieeder vun deene Länner dauerhaft an an un Europa bannen.

D'Europäesch Unioun huet nach ëmmer e substantielle Chômageproblem. Zwar fällt de Chômage tendenziell an der Unioun an an der Eurozon, mä ronn 8% vun de Leit sinn nach ëmmer ouni Aarbecht. An absoluten Zuelen ausgedréckt, ass dat esou, wéi wann ee mëttelgrousst Land an Europa keng Aarbecht hätt. D'Aarbechtsmaartmechanisme fonctionnéieren dofir nom Prinzip vun der communautairem Präferenz, wat bedeit, datt eng Aarbechtsplaz prioritär muss vun engem Bierger vun der Unioun besat ginn, wann där een zur Verfügung steet. Eréischt wa keen Uniounsbierger fonnt ka ginn, deen dem Profil vun der Offer entsprécht, kann en Netuniounsbierger eng Plaz besetzen.

Déi Préférence communautaire gëtt dacks verdäiwelt; meeschtens vu Leit, déi eng Aarbechtsplaz hunn, an nawell keng schlecht, an déi déi Politik kënnen am relative Luxus vun der abstrakter Kontemplatioun betruechten. Mä Dosenden, Milliounen Europäer hu keng Aarbecht. Si hätten awer nawell gär eng, an ech fannen et net anormal, datt bannent der Unioun derfir gesuergt gëtt, datt Uniounsbierger fir d'éischt eng Chance op eng Aarbechtsplaz kréien, ier anerer déiselwecht Plaz däerfe besetzen.

Awanderungspolitik, Grenzsécherungspolitik besser, huet och eppes domat ze dinn, wéi mer verhënneren, datt där Leit an d'Unioun kommen, déi mer awer nu wierklech net bei eis wëllen. Déi oppe Grenzen no banne bedéngen, datt mer déi baussegt Grenze vun der Unioun musse staark iwuerwaachen. Terroristen a Krimineller hunn an der Unioun näischt verluer. Vill sinn der leider schonn hei, nach méi mussen et der net onbedéngt ginn. Duerfir ass de Schutz vun de Baussegrenzen eng virdrénglech Aufgab vun der Europäescher Unioun.

Dës Grenzen dierfen net duerchlässeg gi fir all déi an all dat, wat mer aus Europa wëllen eraushalen. Si mussen awer duerchlässeg bleiwen, Här President, a menger Meenung no méi duerchlässeg gi fir Leit, déi Europa wëlle vu bausse besichen a bereesen. Dat, wat mer dacks Netuniounsbierger zoumudden, just fir eng Vakanz an der Unioun ze verbréngen oder hei eng Konferenz ze besichen, dat ass och net ëmmer ganz evident.

Datt mer Krimineller net wëllen, huet dach näischt domat ze dinn, datt mer ganz normale Visiteure vun der Unioun Visaprozeduren ofverlaangen, déi ganz oft erniddregend sinn. Och hei mussen mer nobesseren. Et muss een anere Wee gi wéi dee Wee, dee vill Osteuropäer, Afrikaner, Asiaten a Latäinamerikaner mussen absolvéieren, bis se esou e präzise Visa hunn, fir an d'Unioun dierfen anzereesen.

Natierlech ass dee ganze Fräizüegekeets- an Awanderungskomplex net doduerch méi einfach, datt mer zousätzlech zum Uniounsraum u sech och nach de Schengener Raum hunn, mat eegene Regeln a Mechanismen, déi sech net op déi ganz Unioun applizéieren, mä zum Deel awer doriwwer eraus.

Verschidde Staten huelen un deem Schengener Raum net deel, well se nach net prett sinn dofir. Oder, an dat ass vläicht méi schlëmm, well se net bereet sinn dozou. Witzegerweis - oder éischer onwitzegerweis - ass dat Land, wat am mannste Schengebereetschaft weist, och dat, wat keen Euro wëllt, keng verbindlech Grondrechtecharta a soss nach eng ganz Partie Saachen net, dorënner esou fundamental Niewesächlechkeete wéi Sozialpolitik.

Dat bréngt mech derzou ze fannen, datt et eigentlech op Dauer onerträglech gëtt, datt bei quasi all neiem politeschen Usaz eenzel Länner sech deemselwechte verweigeren. Ob dat Groussbritannien ass, an der Vergaangenheet Polen, Dänemark, soss Protagoniste vun der Euroverweigerung, mir kënnen net an all Éiwegkeet virufueren, en Europa à la carte ze molen.

Dach, mir kënnen, zum Präis da vun ëmmer méi zahlreiche verstärktene Kooperatiounen, géint déi jo prinzipiell näischt anzuwenden ass, mä déi awer op laang Weil derzou féieren, datt et déi eng, déi ganz Europäesch Unioun net méi esou richtig gëtt. Nodeems mer awer grad wëllen e Vertrag ratifizéieren, deen déi ganz Unioun, och als grouss Unioun wëllt handlungsfäeg maachen, schéngt d'Aushielege vun der ganzer Unioun duerch all méiglech „opt-in“en an „opt-out“e mir nu keng ganz gutt Perspektiv.

Am drëtten Piliere gëtt et Méiglechkeete fir esou Optiounen ze huelen. Groussbritannien huet där geholl, wat Lëtzebuerg derzou bruecht huet, mat enger unilateraler Deklaratioun ze äntwerten, well mer soss an deene kommende Joren emol kéinten an e Konkurrenzgewoll kommen, wann et ëm d'Finanzplaz geet.

Besser wier et gewiescht, mir hätten dat net bräichten ze maachen a Groussbritannien hätt sech op normal Manéier um ganzen drëtten Piliere vun der Uniounspolitik bedeelegt. Et wier vläicht un der Zäit, datt d'Brite sech eng Kéier géifen déi Fro stellen, ob se elo an Europa wëlle sinn oder net.

Här President, en anert politescht Thema, op deem Europa vu senger Bierger erwaart gëtt, ass sonner Zweifel dat vun der Energieversuergung. An deene leschte Méint hu mer eng Präisdeierecht beim Pëtrol erlieft, déi een esou zënter Jorzéngten net méi kann huet. Déi Kéier ass d'Evolutioun wuel keng, déi sech nees ëmdréine léisst. D'Stroumproduktioun gëtt doduerch net méi einfach an de Stroum selwer och méi deier. Allgemeng ass d'Energie amgaang fir d'Persounen an d'Betriben e considéribelen Ausgabeposten ze ginn. Gläichzäiteg ass déi laangfristeg Energieversuergung net ouni Weideres geséichert; alt nees e Bedenkposten, wat d'Präisevolutioun ubelaangt.

Europa ass wuel dee Kontinent, op deem dee meeschten Opwand an déi meeschten Investitiounen zugonschte vun erneierbaren a propperen Energië geleescht ginn. Waasser, Wand, Holz a Sonn gi gradesou als Energiequelle genotzt, wéi mer versichen Autoen och mat Waasserstoff oder Stroum lafen ze loossen. An dach, vum Pëtrol a vum Gas komme mer net ewech. An déi kommen zum gudden Deel net aus der Europäescher Unioun, net emol aus Europa, mä aus Géigenden, mat deene streckeweis konfliktuell Relatiounen existéieren oder déi selwer vu Konflikter geplot sinn. Och dës Onsécherheeten droen derzou bäi, datt

d'Präisser klammen an déi verfügbar Quantitéite vu fossilen Energiequellen net op positiv Manéier evoluéieren.

D'Europäesch Unioun ass um Terrain vun der Energieversuergung gefuerdert. Si huet Innovatiounscapacités an der Recherche, fir d'Äntwerten ze fannen, wou et haut nach keng ginn. Si huet d'Produktiounscapacités an der Industrie, fir d'Innovatiounen op d'Fléissbänner ze bréngen an esou am Beräich vun der Mobilitéit notament de Verbrauch vu fossilen Energiequellen drastesch ze reduzéieren, mat erhiefleche positive Retombéeën zugonschte vum Klimaschutz.

Eng handlungsfäeg Unioun muss d'Energieversuergung fir d'Haushalter, d'Betribler an d'Mobilitéit an deenen nächste Joren zur Prioritéit vun hirer Aktioun erhiewen. Wann dat koordinéiert geschitt, wann déi néideg Synergië queesch iwwe Europa geschafe ginn, wann d'Ressourcë gemeinsam genotzt ginn, dann hu mer all eng reell Perspektiv, fir am Domän vun der energetescher Ofsécherung weltwäit eng unerkannte Pionéierroll ze spillen. Déi Chance ass ze notzen.

Eng modern Energierevolutioun, déi vun der Politik vun der Europäescher Unioun méiglech gemaach gëtt, wier och absolut en neit Element vu kollektivem europäeschem Selbstvertrauen. Dee ganzen Energievolet ass am Fong en Deel vun deem, wat mer dat „soziaalt Europa“ nennen; en Europa, wat sech och ëm déi materiell Suerge vu senger Bierger këmmert. Op deem Niveau huet Lëtzebuerg sech ëmmer konsequent agesat a mir sinn ee vun deene Memberstaten, déi e soziaalt Europa prioritär wëllen. Dat bleift esou.

An och wann eng Verfassung oder e Reformvertrag net kann e komplette sozialen Aarbechtsprogramm sinn, esou geet dee virleienden Text dach och bei de soziale Froe méi wäit wéi seng Virgänger. Dat begrësse mer a mir hätt gär, datt et an Zukunft e gutt Stéck méi Soziale an der Unioun géif. Och dat hëlleft, wann et drëms geet, de Bierger ze weisen, datt Europa sech fir si interesséiert.

Här President, de Vertrag vu Lissabon iwwehëlt och ee Mechanismus aus der Verfassung, mat deem de Respekt vum Prinzip vun der Subsidiaritéit geséichert soll ginn. Déi nationale Parlamenter kréien d'Méiglechkeet, all legislativ Initiativ vun der Kommissioun ze préiwen an ze bestëmmen, ob dës Initiativ der subsidiarescher Kompetenzverdeelung an der Unioun entsprécht. Positiv formuléiert beseet dee Subsidiaritéitsprinzip bekanntlech, datt d'Décisiounen sollen op deem Niveau geholl ginn, deem am beschten ausstafféiert ass, fir se ze huelen. Ob Nationalstat - eventuell souguer Region oder federal Entitéit - oder Europäesch Unioun, dat hänkt also leschtlech dovunner of, wéi een Décisionsniveau am effikasste ka sinn.

Dëse Kontrollmechanismus erlaabt et an Zukunft den nationale Parlamenter, hir Bedenken zu enger Kommissiounsvirlag auszedrécken, wann den europäeschen Décisionsniveau net appropriéiert schéngt. An esou engem Fall muss d'Kommissioun hir Propos nach eng Kéier op de Leescht huelen. Een Drëttel vun allen nationale Parlamenter zesumme kënnen am schlëmmste Fall eng Kommissiounspropos carrément stoppen, wa se feststellen, datt dës

Propos um falschen Niveau gemaach gëtt, datt hire Géigestand also eng Attributioun vun de Staten an net vun der Unioun ass.

Et ass kloer, Här President, datt esou e Mechanismus d'Roll an d'Bedeutung vun den nationale Parlamenter an der europäescher Politik drastesch steigert. Gläichzäiteg - an ech widderhuelen elo e bëssen dat, wat virdrun den honorabelen Här Fayot gesot huet - bedeit seng Uwendung fir eis Chamber eng vill méi konsequent Beschäftegung mat europäeschen Themen, Dossieren an Initiativen, wéi mer se haut kennen.

An Zukunft kann net méi d'aussepolitesch Kommissioun vun der Chamber sech eleng mat all deenen Dossiere befaassen. All Fachkommissiounen, déi Politikberäicher behandelen, an deenen et och eng europäesch Kompetenz gëtt - an dat si se méttlerweil bal alleguerten -, müssen un deem Effort deelhuele. Déi aner Parlamenter wäerten hir Responsabilitéit hei iwwerhuelen. D'Chamber kann do net hannendrunlafen. Mir müssen also wëssen, wat hei un zousätzlecher Aarbecht op eis alleguerten an deenen nächste Méint a Jore wäert duerkommen.

Här President, ech hu vu Responsabilitéit geschwat, déi d'Parlamenter ze iwwerhuelen hunn. Dat ass e Begrëff, deen och implizéiert, datt de Subsidiaritéitskontrollmechanismus net däerf liichtfankeg derzou genotzt ginn, fir europäesch Initiativen ze blockéieren, just well se e puer nationale Parlamenter net an d'Konzept passen.

Et däerf och net zu enger stänneger zousätzlecher Iwwerwaachung vun der Initiativaarbecht vun der Europäescher Kommissioun kommen. An deem Sënn huet déi lëtzebuergesch COSAC-Delegatioun an deem Gremium och scho matgeholfel verhënneren, datt sech eng Zort Ënner-COSAC als permanent Koordinatiounsorgan vun esou engem Kontrollmechanismus géif etabléieren.

D'Kontroll vun der Subsidiaritéit, eng Interventiounsméiglechkeet vun deenen nationale Parlamenter: Dat si Punkten, déi vun deeneselwechte Parlamenter laang gefrot a gefuerdert goufen an déi d'Parlamenter elo kréien. Loosse mer also verstänneg domat ëmgoen. Subsidiaritéit ass e politesche Begrëff, méi wéi e juristeschen. En huet vill domat ze dinn, wéi vill Europa ee wëllt an ob een iwwerhaupt wëllt, datt Europa Problemer an Ugrëff hëlt.

Wann een, esou wéi Lëtzebuerg dat ëmmer gehandhaabt huet, Europa wëllt konkret politesch Zoustännegkeete ginn, dann däerf een et net duerch Kontrollmechanismen drun hënneren och déi Kompetenzen auszeüben. D'Subsidiaritéit ass wichteg, mä si soll net zu enger Obsessioun ginn a si soll eis net dervun ofhalen, iwwert déi reell Problemer vun de Bierger dobaussen ze diskutéieren an Entscheidungen ze huelen.

Dat lescht Element, Här President, wat ech wëll an dëser Debatt behandelen, ass dat vun der Relevanz vun der lëtzebuergescher Sprooch an Europa. Mir hunn an der Referendumscampagne 2005 dacks gesot, Europa misst de Bierger méi no bruecht ginn, d'Unioun wier ofgehewe vun hire Bierger. Abee, dat ass sécher richteg. E Mëttel, fir dee Gruef tëschent der Unioun an hire Leit ze iwwerwannen, ass, datt d'Unioun sech mat hire Bierger och an deenen hirer Sprooch kann ënnerhalen.

D'Unioun huet zënter dem 1. Januar 2007, wéi Iresch - déi keltesch Sprooch an Irland - derbäikoum, 23 offiziell Sproochen. Während Däitsch vun ongeféier 90 Milliounen Leit als Mammesprooch an der Unioun geschwat gëtt, ass dat bei Maltesesch an Iresch nëmmen eng Affär vun e puer honnertdausend Leit.

Bei deenen 23 Sproochen ass Lëtzebuergesch net derbäi. Dat heescht, an deenen inneneuropäeschen Institutiounen kann e Lëtzeburger seng Mammesprooch net gebrauchen, mä hie muss sech enger vun deenen 23 offiziellen Sproochen bedéngen. Lëtzebuerg gëtt net iwwersat, weder schrëftlech nach mëndlech.

Elo muss ee jo an dëser Sproochendiskussioun ënnersträichen, datt et tëscht all deenen 23 offiziellen an der lëtzebuergescher Sprooch e wesentlechen Ënnerschied gëtt: Déi 23 sinn an hire respektive Länner offiziell Gesetzgebungssproochen. Lëtzebuergesch ass dat bei eis net! Duerfir wier et wuel och schwéier, fir op eemol europäesch Gesetzestexter op Lëtzebuergesch ze schreiwen, wa mer eis eegen nach ëmmer op Franséisch verfaassen. Lëtzebuergesch wëllen zu enger offizieller, zu enger Aarbechtssprooch vun der Unioun ze maachen, während vill Bestriewungen existéieren, fir deenen hir Zuel op eng verstänneg Mooss ze reduzéieren, dat wier wuel vermissen.

Här President, ech hunn aganks gesot, ech wëilt net de ganzen Inhalt vun deem Reformvertrag nach eng Kéier duerleeën, well de Rapporteur Ben Fayot dat viru mir exzellent gemaach huet. Ech wollt e puer Iwwerleeunge mat Iech deelen, déi sech aus der Geschicht vun deem Traité erginn a mat de Konsequenzen vum sengem Akraafttrieden ze dinn hunn. Dat alles - ech hunn et gesot - ënnert der Reserv vun enger Ratifikatioun vun alle 27 Memberstaaten.

Ech kommen domadder zu menger Konklusioun. De Vertrag, dee mer haut hei solle stëmmen, soll Europa méi no bei de Bierger bréngen. Et ass un eis alleguer, unhand vum verschiddenen Dispositiounen vum dësem Vertrag, fir de Bierger drop hinzeweisen, datt Europa och eng Schutzgemeinschaft ass. D'Leit wëllen eng europäesch Unioun, déi hinnen eng Äntwert op déi grouss Erausforderungen vun eiser Zäit gëtt.

Aarbechtslosegkeet, Energiepräisser, Klimaschutz, Immigratioun. All dës Froen fannen allerdéngs keng definitiv a komplett Äntwert am Vertrag vum Lissabon. Dësen Vertrag ersetzt d'europäesch Verfassung vum 2004. E mécht et méiglech, datt Europa ka weider funktionnéieren a ka besser funktionnéieren. En huet allerdéngs net d'Ambitioun, eis europäesch Dreem ze verwierklechen. Grouss europäesch Dreem sinn an der Vergaangenheet dacks gedreemt ginn, awer gradesou séier nees ausgedreemt ginn. Et ass also vläicht besser, heiansdo manner ze dreemen.

De Vertrag vum Lissabon huet sécherlech nach e puer Defiziter. Mä Defiziter verkraaft e Vertrag éischer wéi eng Verfassung. Den Traité vum Lissabon huet awer ee groussen Avantage: En ass net a Stee gemeesselt. E wäert deemno net dee Leschte vum senger Zort sinn. Dat mécht also Hoffnung op méi, an dofir wäert meng Fraktioun och dësem Vertrag hir Zoustëmmung ginn.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Här Mosar. Den honorabelen Här Goerens huet elo d'Wuert.

M. Charles Goerens (DP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir sinn hei net um Enn vun engem Prozess, mä mir sinn an enger wichteger Zwëschephas vum europäeschen Integratiounsprozess. Et geet net heimat un, an et hält och net heimat op. Mä mir wäerten als Fraktioun ohne Wenn und Aber där ofgeännerter Form vum europäesche Vertragswierk zoustëmmen.

Här President, do bausse schwätzen d'Leit iwuer Klimaschutz. Wier Klimaschutz iwuerhaupt méiglech, wann et net een Acteur géif, deen d'kritesch Mass huet, an dee 27 State forcéiert zu enger gemeinsamer Démarche? Ech mengen net.

Mir hunn hei zu Lëtzebuerg dee gréisste Stolproduzent vun der Welt. Ech mengen de gréisste Stolproduzent vun der Welt hätt säi Sëtz net zu Lëtzebuerg, wann net eng vu senge Composanten - Arcelor - hei zu Lëtzebuerg gewiescht wier, ier et zu där Fusioun komm ass. An ech mengen och net, datt Arcelor hei zu Lëtzebuerg sech néiergelooss hätt, wann net eng vun hiren Haaptcomposanten - d'ARBED - schonn hei gewiescht wier. An ech mengen och net, datt d'ARBED nach hei gewiescht wier oder et laang ausgehalen hätt zu Lëtzebuerg, wa mer net e Lëtzebuenger Modell gehat hätten. An ech mengen och net, datt de Lëtzebuenger Modell sech hätt kënne vérifiéieren, wa mer net eng gemeinsam europäesch Politik an deem Beräich gehat hätten, déi verhënnert huet, datt déi Grouss déi Kleng opgefriess hunn.

Här President, Lëtzebuerg ass och eng vun den éischten Adressen, wat d'Finanzfongen ugeet. Ech mengen net, datt Lëtzebuerg eng vun den éischten Adresse wier, wa mer als Lëtzebuenger net als Éischt eng europäesch Direktiv ëmgesat hätten, grad an deem dote Beräich.

Hei zu Lëtzebuerg hu sech am Laf vun de Joren a Jorzéngten eng Partie couragéiert Fraen agesat fir Gläichberechtigung ze kréien. Ech mengen net, datt dee Kampf mat Erfolleg gekréint gi wier, wann Europa net eng ganz Partie Dispositions non discriminatoires an d'Vertragswierk ageschriwwen hätt a wann et net zu enger Rei vun Direktive komm wier, déi dat do an déi de Respekt am nationale Recht verankert hätten.

Hei zu Lëtzebuerg gouf et och an de leschte Jorzéngten eng Partie couragéiert Fraen a Männer, déi sech agesat hu fir Lëtzebuerg méi demokratesch ze maachen a fir Netlëtzebuenger, déi hei wunnen, deelhuefen ze loossen un de Gemengewahlen an un den Europawahlen. Ech mengen net nëmmen, mä ech weess et, dat wier net komm, wa mer net vun der Europäescher Unioun dat ugestouss kritt hätten. Ech weess dat, an ech mengen, ech brauch och keng geneeër Erklärungen hei ofzeginn.

Jorzéngtelaang hu mer eis beschwéiert, wa mer an Däitschland, Frankräich, Holland, vläicht manner oft a Finnland, Irland, Portugal a Spuenien gefuer sinn a mir hunn all Kéier misse Geld wiesselen. Mir hunn eis geiergert iwwert deen Zäitverloscht an och dee Geldverloscht. Dat do wier och ouni Démarche, déi am Maastrichter Vertrag mat verankert war, net méiglech gewiescht.

(M. Jos Scheuer prend la Présidence)

Här President, mir kënnen eis haut als Lëtzebuerger glécklech schätzen, datt mer kënnen mat deenen anere Partenairen an der Europäescher Unioun op gréisseren internationale Verhandlung bestoen. Ech denken zum Beispill un d'OMC-Verhandlungen, mat där hirem Ausgang ni een zefridden ass, mä wou ech awer net woen ze denke wat erauskéim, wann net d'Europäesch Unioun ee respektiv zwee Commissairen e Mandat géif ginn, fir am Kader vun de Kompetenze vun der Europäescher Unioun am Volet extérieur vun de Politiques économiques do am Numm vun deene 27 ze verhandelen. Mir kënnen och do selbstverständlech eis Iddien net imposéieren, mä mat abréngen.

Mir langweilen eis schonn, wa mer iwwer Fridde schwätzen. Et misst ee sech scho bal entschëllegen a vill Précautions oratoires gebrauchen, wann een iwwerhaupt nach doriwwer schwätzt, well dat ass vieux jeu. Dat war laang Zäit net esou. Mä ëmmerhin, ouni d'Europäesch Unioun, a besonnesch déi Schicksalsgemeinschaft, déi se duerstellt, wieren déi normal Rapporten téschent Natiounen, déi sech virdrun an den Hoer louchen, net dran.

Mir kloen dacks iwwert d'Absence vun enger Gouvernance à l'échelle mondiale. Dat ass Wunschdenken, mä déi Illusioun ginn e bèsse manner illusionär, wann een awer gesäit, wéi Europa sech lues a lues duerchsetzt, a wéi et och méiglech ass, datt een am internationale Regelwierk e bèsse méi europäesch Empruntë kritt, wat an deem Sënn, well se och e Reflet si vun den europäesche Valeuren, eng gutt Saach ass.

Duerfir ass d'Globalisatioun och duerch den europäeschen Integratiounsprozess, an duerch dat, wat ech virdu gesot hunn, vläicht net erdréiglech gi fir jiddfereen, mä ech mengen d'Zuel vun de Verléierer ass jiddefalls méi kleng wéi se dat wier, wa mer déi gemeinsam Démarchen, an och heiansdo dee Schutz vis-à-vis vun Aflëss vu baussen, net hätten. An deen hu mer, well mer d'Europäesch Unioun hunn.

Ech ka verstoen, datt eng Partie Leit, déi eng sozial Sensibilitéit hunn, mat munchem net d'accord sinn. Ech kann och verstoen, datt se demonstréiere ginn. Ech kann och souguer verstoen, datt se bekloen, datt et am europäesche Vertragwierk net zolidd genuch Dispositiounen gëtt am Sozialberäich. Ech froe mech just, ob déi Dieren, virun deene se manifestéiere ginn, déi richteg Adress sinn. Wann een dat do beklot, da misst een an e Land demonstréiere goen, wat keng sozial Mindestléin huet a wat virun intellektuell Konstruktiounen mécht, queesch duerch d'Parteien, fir derlaanscht ze kommen, a wat keng flächendeckend applicabel Kollektivverträg huet.

Wann een also wëllt géint déi do Absence vu sozialer Dimensioun manifestéieren, mengen ech, wier et besser et géif ee virun d'Diere vun de Ministèren op Berlin manifestéiere goen,

wéi datt ee sech an der Adress iert a virun europäesch Instanzen demonstréiere geet. Well wann d'europäesch Instanzen an deem dote Beräich net méi ze bestellen hunn, ass et, well virgenannten Nationalstaten net bereet waren, méi vun hire Prerogativen ofzotrieden an deem Beräich. Déi eng, well se menge si wiere méi wäit gewiescht wéi dat, wat eventuell hätt kënne bei esou enger Verhandlung erauskommen - dozou gehéieren déi skandinavesch Länner -, an anerer, well se gefaart hunn, si misste sech deenen, déi e bësse méi wäit si wéi si an deem Beräich, unnäheren. Esou huet jiddferen da seng Grënn, déi en doheem natierlech net erkläert, firwat datt d'europäesch Sozialdimensioun nach ëmmer d'Stéifkand vum Integratiounsprozess ass.

Dat, wat mech bei der Debatt hei am Fong wonnert a wat mech ëmmer erëm an Erstaune versetzt, dat ass, datt mer eis am Fong forcéiert fillen - an ech sinn och erëm eng Kéier an déi Fal getappt -, datt mer den europäeschen Integratiounsprozess mussen erklären, soen, datt et eppes Guddes ass. Dobäi misst ee jo am Fong kënnen dovunner ausgoen, datt déi Evidenzen, déi ech elo gesot hunn, missten dobaussen akzeptabel sinn.

Et gëtt vläicht e puer Erklärungen. Et sinn natierlech Leit, déi an den 90er Jore sech gausséiert hunn, an ech weie meng Wieder, an déi gesot hunn: Déi gemeinsam europäesch Währung oder déi eenzeg europäesch Währung, déi kritt Dir ni! Leit, déi am ekonomesche Beräich eng gewëssen Autoritéit haten, och hei am Land - ech wëll keen namentlech erwähnen -, déi hunn offe gesot, wat mir an der Politik eis do géife mat engem Quatsch a mat enger aussichtsloser Démarche auserneesetzen. Déi sinn natierlech frou, datt eng Partie vun deem Pabeier, op deem hir Aussoe gedréckt goufen, méttlerweil recycléiert ass an datt vill Festplatte méttlerweil och op de Koup vum Elektroschrott entsuert gi sinn, well wann et ee Beispill gëtt, wou d'Politik nach Sënn mécht, dann ass et grad dat do. D'gemeinsam europäesch Währung ass den Ausdrock vum Primat vun der Politik iwwert dat, wat sech vu Geschichte verzielt ginn ass an aneren Domänen, notamment an deem wirtschaftlechen.

Do huet emol eng Kéier d'Politik awer e ganz gudden an iwwerzeegende Bewäis geliwwert, datt och kënne Saache gemaach ginn, déi net vun de Coursë vun de Bourssen ugeféiert ginn, oder vun aneren Iwwerleeungen, fir déi ee keng politesch Legitimation dobausse brauch. E Musterbeispill vum Primat vun der Politik - an ech gleewen nach ëmmer, datt dat net muss dat lescht Beispill gewiescht sinn, wou d'Politik sech kéint duerchsetzen.

Mir hänken eis also e bëssen zum Hals eraus, wa mer mat deenen Explikatiounen kommen. Well erstaunlecherweis ass den Nationalstat akzeptéiert an e gëtt a senge limitéierte Méttelen, fir mat de Phenomeener an den Erausforderungen vun haut fäerdeg ze ginn, total verkannt.

Erstaunlech ass et, datt den Nationalstat, deen à l'origine war vu politeschen Ofgrenzungen, Animositéiten, Turbulenzen, Dominatiounen a Kricher, net de Bewäis vu senger Effikassitéit muss all gudde Broutdag untrieden. Ech weess, wéi gesot, net, wourun datt et hänkt, mä et ka vläicht domat zesammenhänken, datt am Fong d'Opinion publique vläicht méi konservativ ass wéi mer mengen.

Ech begéinen nach heiansdo, elo zwar e bësse manner, mä virun dräi, véier Joer - d'CECA war schonn opgeléist -, dunn hunn ech nach Leit begéint, déi, eng Kéier wéi ech beim neien Theater douewe war, gesinn hunn, datt en zimlech décken Auto iwwert d'rout Bréck gefuer ass, an do huet en eelere Mann ausganks 70 gesot: Dat do ass een, deen eng déck Plaz um Schuman-Plang huet. An deen anere sot: Ech mengen, e schafft bei der CECA.

Institutionne si scho praktesch dout oder opgeléist, da gi se nach ëmmer am kollektive Gediechnis weider bëuecht, esou wéi schonn e puer Joer no senger Ofdankung als Statsminister nach ëmmer d'Leit gemengt hunn hei am Land, den Här Werner wier nach ëmmer Statsminister. Et huet also warscheinlech och mat där doter Form vu Perceptionen ze dinn.

(Interruptions)

Mëttlerweil hu se scho vergiess, datt den Här Santer et ass, an ech menge si hu sech bal unlech gewinnt, Här Juncker.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Dee Leschten, deen „Bonjour, Här Dupong“ zu mer sot, hunn ech virun dräi Woche begéint.

(Hilarité)

M. Charles Goerens (DP).- Mä dräi Woche ka schonn e ganz laange Prozess sinn. Ech wëll och d'Fäegkeet vun dësem Land fir ëmzedenken net ënnerschätzen.

Dat, wat also erstaunlech ass, dat ass, datt mer ëmmer erëm fir dat, wat noweisbar eppes bréngt, eis musse quasi entschëllegen, an dat, wat à l'origine ass vun enger Partie Blocagen, higeholl gëtt, wéi wann dat d'Léisung wier vun alle Problemer.

Dëse Vertrag, Här President, gëtt dem Land a gëtt der Europäescher Unioun nei Méiglechkeeten. Ech wollt ausdrécklech dem Ben Fayot am Numm vu menger Fraktioun Merci soen, datt en dat a sengem schrëftleche Bericht néiergeluecht huet an datt en dat och op der Tribün hei nach eng Kéier relatéiert huet. Et lueft een d'Leit net gär riicht an d'Gesicht, mä hei kommen ech einfach net derlaanscht fir dat ze maachen am Numm vu menger Fraktioun, Här Fayot.

Une voix.- Très bien!

M. Charles Goerens (DP).- De Vertrag gëtt nei Méiglechkeeten; ech wëll der nëmmen e puer ervirhiewen.

Eppes, wat nei ass: Et kann een opgrond vun deem, wat ugeholl ginn ass, erëm an d'Europäesch Unioun erakommen. Dat wier ouni déi Ofännerungen hei net méiglech gewiescht.

Eppes, wat awer och nei ass: Et kann een, wann et engem wierklech net méi geet an deem Veräin, d'Europäesch Unioun verloossen.

Mir begréissen ausdrécklech déi Dispositioun a mir bedauern, datt déi, déi am Regelfall den Hond am Keelespill sinn, net genuch Gebrauch maache vun där Dispositioun, sollt se no der Adoptioun an der Ratifikatioun duerch Irland Wierklechkeet ginn.

Mir mengen et wier noutwendeg, datt een dem Rescht vum westleche Balkan eng Baitrittsperspektiv opmécht. Och déi ass nëmme just duerch dëst Vertragswierk an déi Ergänzungen, déi am Vertrag sinn, méiglech ginn. Wa mer dat net wëllen a mir gi lauschteren no baussen a mir loossen eis vun der Skepsis vun de Leit inspiréieren, solle mer eis och emol eng Kéier mat der Fro iwwert d'Alternativen zu deem Prozess auserneesetzen.

Ech si selwer am Europarot Rapporteur iwwert de Suivi vun den Obligatiounen an Engagement, déi Serbien kontraktéiert huet, wéi et an den Europarot komm ass. Ech kann lech soen, wann et an deem Land Leit gëtt, déi ganz staark interesséiert dru sinn, datt se eng zolidd Perspektiv fir d'Zukunft kréien, da sinn et déi Jonk, déi drop waarden, datt endlech d'Bunn fräi gemaach gëtt, datt alleguer déi Engstirnigkeeten, déi hirer Zukunft am Wee stinn, besäitegt ginn an datt se kënnen hir Sécherheet an hire Wuelstand organiséieren an engem Europa, wat zesummewiisst, an an transatlantesche Sécherheitsstrukturen.

Datselwecht gëllt fir Albanien, datselwecht gëllt och fir dat Land mat deem onméiglechen Numm, d'Ancienne République yougoslave de Macédoine - mir wëllen eis et jo net mat de Griiche verdierwen, duerfir soe mer dann déi offiziell Denominatioun. Datselwecht gëllt och iergendwann eng Kéier fir de Kosovo.

An ech wëll an deem Zesammenhang och deene soen, déi mengen, hei wiere mer net ganz prinzipiëfräi gewiescht an deem, wat mer gemaach hunn, och als Lëtzebuerger, datt een heiansdo mat de Prinzipien eleng keng Léisung fënnt. Wann een hei nëmme just de Prinzip beméit hätt, da wiere mer haut an enger Situatioun, wou de Kosovo vläicht nach a gréissere Spannunge wier, wéi dat momentan de Fall ass. A wann et een Hoffnungsschimmer gëtt an där doter Géigend, dann ass et ganz kloer, well d'Europäesch Unioun sech hirer Verantwortung endlech bewusst ginn ass a well se och e bësse méi Moyenen huet, wéi dat an den 90er Joren de Fall war, fir hirer Verantwortung nozekommen.

Iwwert d'Fro vum Referendum, ob een e Referendum soll maache wann e Land an d'Europäesch Unioun bäikënnt, wëll ech dat widderhuelen, wat ech schonn eng Kéier hei gesot hunn: Wann ee Land, wat d'Vocatioun huet an de Statut huet vum Kandidat, wat muss d'Décisioun huelen, ob et dann definitiv der Europäescher Unioun wëllt bätrieden, wëllt e Referendum maachen, dann ass dat seng ureegenst Fräiheet fir dat ze maachen. Wann awer dee Veräin, deem et wëllt bätrieden, an dësem Fall d'Europäesch Unioun, einzelner vun hire Memberen huet, déi mengen, si missten och nach iwwer Referendum doriwwer befannen, da soll ee sech emol iwwerleeën, wat dat do bedeit hätt an de 50er Joren, wéi et drëm gaangen ass fir Däitschland an den europäeschen Integratiounsprozess anzubannen.

Ech fäerte ganz, wa mir als Lëtzebuenger déi do Décisioun hätte misse per Referendum huelen, dann hätte mer net déi Entscheedung geholl, déi deemools d'Chamber an d'Regierung, déi déi Décisioun do virbereet huet, geholl hunn. An ech menge ganz, dann hätte mer eis historiesch awer wierklech eng vun de gréissten Opportunitéiten ewechgeholl, déi mer gebraucht hunn, fir dëst Land zu deem ze féieren, wat et ginn ass.

Mir kënnen elo laang épiloguéiere ronderëm d'europäesch Fro; et ass näischt wat am Vergläich vun der Geschicht Lëtzebuerg esou vill Berechebarkeet ginn huet, esou vill Wuelstand ginn huet an esou vill Perspektive fir d'Zukunft.

Duerfir verstinn ech net, firwat datt nach esou vill gefaart gëtt, firwat datt et nach esou vill Ängschte ginn a firwat nach esou vill Ängschte kënnen geschürt ginn. Och dat kann een zwar nëmme just erklären doduerjer, well d'Angscht en irrationale Virgang ass.

Well wann een dat versicht rational nozevollzéien, da muss ee feststellen, datt et wuel Problemer gëtt, mä datt déi Problemer vill méi grouss wieren, wa mer déi Berechebarkeet an déi Opportunitéiten, déi den europäeschen Integratiounsprozess eis gëtt, net hätten.

Wann ech de Referendum beméit hu fir am Zesammenhang vun neie Bäitretter ze schwätzen, wëll ech och nach eng Kéier op déi Manéier ze schwätze kommen, mat där mir dëse Vertrag ratifizéieren. Mir hu verzicht drop, an déi meescht Parteien hei an der Chamber sinn domadder d'accord, fir nach eng Kéier en zweete Referendum ze maachen. Et freet ee sech och wou de Sënn gewiescht wier fir nach eng Kéier eng zweete Kéier d'Lëtzebuenger ze beméien, well mir hu jo schonn dat do alles eng Kéier ofgestëmmt, an zwar majoritär. Et ware 56%.

Och do wier nach eng Kéier im Nachhinein viles ze soen. Et ass nun emol eng Kéier esou, wann zu Lëtzebuerg d'Vollek gefrot gëtt, datselwecht dann a praktesch zwee gläich Bléck zerfällt; ob mer d'Vollek froen iwwert d'Dynastie, ob mer d'Vollek froen iwwert d'Toleranz vun enger politescher Partei, oder ob mer d'Vollek consultéieren iwwert den Ausbau vum europäesche Vertragwierk. Et ass erstaunlech, datt d'oflehnend Front ganz locker déi 40-Prozent-Hürd packt.

Et ass awer och net esou, datt mer eis elo misste schummen, well mir hunn déi Saach do thematiséiert; net fir d'éischt. Well fir d'éischt hu mer thematiséiert wéi mer hei am Haus eng Debatt haten iwwert de Konvent. Mir hunn duerno, wéi de Konvent ofgeschloss war, erëm eng Debatt heibanne gehat.

Déi drëtte Kéier, dat war och eng öffentlech Debatt hei an der Chamber bei Geleeënheet vun der éischter Liesung vum Verfassungsvertrag. An deem si ganz vill Hearingen a Versammlungen dobausse vun der Chamber organiséiert ginn am Beisein vun deenen, déi d'Vertragwierk ofgelehnt hunn, well mer och do wollte reng argumentativ an der Paritéit virun d'Leit trieden.

Mir hunn eng véierte Kéier iwwert dat Ganzt geschwat während dem Referendum - dat sot ech schonn -, mä och nach wéi mer d'Resultater vum Referendum kommentéiert hunn. Mir

hunn déi zweet Liesung hei an der Chamber gehat; dat war déi fënnefte Kéier. Haut ass am Fong déi sechste Kéier, wou mer hei an der Chamber eng öffentlech Debatt iwwer eng an déiselwecht Démarche hunn.

Ech wëll awer deenen, déi mengen, mir hätten elo net genuch consultéiert an de Prozess wier net demokratesch genuch, just an Erënnerung ruffen, datt ënnert deene 27 eenzel Länner waren, déi bis elo emol nach keng eenzeg Debatt haten. Et sief da si haten eng Debatt an hirem Parlament iwwert d' Ratifikatioun vun deem Ganzen. Mir hunn also fënnef Avancen, an zwar ganz zolidder, op déi, déi mengen, et wier net demokratesch genuch gewiescht. Also, wann ee wëllt Demokratiedefiziter ausmaachen, et fënnt een der ëmmer, mä et fënnt een der méi anerwäerts.

Den Här Fayot huet d' Dispositioun ganz gutt ervirgestrach. Ech wëll och begréissen, datt de Versuch wéinstens ënnerholl ginn ass, fir den Institutioun méi Power ze ginn an och méi Visibilitéit dobaussen.

Ech wëll elo net iwwert d' Fro spekuléieren, wien déi eenzel Poste bekleet - dat huet jo am Fong a sech och mat der Ratifikatioun hei näischt ze dinn -, mä ech wëll awer ofschléissend nach e puer Iwwerleeunge maachen a soen, Här President, datt mat deem, wat mer hei maachen, mer der Europäescher Unioun Méiglechkeete ginn, op déi de Rescht vun der Welt kuckt. An Asien, an Afrika, a Latäinamerika gi mer beneit fir dat, wat mer fäerdeg bruecht hunn.

Datt et esou wäit komm ass, dat ass de Mérite vu Villen. Ech gesinn hei op der Regierungsbänk de Statsminister an och eng Partie aner Membere vun der Regierung, déi dorunner doudsécher ganz vill Mériten hunn. Dat gëllt och fir hir Virgänger.

Mir hunn der och, net esou vill, well mer net esou laang derbäi waren. Ech denken un de Gaston Thorn, deen eis zejoert verlooss huet. Ech denken och un d' Colette Flesch als éischt Ausseministesche. Ech denken un de Paul Helminger, deen och an där Regierung an enger Phas, wou et ganz schwéier war, Verantwortung iwwerholl huet. Ech denken och un d' Lydie Polfer. Ech kéint och u mech denken, mä ech war nëmmen néng Deeg Ausseminister...

(Hilarité)

...an ech hunn nach net genuch Distanz zu menger deemoleger Fonctioun, fir elo scho kënnen ze evaluéieren,...

(Hilarité)

...wat d' Resultat op dat Wierke war.

Ech mengen awer, datt ech genuch Experienz hunn, fir kënnen ze soen: Mir kéinte soen, mat deenen Approches malthusiennes, déi mer bei de Comptoirs ëmmer erëm zerwéiert kréien, komme mer net wäit. Mir kommen net méi wäit wéi d' Fransouse virun iwwer 60 Joer mat hirer Maginot-Linn.

Mir kommen och net méi wäit mat der Festungsmentalitéit, wou dach all Etapp vun der Lëtzebuenger Geschicht, vun der Lëtzebuenger Integratioun a gréisseren Ensembelen eis ëmmer erëm bewisen huet, datt mer, wa mer d'Ouverture gespilt hunn, déi richteg Décisioun geholl hunn. Da loosse mer dach ëm Gottes Wëlle festhalen un deenen Acquisen. „Acquisen“ ass vläicht net dat richteg Wuert, well an deem, wat ech elo „Acquisen“ genannt hunn, ass am Fong d'Méiglechkeet dra vun zukünftegen Dynamiken.

Mir hunn de Choix, an duerfir stëmme mer och ohne Wenn und Aber fir dat Vertragswierk hei, fir géint eng Antidynamik. A mir wëllen dem europäeschen Integratiounswierk seng Chancë weider loossen.

A loosse mer ëm Gottes Wëlle festhalen un deem, wat mer hunn a wat eis d'Zukunft méi einfach mécht - et geet net vum selwen -, an eis net ierleede loosse vu kollektiven Illusiounen, oder kollektive Ligen, oder „des histoires de l'oncle Paul“, déi vläicht amüsant sinn, mä déi eis awer net an deene wesentlechen a knallhaarden Orientatiounen, déi dëst Land muss huelen, weiderbréngen.

Duerfir si mer konsequent fir den Ausbau vun der Europäescher Unioun, an där Lëtzebuerg Méiglechkeete behält, déi et virdrun an enger vergläichbarer Period vu senger Geschicht nach ni hat.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Här Goerens. Den nächste Riedner ass den Här Félix Braz. Här Braz, Dir hutt d'Wuert.

M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).- Merci, Här President. Ech bréngen direkt aganks och d'Zoustëmmung vun der grénger Fraktioun zu deem Gesetz, dat mer haut stëmme. Mir drécken och d'Hoffnung aus, dass bis zum Enn vum Joer dat och de Fall wäert si fir alleguerten d'Länner an der Europäescher Unioun.

Firwat maache mer dat? Ma well mer dësen Traité vu Lissabon fir en noutwendige Schrëtt halen, fir net manner wéi ronn 15 Joer Debatten an Europa iwwer e politescht Europa, Debatten iwwert d'Reform vun den Institutiounen kënnen ofzeschléissen. Mir müssen d'Unioun politesch handlungsfäeg an domat och zukunftsfaeg maachen. Dat geschitt duerch de Vote vum Traité vu Lissabon.

Léist duerfir dësen Traité alleguerten d'Problemer? Neen, dësen Traité léist d'Problemer net alleguerten. Dat war a bleift d'Aufgab vun de Regierungen. Dat war a bleift d'Aufgab vun de Parlamenter, déi aus fräie Wahlen erausginn, déi wiessle kënnen, déi ännere kënnen, déi Kurswiessle kënnen virhuelen an der Dagespolitik. Mä den Traité - dësen Traité - liwwert eiser Meenung no fir déi alldaagspolitesch Aarbecht awer gutt an noutwendeg Instrumenter.

Mir hunn hei zu Lëtzebuerg den 10. Juli 2005 de Referendum virgeholl, an d'Parlament huet de 25. Oktober vum selwechte Joer d' Ratifikatioun vum Traité constitutionnel ofgeschloss. Vill méi wäit ass deen Text net komm. Et koum zu enger Denkpaus. Et koum zu neie Verhandlungen. An et koum och zu engem neien Traité.

Dräi, véier Froe kann ech an deem Kontext stellen: Sinn duerch all déi doten zousätzlech Prozeduren d'Saache besser ginn? Si se besser ginn an der Method? Ass den Traité besser ginn? Ass d'europapolitesch Debatt zu Lëtzebuerg besser ginn? An ass d'europapolitesch Debatt allgemeng doduerch besser ginn?

Zur éischer Fro vun der Method. Mir hunn eng Verschlechterung an der Method. Mir hunn eis ewechbeweeegt vun deem Versuch, dee gestart gi war am Konvent, fir et anescht a besser ze maachen, méi transparent, méi no bei de Leit mat méi Diskussiounen.

Deen Traité ass net ugeholl ginn. Dat louch awer net um Konvent. Mä eng vun de Léieren, déi mer gezunn hu bei der Denkpaus, war de Konvent dofir ofzeschaffen an zréck eriwwerzegoe bei d'Méthode intergouvernementale.

Dat hale mir fir e Réckschrëtt. Mir fannen dat bedauerlech. Et muss een awer zouginn: Vlächicht war et hëllefriich. Vlächicht huet déi Method, esou bedauerlech wéi se ass, mat dozou bäigedroen, dass et konnt a relativ kuerzer Zäit zu engem neien Traité kommen. Mä fir eis ass a bleift et, dass et kee Modell a kee Beispill ass, deen eis soll fir d'Zukunft, fir d'Éiwegkeet inspiréieren.

Ass den Traité besser ginn duerch déi Denkpaus? Den Traité huet net vill geännert. Glécklecherweis, soen d'Lëtzebuenger. D'Lëtzebuenger hunn dem Text iwver Referendum hir Zoustëmmung ginn. D'Parteien am Parlament hunn dat och gemaach. Duerfir solle mer frou doriwver sinn, dass en net vill geännert huet.

E puer Saache sinn awer erausgeholl ginn. Vlächicht net wichteger; an dach. An dach! Wann een d'Symboler eraussträicht - och wann dat nëmmen e Fändel ass oder eng Hymn oder aner Saachen nach -, bleift et, dass déi Symboler esou wichtig fir eng einfach Identifikatioun hätte kënne sinn, wéi déiselwecht Symboler um nationalen Niveau fir d'Leit sinn. Esou wéi de Lëtzebuenger Fändel fir déi meeschte Lëtzebuenger wichtig ass, esou wéi och d'„Heemecht“ fir déi meeschte Lëtzebuenger wichtig ass, hätt och dat dote kënne e Symbol bleiwen.

Et verschwënnt jo duerch déi Initiativ, déi de Ben Fayot och schonn erwähnt huet, net ganz. Dat hale mer och fir richtig. Trotzdem bleift et, dass dat den Traité net besser gemaach huet.

Wat och verschwënnt, sinn déi einfach Begrëffer, déi och erëm eng Kéier zu engem bessere Versteesdemech bei de Leit gefouert hätten; wéi Gesetzer, eng Loi, eng loi cadre. Dat versteet een. Do weess ee wat gemengt ass.

Ech weess net wie gefrot huet, dass dat soll gestrach ginn. Wie war dann Demandeur, dass dat net dierf esou sinn? Déi Länner, déi fäerten, dass dat erëm ze vill un de Suprastat kéint

erënneren? Ech muss lech do soen: Wann déi Länner sech géint dee Suprastat net anescht ze hëllefen an ze wiere wëssen, wéi doduerch, dass se mengen, dass een e Gesetz net dierft Gesetz nennen, mä weiderhin Direktiv oder Reglement oder Décisioun, da sinn déi Länner net méi wäit virdrun ze kapituléieren. Dichteg ass dat doten net, wat si do fäerdeg bruecht hunn; ouni dofir d'Bedeutung wëllen ze iwwerdreiwen.

Virun allem awer ass den Text, an enger éischer Phas zumindest, manner lieserlech ginn. Et war méi einfach och wéi et virdu presentéiert war. Ouni mer Illusiounen doriwwer ze maachen, wien duerch deen Text do kënt an an der Mëtt nach weess, wat hien am Ufank gelies huet an op wat hie lassteiert zum Schluss vum Buch hin. Mä trotzdeem war déi Presentatioun virdu méi lieserlech.

Och wann elo Wieder gebraucht gi vun deenen, déi verschidde Saache behaupten initiéiert ze hunn, wéi Minitraité oder Traité simplificateur, et ass weder dat eent nach dat anert. Et ass kee Minitraité. A wa vun deene siwen Artikele geschwat gëtt, fir domadder duerzestellen, et wär e verklengerten Traité, dann ass dat einfach net richtig. Do hannendru stinn nawell honnerte vun Eenzeldispositiounen, méi oder wéineger déiselwecht, wéi an deem gradesou laangen a gradesou décken Traité vum Traité constitutionnel drastoungen. Mä et bleift, dass et ee manner lieserlechen Traité gëtt.

Mä mir wäerten awer och gesinn: No der Ratifikatioun, wa se da bis zu Enn geet, an no der Publikatioun am Journal officiel, da wäert et méiglecherweis net allze laang daueren, da komme konsolidéiert Versiounen eraus. Da wäert et trotzdeem eng méi einfach Versioun sinn. Et leien der jo och elo schonn um Dësch, mä ech wollt just, Här Fayot, virsiichteg sinn an d'Ratifikatioun vun all de Länner ofwaarden. Ech denken, wann dat iwwert d'Bühn ass, da wäert et relativ séier trotzdeem konsolidéiert Versiounen ginn, an da wär jo awer nach eppes derbäi erauskomm, wat deem gläicht, wat een eigentlech wëlles hat.

M. Ben Fayot (LSAP).- Här Braz, et ass esou komplizéiert, dass andauernd Korrekturen kommen.

M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).- Jo. Et ce n'est pas fini. Dohier den Numm. E muss all Dag simplifiéiert ginn, fir dass ee Mënsch e versteet.

Wat awer bleift, dat ass, dass déi Ännerungen, déi iwwert deen dote formale Wee an den Text komm sinn, Saache sinn, déi net gefrot waren. Et war jo de Versuch - deen Traité vu Lissabon -, fir eng Äntwert ze ginn op déi Länner, déi den Traité constitutionnel net wollten. Do sollt jo och eng Äntwert drastiechen.

Déi Äntwerten op déi Suergen, déi do artikuléiert sinn, ob se dann elo begrënnt oder unbegrënnt waren, fënnt een an dësem Text net erëm. Déi sinn net an deen neien Text agefloss; au contraire. Et si Saachen an deen neien Text agefloss, déi kee Mënsch gefrot hat. Ech kommen herno nach eng Kéier dozou bei der Charta vun de Grondrechter.

Ech ka mech net erënneren, an där Debatt ronderëm den Traité constitutionnel an iergendengem Land een héiere gehat ze hu vun de Bierger, vun deenen, déi d'Bierger wollte

vertrieden, vu Gewerkschaften, vun Associatiounen an esou weider, déi gesot hätten, dat wier falsch. Mir wëssen, dass et Retizenze gouf um Regierungsniveau bei verschiddene Memberlänner. Mä déi Ännerungen, déi och hei eragefloss sinn, dat ware keng Ännerungen, déi d'Leit gefrot hunn. Dat waren och keng Ännerungen, déi d'Leit bestallt haten.

Deen drëtte Punkt. Wat huet et geännert? Ass et zënterhier besser ginn hei zu Lëtzebuerg an der europapolitescher Debatt? Mir mengen neen. Mir hunn dat doten och gëschter schonn erwähnt, dofir brauch ech et haut net nach eng Kéier ze widderhuelen in extenso. Mä mir hunn alleguerten um Enn vum Referendum de Leit eng Partie Saachen an Aussicht gestallt: aner europapolitesch Debatten; besser europapolitesch Debatten; méiglecherweis getrennte Wahlgäng - dat war net jiddferengem seng Meenung, et wäert och elo net stattfannen -; getrennte Lëschten. Dat huet awer jiddferen de Leit an Aussicht gestallt, dass d'Leit wësst, wie sech op eng Lëscht stellt a wie bereet ass e Mandat unzehuelen.

Mat Bedauere musse mir GRÉNG feststellen - dat hu mer och gëschter scho gemaach -, dass et net dozou wäert kommen. Et war net méiglech, e Konsens tëschent all de Parteien ze fannen op der Fro vun de getrennte Lëschten. Mir GRÉNG wäerten dat praktizéieren. Dat hu mer gëschter scho gesot a mir stinn zu där Ausso. Wéi et ausgesäit, schéngt zumindest och nach eng aner Partei wëlles ze hunn, op deen dote Wee ze goen.

(Interruption)

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Wéi eng Partei?

M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).- Dir hutt vläicht besser Kontakter zu där Partei, Här Juncker. Dir kennt mer hëllef.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Dat eent huet mat deem aneren ze dinn, gesitt Der.

M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).- Am Stand, mir hätten eis verstan...

(Hilarité)

Wat bleift, dat ass, dass net all Partei do derbäi matmécht. Mir mengen, dass d'Leit dofir kee Versteesdemech wäerten hunn. Et huet sech also och hei zu Lëtzebuerg d'europapolitesch Debatt op deem dote Punkt - et ass net deen eenzeg; et si vill anerer, déi och relevant sinn - net verbessert.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

Huet et d'Debatt an Europa verbessert; déi zwee Refusé vu Frankräich a vun Holland; déi Diskussiounen, déi sech do ronderëm artikuliert hunn? Mir mengen net. Den „Non de gauche“, deen et jo gouf am Kader vun deenen zwee Referenden, deen de Leit mat vill Argumenter erkläert huet, firwat dass déi Texter net gutt wieren, déi virlouchen, deen „Non de gauche“ huet eiser Meenung no net alles, wat e gesot huet, falsch gesot. Et sinn

duerchaus Saachen artikuléiert ginn, déi d'Suerge vun de Leit och treffen, wou d'Leit sech wierklech Froe stellen, wéi et soll weidergoen. Mä wat mir deemools scho behaupt hunn als gréng Fraktioun am Kader vun där Debatt, huet sech awer als richtig erausgestallt.

Den „Non de gauche“ hat kee Projet. Den „Non de gauche“ hat just eppes, nämlech géint eppes ze sinn. Mä den „Non de gauche“ huet et net fäerdeg bruecht, nodeems den Traité constitutionnel ausgebremst gi war, och nëmmen op iergendeng Aart a Weis sech ze artikuléieren a gemeinsamen Iddien, an engem gemeinsamen Input fir dësen neien Traité vu Lissabon.

Den „Non de gauche“ war just en „Non“. Dee war weder „de gauche“ nach soss eppes. Et war einfach just een „Non“, dee probéiert huet eppes auszebremsen, wat em net op all de Punkte passt. Mä e war komplett absent an der Debatt, fir duerno den Text ze verbesseren an deem Sënn, wéi si et artikuléiert hunn am Kader vun deenen Debatten am Joer 2005. An dat sinn awer elo dräi Joer hier. Et ass e laangen Dag, fir sech politesch net gemellt ze hu mat konkrete machbare Virschléi, déi hätte kënnen afléissen an dësen Text.

Mir sinn der Iwwerzeugung, dass nëmmen d'Verdéiwung vun der Unioun Verbesserunge bréngen kann; och am sozialpolitesche Beräich. An dat ass haut nach méi wéi virun dräi Joer wouer. Mir sinn der Meenung, dass et deemools e politesche Feeler war, mat deene Parteien, déi um ganz rietse Bord an Europa stinn, dozou bäizedroen ze probéieren den Traité constitutionnel auszebremsen.

Dat war eng onhelleg Allianz, och wa se net vun de Leit perséinlech artikuléiert ginn ass. Mä si waren objektiv Alliierten a si hu menger Meenung no deemools e politesche Feeler gemaach, dee sech als kontraproduktiv erausgestallt huet. Well den Traité constitutionnel, esou wéi e virlouch, géif mir perséinlech och réckbléckend nach ëmmer e klenge Stéck besser gefalen a schmaachen, wéi deen - och wann e ganz no dorunner erukënnt -, dee mer haut hei leien hunn.

En trauregen Héichpunkt vun där politescher Feelaschätzung - dat soen ech elo fir déi gréng Fraktioun - ass dat, wat viru kuerzem an Däitschland geschitt ass, wou Berlin sech am Bundesrat bei der Ofstëmmung iwwert den Traité vu Lissabon enthalen huet. Berlin, eng Koalitioun aus de Sozialisten a Lénken. Ausgerechent Berlin! Déi Stad, déi jo wierklech wéi keng aner misst d'Bewosstsinn hu fir d'Geschicht an d'Entwécklung vun der Geschicht, notamment där rezenter Geschicht, huet op eng - wéi mir fannen - schimmeg Aart a Weis kapituléiert virum Oskar Lafontaine senger Demagogie.

Une voix.- Très bien!

M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).- Déi Leit, déi nach ni eppes matgedroen hunn! Déi Leit hunn nach ni eppes matgedroen! Ganz Europa ass ouni déi gemaach ginn, begleet vun hire Kritiken. Mä matgedroen? An engem Stéck einfach realpolitescher Aschätzung ass vun deene Leit nach ni eppes matgedroe ginn.

Dofir menge mir och, dass, wann elo beispillsweis d'Europaparlament zu bal honnert Prozent mat ka schwätzen a mat ka bestëmmen an Europa, wann also real méi Demokratie an Europa existéiert, dann hunn déi dote Leit, déi awer ëmmer no méi Demokratie jäizen, keen - iwwerhaupt keen - Mérite dorunner, dass mer kënnen op deem dote Punkt haut eng gewësse Satisfaktioun hunn, dass Europa e Stéck méi demokratesch ginn ass.

An där Zäit, wou mer deen zweeten Ulaf geholl hunn, ass Europa awer net zesummegebrach. Europa, d'Europäesch Unioun huet weider fonctionnéiert. Vläch manner gutt, wéi se hätt kënnen, mä d'Europäesch Unioun ass weidergaang.

Si ass politesch weidergaang mam Traité vu Lissabon, deen ausgehandelt ginn ass. Si ass währungspolitesch weidergaang mat engem Euro, dee staark ass, mat engem Euro, deen eis virun engem Deel vun den negativen Impakter vum ëmmer weidersteigende Pëtrolspräis geschützt huet.

Europa ass domadder och wirtschaftspolitesch weidergaang. A mir hunn haut doduerch, dass mer e staarke Bannemaart an eng ganz staark Demande intérieure hunn, méi wéi all déi aner Wirtschaftsregionen op der Welt et fäerdeg bruecht, eis eng Wirtschaftspolitik och an deene leschten dräi Joer ze konsolidéieren, déi och Ëmwelt- a Sozialpolitik verbonnen huet an domadder och méiglech gemaach huet.

Wou sinn dann elo d'Verbesserunge par rapport zum Traité constitutionnel? Gëtt et der? Ma mir mengen: Dat ass net de Verglach, deen ee soll ustengen. Et geet net drëms, haut den Traité vu Lissabon mam Traité constitutionnel ze vergläichen.

De richtege Sprong an dee richtege Verglach, deen ee muss ustellen, dat ass den Traité vu Lissabon mam Traité vun Nice vun 2001 ze vergläichen. Géint den Traité vu Lissabon ze stëmmen, wa mer deem Opruff géifen nokommen, dat géif nämlech net heeschen, fir en anert, wat ëmmer dat och heescht, oder fir e bessert - dat ass liicht gesot - Europa ze stëmmen, mä géint den Traité vu Lissabon ze stëmmen géif nees erëm eng Kéier nëmmen eppes bedeuten: fir d'Bäibehale vum Traité vun Nice ze stëmmen. Mat all deem, wat dat vun Nodeeler a vu Schwächten huet.

An d'Verbesserunge par rapport zum Traité vun Nice, déi si grouss, déi si ganz grouss. Et sinn der, déi gi vläch manner beuecht. Beispillsweis déi, dass d'Europäesch Unioun elo eng Personnalité juridique unique kritt. Dat ass e richtege, e wichtege Fortschritt. Domat kritt d'Unioun erlaabt, am Respekt vu bestëmmte Regeln och international Accorden ofzeschléissen, no enger Prozedur, déi fixéiert ass. An zum Beispill der Europäescher Mënscherechtskonventioun als Unioun an hirem Kompetenzberäich kënne bäizetrieden.

Et si Saachen am Traité vu Lissabon net dran, déi och net vill beuecht ginn, déi ech awer bedauern, zum Beispill dass mer d'Primat vum europäesche Recht iwwert d'Nationalrecht nach ëmmer net kloer schwaarz op wäiss konnten am Traité selwer verankeren. Domat ass et net a Fro gestallt, dat ass mer bewosst. Mä ech hätt et léiwer gehat, wa mer och dee Sprong do gepackt hätten, am Kader vum Traité vu Lissabon.

Mä et sinn awer och par rapport zum Traité vun Nice eng ganz Rei däitlech Verbesserungen dran. Notamment um Punkt vun der Demokratie. Do si grouss Fortschrëtter, déi elo kënne gemaach ginn. D'Europäesch Unioun mécht de Versuch méi no bei d'Leit ze kommen, an zwar op eng direkt an och op eng indirekt Aart a Weis. Déi direkt Aart a Weis ass déi ausgebauten Uniounsbürgerschaft, dat ass scho virdrun erwähnt ginn. Mir wëllen dann awer och drun erënneren, dass Lëtzebuerg et nach ëmmer net fäerdeg bréngt - elo si mer schonn eng ganz Rei Joren nom Traité vu Maastricht -, d'Uniounsbürgerschaft zu 100% bei eis ze applizéieren.

Mir hu bei de Gemengewahlen nach ëmmer Ausnahmedispositiounen, déi mer gefrot hunn, déi an eiser Lecture vum Traité vu Maastricht en transitoirë Charakter sollten hunn a keen definitive Charakter sollten hunn. Déi sinn awer elo no 15, 16 Joer nach ëmmer d'actualité. Mir sinn amgaangen eng Partie Ännerungen ze maachen an der Lëtzebuenger Wahlgesetzgebung, a bedauerlecherweis sinn déi Derogatiounen, déi mer zënter dem Traité vu Maastricht hunn, net viséiert duerch déi Modifikatiounen. Mir bréngen et also nach ëmmer net fäerdeg, eis komplett hannert déi Uniounsbürgerschaft, déi mer par ailleurs alleguerten héichhalen, als Lëtzebuenger Land ze stellen; an dat fanne mer bedauerlech.

Et sinn och nach weider positiv Punkten, d'fräi Circulatioun, dass ee sech kann un den Ombudsmann wenden, d'Lutte géint d'Diskriminatiounen soll verbessert ginn. An och an deem Kontext bedauere mer, dass virun net allze laangen Deeg am Europäesche Parlament e Vote geholl ginn ass iwwer eng generell Antidiskriminéierungsdirektiv, wou also all Forme vun Diskriminéierung, an net nëmme déi, déi elo scho protegéiert sinn, sollten englobéiert ginn, och am syndikale Beräich, politesche Beräich an anerer nach. Bedauerlecherweis hunn d'Lëtzebuenger Verrieder am Europaparlament net alleguerten deen dote Vote ënnerstëtzt. D'Kolleege vun der DP, mengen ech, konnten un deem Vote net deelhuelen, DÉI GRÉNG an och d'LSAP hunn hir Zoustëmmung ginn, mä bedauerlecherweis hunn déi dräi Verrieder vun der CSV net hir Zoustëmmung gi fir eng generell Antidiskriminéierungsdirektiv. Contrairement zu anere Lëtzebuenger Deputéierten hale mer och net fir positiv an hale mer och net fir gutt, dass mer do net als Lëtzebuenger EU-Parlamentarier konnten eng eenheetlech Linn aschloen.

Wichtege Fortschrëtt ass, dass et déi Grondrechter vun der Charta nach ëmmer gëtt. Bedauerlech - mä dorobber, mengen ech, brauch ech net allze lang anzegoen - ass, dass se net méi am Text drasteet. Dat ass eng vun deenen Ännerunge par rapport zum Traité constitutionnel, déi kee Bierger wollt, an et ass jo drëms gaangen, d'Suerge vun de Bierger ze artikuléieren bei deem Verwerfe vum Traité constitutionnel fir et kënne besser ze maachen. Hei ass e Punkt, wou mer besser gehat hätten, den Traité constitutionnel unzehuelen an där Form, wéi e war.

E wichtege Fortschrëtt ass awer dat europäescht Initiativrecht fir d'Bierger. An Zukunft kënnen eng Millioun europäesch Bierger sech iwwer eng Petitioun un d'Kommissioun wenden, fir se opzefuerderen, Virschléi, Initiativen ze ënnerhuelen. Dat kléngt no vill, eng Millioun. Dat ass awer bei iwwer 500 Milliounen Awunner net esou vill, dat ass 1 vu 500, dat ass wäit manner, wéi dat hei zu Lëtzebuerg ass am Kader vun der Initiativ fir de Referendum. Hei verlaange mer ee Ratio, deen zegmol méi héich ass. Et ass also net vill, och wann een déi

Zuel vun enger Millioun héiert, wat hei verlaangt ass. Et ass en duerchaus liewegt Instrument fir méi Demokratie, wat an Europa wäert kënne benotzt ginn.

D'Demokratie kënnt och méi no bei d'Leit iwwert de Wee vun enger Erweiterung vun de Kompetenze vum Europaparlament. Dat ass wesentlech, wat do vu Kompetenzerweiderunge bäikënnt. D'Europaparlament ass dat eenzeg Gremium, déi eenzeg Institutioun an Europa, déi vun de Bierger direkt gewielt gëtt, wat net heescht, dass déi aner net demokratesch legitiméiert wieren, mä dat hei ass déi eenzeg, déi direkt vun de Bierger gewielt gëtt. Déi Instanz, déi Institutioun kritt elo wäit méi Kompetenzen, wéi se bis ewell hat, an dat ass och e gewaltege Fortschrëtt.

Mä et huet een oft d'Gefill, dass dat, wat an déi gutt Richtung geet, dat, wat och vläicht op eng konsequent Aart a Weis an déi gutt Richtung geet, an der Sekonn als en Acquis ofgehaakt gëtt, wéi wann een dann net méi doriwwer dierft schwätzen. Dat dierf dann net méi gesot ginn; ma mir wëllen dat awer esou. Mir wëllen drop hiweisen, dass op dësem Punkt wierklech e grouse Fortschrëtt duerch den Traité vu Lissabon kënnt. E Fortschrëtt, dee mir als gréng Parteien a ganz Europa ëmmer nees ageklot hunn, dee vu méi Demokratie an den Institutiounen, dee vu méi Matsproocherecht vum Europaparlament, an dofir wëlle mer och haut eiser Freed Ausdrock doriwwer ginn, dass dat haut geschitt.

Indirekt gëtt och d'europäesch Politik méi no bei d'Leit bruecht, duerch déi méi staark Abannung vun den nationale Parlamenter. Doduerch, dass se all d'Informatiounen musse kréie vun der Europäescher Kommissioun an engem fréie Stadium, doduerch, dass d'Nationalparlamenter elo nach e bësse méi Zäit kritt hunn, vu sechs op aacht Wochen erop, fir hir Prises de position ze maachen, duerch dat Spill vun de gielen, orangen a rouden Kaarten, déi schonn d'Kolleege virdrun definéiert hunn.

Mä, an dat ass fir eis wichteg, mir verstinn déi Instrumenter net als Instrumenter fir d'Europapolitik e Stéck erëm wëllen ze nationaliséieren, mä mir verstinn déi Instrumenter esou, dass se kënnen e Bäitrag gi fir méiglechst fréi deen Input an den europäesche Giron eranzeliwweren, deen et erlaabt, dass déi europäesch Initiativen hannen um Enn méi séier kënnen duerchgezu ginn an dass déi europäesch Initiative méi séier kënne Realitéit ginn.

Dat ass fir eis keen Instrument fir réckwärtsgewannte Politik ze bedreiwen, mä mir verstinn déi dote Kaarte wierklech fir virunzekommen an d'Politik méi no bei d'Leit ze bréngen, méi no bei déi national politesch Décideuren, fir dass et och an Zukunft vläicht ee Stéck méi schwéier gëtt, mam Fanger op Bréssel ze weisen a sech selwer vun all Verantwortung ze détachéieren, wa Saachen iren europäesch decidéiert ginn, déi net 100% deem entsprechen, wat ee sech fir sech oder fir säi Land op deem dote Punkt vläicht erwaart hätt.

Fortschrëtt wäert et och ginn, wann et tëschent Regierung a Parlament zum Ofschluss vun deem Memorandum kënnt. Do soll jo och an Zukunft eng aner Zesummenaarbecht tëschent Regierung a Parlament op den europäesche Froen organiséiert ginn. Dat soll jo och dem Reglement vun der Chamber annexéiert ginn. Do gëtt et scho Viraarbechten, déi gemaach gi sinn. Mir mengen, dass och dat eigentlech eng positiv an direkt Implikatioun ass vun deem Traité vu Lissabon. Dat ass och vläicht net eppes, wat am Grand public op vill Intérêt stéisst.

Mä dat ass awer eppes, wat am Alldag vun der politescher Aarbecht duerchaus d'europäesch Politik méi no ka bréngen bei déi national Institutionen.

Wichtig fir eis ass och de Punkt, dass et zu enger Extensiou vum Vote mat qualifizierter Majoritéit op de Conseile kënnt. Och dat ass eng Grundvoraussetzung, net nëmme fir zu méi kennen ze fonctionnéieren, mä et ass eng Grundvoraussetzung fir kënne wierklech europäesch Politik ze verdéiwen. Dass een also ka virukommen op deene Punkten, wou mer wëssen, dass et an Europa nach net esou klappt.

Dat ass och eng Saach, déi mer an enger Rei Beräicher erëmfannen a wou mir mengen, dass dat, kombinéiert mat der Ausweidung vun de Kompetenze vum Europaparlament, am Beräich vun deem, wat da fréier d'Codécisioun genannt ginn ass, zesumme wierklech d'Schlëssle si vun der Verdéiwung vun der Europäescher Unioun an hirer Alldagspolitik. Och wann eng Rei Beräicher dovunner nach ausgeschloss bleiwen, an net alleguerten ouni gudde Grond.

Zu dräi, véier Deelpolitike wëlle mer awer och eppes soen, well och do Fortschrëtter am Traité vu Lissabon sinn, déi och schon am Traité constitutionnel waren.

Klimaschutz an Energiepolitik: D'Lutte géint de Klimawandel gëtt elo eng Prioritéit vun der Unioun, et gëtt en Objektiv vun der Unioun, ageschriwwen am Artikel 191. Am Mäerz 2007 huet den Europäesche Conseil sech jo Ziler gesat, vun deene mer wëssen, dass mer nach net alles gemaach hu fir se och kennen ze erreechen. A wou mer wëssen, dass déi Ziler nach net ambitiéis genuch sinn, wa mer kucken, wéi d'Entwécklung um Planéit bei der Fro vum Klimawandel stattfënnt.

Mä Fakt ass awer, dass dat, wat bis dohinner nach nëmme Politik vun de Memberlänner war, elo och op een aneren Niveau gehuewe gëtt doduerch, dass d'Lutte géint de Klimawandel eng Prioritéit, en Objektiv vun der Europäescher Unioun gëtt. Mir kréien och eng Basis fir eng gemeinsam Energiepolitik, fir gemeinsam Versuergungssécherheet, fir Solidaritéit an der Versuergungssécherheet kënne spillen ze loossen. Dat ass net onwichtig, besonnesch am Kontext vun der Lutte géint de Klimawandel, fir ze garantéieren, dass verschidde Länner vläicht net op dee falsche Wee ginn, well si mengen, si missten eleng eens ginn. Mir mengen, dass déi zwee Elementer do, déi legal Basis fir eng gemeinsam Energiepolitik an d'Lutte géint de Klimawandel als Objektiv vun der Unioun, wesentlech Fortschrëtter sinn an dësem Text.

D'Europäesch Unioun, Europa huet eng Traditioun mat Traitéen am Energieberäich. Souwuel CECA wéi och Euratom 57 sinn aus där Suerg vun der Energieversuergung eraus gebuer ginn - net eleng -, mä och aus där Suerg. Dat waren d'Energie vun där Zäit, dat war d'Kuel an dat war d'Atomkraaft. D'CECA ass net méi do, Euratom däerf net geännert ginn. Mir bedauern dat. Et hu fënnef Länner - Däitschland, Schweden, Irland, Ungarn an Éisträich - de Virschlag gemaach, a si hunn dat och an engem Protokoll, deem annexéiert ass, matgedeelt, dass si wëllen, dass eng Conférence intergouvernementale zesummekënnt, fir den Euratom-Traité, dee méttlerweil och schon 51 Joer um Bockel huet, ofzeänneren.

Mir bedauern, dass d'Lëtzebuenger Regierung sech deem Appel do net ugeschloss huet. Mir si wuel keen direkt Atomland, mä mir importéieren och vill Atomstrom, an zumindest een indirekt Atomland ass Lëtzebuerg doduerch och. Mir mengen, dass et Lëtzebuerg gutt zu Gesiicht gestan hätt, wa mir déi doten Initiative matgedroen hätten. Et kann ee sech och froen, ob et net och Zäit wier, aus därselwechter Logik eraus wéi de Kuelevertrag a wéi den Atomvertrag, ob haut net och misst am Kader vun enger europäescher Initiativ iwwer een Traité fir erneierbar Energien diskutéiert ginn. Dat wär een Instrument, wat eiser Meenung no kéint eng Plus-value bréngen, an d'Logik an d'Noutwendegkeet, aus där eraus dat kéint gebuer ginn, dat huet d'europäesch Zesummenaarbecht an de leschte 50 Joer gewisen.

E leschte Punkt bei der Ëmweltpolitik, deen eis wichteg ass, dat ass déi sougenannte Clause transversale aus dem Artikel 11, déi et noutwendeg mécht, dass d'Nohaltegkeet an all de Politiken an Aktiounen vun der Unioun muss berücksichtegt ginn. Och dat ass eng legal Basis, déi d'Froen am Alldag net beäntwert, déi awer kann een Instrument bidden, wann ee wëllt verschidde Saachen ufechten, déi engem net an déi richteg Richtung schéngen ze goen.

D'Sozialpolitik, dat war jo ee vun den Haaptsujetten am Joer 2005 an all de Länner, wou iwwer e Referendum den europäeschen Traité constitutionnel diskutéiert ginn ass. An der Sozialpolitik si kleng Succèsen ze verzechnen, och an dësem Text. Mir schafen eng Base juridique fir d'Services publics an et ass ee Protokoll iwwert d'Services d'intérêt général dran. Et si sozial Objektiv formuléiert, déi och elo an enger horizontaler Logik als Objektiv vun der Unioun festgehale sinn, an an all senge Politike muss d'Europäesch Unioun an Zukunft deenen Objektiv do mat där horizontaler Sozialklausel gerecht ginn.

D'Charta vun de Grondrechter an, en perspective, de Bäitritt zu der Convention européenne des droits de l'Homme, dat si wichteg Saachen. Och den Artikel 2 vum Traité sur l'Union européenne, deen d'Gläichheet tèschent Mann a Fra festschreift, si keng Saachen, déi irrelevant sinn. Do sinn also eng Rei Fortschrëtt dran, och wann déi vläicht net esou grouss sinn, wéi an anere Politikberäicher, mä trotzdeem si se dran.

An dach muss ee feststellen, dass Europa ganz vill Räichtum schaaft an och geschafen huet an de leschte Joren. De Chômage ass och liicht ofgebaut ginn, och wann en nach ëmmer op engem ze héijen Niveau ass, mä déi sozial Écarten an der Europäescher Unioun, déi sinn och méi grouss ginn an de leschte Joren. De Räichtum, deen duerch d'Aarbecht erschaf gëtt, dee gëtt ëmmer méi kleng am Verglach mam Räichtum, deen duerch d'Kapital erschaf gëtt. Do leeft eppes ausenaner. An d'Écarten tèschent den héijen an de klengen Revenuë sinn och net méi kleng ginn. Och déi sinn an Europa gewuess, an dat si keng gutt Indicateuren.

Allerdéngs, dorun ass net Europa schold, dat ass d'Schold vun den nationale Politiken. An d'Sozialpolitik an Europa, déi brauch net Europakritik, d'Sozialpolitik, déi brauch méi an net manner Europa. Wa mir also haut vill Kritiken héieren un den Zoustänn wéi se sinn an eng Projektioun dorobber gemaach gëtt op d'Europapolitik, dann ass dat eiser Meenung no grondfalsch. Et ass eng falsch Analys, et ass de Contraire, dee geschitt. Et ass well Europa keng sozial Kompetenzen huet, dass Problemer do sinn. Mir brauchen also keng Kritik un Europa, mir brauche Kritik un den Zoustänn, a mir brauchen Usprécher a Fuerderungen, déi mir un Europa wëlle riichten, an der Alldagspolitik an och an deene méi grouse Linnen.

Justice an Affaires intérieures ass ee Beräich, wou et elo e grouse Fortschrëtt gëtt, well mir jo mat de Piliere ophalen. Dat gëtt e Bestanddeel, praktesch komplett, vun deene Beräicher, déi am Conseil eng Majorité qualifié an Zukunft wäerten hunn, a wou och d'Europaparlament mat Codécisioun ka mat diskutéieren. Dorënner wäerten eng Partie Saache falen, wéi gemeinsam Grenzkontrollen, eng gemeinsam Visapolitik, d'Beräicher Asyl an Immigratioun.

Allerdéngs sinn do nach däitlech Fortschrëtter ze maachen. Och d'Europäesch Unioun, sou huet een d'Gefill, wëllt sech net richtig zouginn, dass se een Immigratiounskontinent ass. D'Europäesch Unioun deet sech schwéier mat där Erkenntnis, déi awer jiddferee gesäit. Den europäesche Kontinent - an ech hunn déi Zuelen hei scho méi wéi eng Kéier gesot, mä ech widderhuele se nach eng Kéier -, aus Zuele vun der UNO wësse mer, dass an absehbarer Zäit, soulaang wéi een dat kann halbbeegs seriö ofschätzen, den europäesche Kontinent sech dépeupléiert a senger eegener Natalitéit. Anescht ausgedréckt: Ouni Zouwanderung kann den europäesche Kontinent net esou fonctionnéieren, wéi e fonctionnéiert.

An déi Zouwanderung, déi fënnt statt. Ouni Zouwanderung gëtt et net - dat gëtt et an de Rieden -, mä ouni Zouwanderung gëtt et net an der Wierklechkeet. An der Wierklechkeet zéie Leit op den europäesche Kontinent, well si hei gebraucht ginn. Vill fannen dat och eng Beräicherung, eng kulturell Beräicherung; ech gehéieren zu deenen. Et ass net jiddferengem seng Meenung, mä och déi Leit, deenen hir Meenung dat net ass, musse sech domadder ufrënden, dass Immigratioun stattfënnt.

Si fënnt entweder statt op eng geuerdnet Aart a Weis, wa mir se offensiv a voluntaristesche ugin, oder si fënnt statt op eng Aart a Weis, wéi se net gewollt ass, mat villen Nodeeler, fir déi Leit, déi et trëfft, a fir déi Leit, déi se gesinn. Mat vill Profit och ganz oft, fir déi Leit, déi se mësbrauch. Mä si fënnt statt, an an de Politike vun der Europäescher Unioun huet een déi Erkenntnis nach net.

Et feelt also nach ëmmer eng gemeinsam Immigratiounspolitik, an do mussen nach däitlech Fortschrëtter an Zukunft kommen. Mir hu verlauschtert, dass d'franséisch Présidence eng Rei Saache wëlles huet. Elo weess ech net, ob ee sech doriwwer soll freeën, oder ob een éischer soll mësstrauesch sinn, well ech menge si si capable du meilleur et du pire. Loosse mer emol ofwaarden. Grondsätzlech fannen ech de franséische Versuch, eng gemeinsam Immigratiounspolitik op d'Been ze stellen, awer net falsch. Dat ass dee richtige Wee. Wat herno dobäi erauskënnt, dat ass dann un de Regierungen um Dësch ze diskutéieren an ze kucken dat Bescht doraus ze maachen.

E Wuert och nach zu der Verdeedegungspolitik an zum Élargissement, an da sinn ech fäerdeg, Här President.

Iwwert d'Verdeedegungspolitik ass jo och 2005 ganz villes gesot ginn iwwert dat, wat am Traité constitutionnel sollt drastoen. Et si bei Lëtzebuurger Schoule souguer Trakter verdeelt ginn, wou dropstoung, wann den Traité constitutionnel gestëmmt géif, da géif erëm d'Militärflicht zu Lëtzebuerg agefouert ginn. Et missten also erëm Lëtzebuurger - géint hire

Wëllen - an d'Arméi goen, wann deen Traité constitutionnel gestëmmt géif ginn. Vu vir bis hannen erlunn, jiddferee weess dat, mä et huet awer däerfe behaapt ginn. An et war och net ouni Wierkung, dat huet een oft héieren an deene villen Tables rondes, déi eng ganz Partie Kolleegen heibanne gemaach a matgemaach hunn. Dat ass op vill Uklang gestouss. Dat stoung ni dran, mä dat huet awer däerfe behaapt ginn.

(M. Jos Scheuer prend la Présidence)

Fakt ass awer, dass d'Verdeedegungspolitik bis elo eng reng Nationalpolitik ass, an déi soll elo gemeinsam ginn. Et ass dat, wat ännert, si soll gemeinsam ginn. Si soll net agefouert ginn, well eng Verdeedegungspolitik hunn déi meeschte Länner ëmmer gehat, mä elo soll se gemeinsam ginn. Et ass dat, wat am Wesentlechen ännert.

Aus enger Politique européenne de sécurité et de défense soll eng Politique de sécurité et de défense commune ginn. Ech halen dat perséinlech, an och eis Fraktioun, fir besser, wéi wann all Land mengt eleng misse sech ze décidéieren, wéini et Waffe fir wéi een Zweck asetzt. An där doter Matière sinn ech ganz skeptesch, wann eng national Logik däerf am Vierdergrond stoen. Ech halen et also dofir fir ee Fortschrëtt, wann an där doter Matière elo déi national Logik an den Hannergrond réckelt um europäesche Kontinent, oder zumindest op dësem Deel vum europäesche Kontinent, dee mir bewunnen. Ech halen et fir ee Fortschrëtt, wann elo déi gemeinsam Logik an de Vierdergrond gestallt gött.

Mir kënnen eis et weiderhin natierlech och einfach maachen a soen, mir refuséieren dat do, well dat ass näischt Schéines. Fakt ass, dass mer eis da weiderhin op déi verlossen, déi awer gemengerhand grad an deem Kontext am meeschte kritiséiert ginn, déi, déi grad an deem dote Kontext alles falsch maachen: d'Amerikaner. Deene gött jo an där dote Matière och déi eng Kéier mat vill Begrënnung virgeworf, dass se Saache falsch maachen. Mä wa mer et net fäerdeg bréngen, hei an Europa eis op grouse gemeinsame Linnen ze verstännegen an dëse Froen, da si mer weiderhin a verstärkt deenen ausgeliwert, déi eis schonn eng Kéier virun net allze laanger Zäit hu missen op eisem eegene Kontinent virmaachen, wéi et géif kënnen weidergoen. Dat ass also eiser Meenung no net den Haaptpunkt.

Den Haaptpunkt ass: Wann een zesummeschafft an eng gemeinsam Défensepolitik huet, dann ass och d'Fro: Wéini a wéi setzt een dat an? An do ass vill Spillraum fir Diskussioun. Net jiddfereen, dee léiwer eng gemeinsam Verdeedegungspolitik huet wéi eng national, ass duerfir Militarist. Et geet drëms ze décidéieren, wéi dat agesat gött, firwat an no wéi enger Prozedur.

Do muss d'Europäesch Unioun fir d'Welt e Virbild sinn an all deenen anere Länner um Planéit och weisen, dass mir Verfechter si vum internationale Recht. Dat ass net ëmmer einfach, well mer jo wëssen, wéi d'UNO an notament de Sécherheetsrot fonctionnéieren. Do ass net ëmmer d'Logik, déi prévaléiert. Do sinn „hidden agendas“, déi matspillen, a geopolitesch Iwwerleeungen, déi et heiansdo verhënneren, dass einfache Bon sens ka bis zum Schluss ausgeduecht ginn.

Mä do spillt sech fir eis herno den Haaptmatch an den Diskussiounen an Europa, an net ronderëm d'Fro, ob et eng Verdeedegungspolitik soll gemeinsam ginn oder net. Dat ass kee schlechte Schrëtt. Dat ass keen „bad move“, wann dat elo eng gemeinsam Politik gëtt. D'Diskussioun bleiwen allegueren ze féieren, och do, an der Alldagspolitik an un de groussen europäeschen Dëscher.

Wat och net onwichtig ass, well och do ass viles gezielt ginn, wat net gestëmmt huet, dat ass, dass d'Dépensé fir d'Militär weiderhin eng reng national Saach bleiwen, dass also net iwwert den europäesche Budget Militärdépensen engagéiert ginn. Och ass vill behaupt ginn, dass ee sech do den Dépensen net méi kéint entzéien.

Dat ass net esou an et bleift dobäi, dass déi Dépensé vum nationale Wëlle schlussendlech ofhänken, ob se matmaachen oder net iwwer hiren nationale Budget. Et gi keng Militärdépensen iwwert den europäesche Budget engagéiert. Dat soll een einfach zur Kenntnis huelen, och wann dat vläicht net an den Argumentationsschema passt, deen ee sech virdrun opgebaut huet.

Eng Nouveautéit gëtt et awer och. An do wäire mer wierklech interesséiert ze héieren, wéi d'Regierung gedenkt domat ëmzegoen. D'Défensepolitik soll och als eng Coopération structurée permanente vu Fräiwëllegen opgebaut ginn. Lëtzebuerg war gemengerhand, zënter dass et europäesch Zesummenaarbecht gëtt, ëmmer derbäi am éischte Wagon, wa Gemeinsamkeete probéiert gi sinn.

Duerfir d'Fro un d'Regierung - an ech si wierklech gespaant op d'Äntwert -: Wéi gedenkt d'Lëtzebuerger Regierung hei mat dëser Neierung ëmzegoen? Gedenkt d'Lëtzebuerger Regierung och hei am éischte Wagon vun de Fräiwëllege mat derbäi ze sinn? Wa jo: Wat heescht dat fir Lëtzebuerg? Wat sinn d'Implikatiounen dovunner?

Och zwee Wuert zum Élargissement an da sinn ech mat menger Interventioun um Enn. Den Élargissement ass eent vun den Haaptthemen gewiescht an ass et och nach ëmmer. Eng vun de Froen, déi am Kader vun der Diskussioun 2005 komm sinn, war, ob deen Élargissement, dee mer 2004 gemaach hunn, falsch war. Et ass jo och schon 2007 nach een nokomm.

Eis Meenung ass, dass deen net falsch war. Als aussepolitesch Kommissioun vun der Chamber hu mer jo probéiert no der Ënnerschrëft vum Traité vu Lissabon d'Debatt hei zu Lëtzebuerg e Stéck unzestoussen. Dat war net ganz einfach; et ass scho vum Ben Fayot dorobber higewise ginn. Et si praktesch keng Avisen zum Traité vu Lissabon erakomm. Et ass also en Intérêt, dee vill méi kleng ass wéi deen, dee mer 2005 festgestallt hunn, wou mer eis allerdéngs och am Kontext vun engem Referendum beweegt hunn.

Mir hunn awer och trotzdeem als Chamber, als aussepolitesch Kommissioun eng Rei Hearinge gemaach a vill Jonker begéint. Eng vun de Froen, déi ëmmer nees erëmkënnt - och haut nach, 2008 - ass awer déi vum Élargissement; a vill iwwert deen Élargissement, dee mer gemaach hunn. Do ass eppes hänke bliwwen, esou e Gefill, wéi wann deemools eppes gemaach gi wier, wat vläicht méi falsch wéi richtig war.

Wann ee mat de Leit driwwer diskutéiert an och virun allem erkläert, wat d'Alternativ da gewiescht wär, dann hunn ech festgestallt an deene Gespréicher mat ville Jonker, dass se dann op eemol verstinn, woufir dass deen Élargissement, bei all de Schwieregkeeten an och potenzielle Geforen, déi e mat sech bréngt, vläicht awer net dat Falscht war. Well d'Alternativ wär gewiescht, den Élargissement net ze maachen an all déi Länner dee Moment, wou se et gebraucht hunn, virun der europäescher Dier ze loossen.

Wann een da mengt, dass déi Delokaliséierungen doduerch méi schwéier gi wieren, jo dann iert ee sech. Et wär näischt méi einfach, wéi ze delokaliséiere virun d'Hausdier, net wäit ewech, an eng Géigend, wou dann nach iwuer eng länger Zäit guer keng Standarden oder vill méi geréng Standarde gëllen, wéi wa mer d'Dier opmaachen an d'Hand ausstrecken - wat och historesch gesi richteg war - a probéieren, deene Länner ze hëllefen, sech doduerch awer och e Stéck méi no ze kommen.

Hëllefen heescht och, dass déi Länner sech op eis duerbewegen a probéieren, méi séier, méi fréi och aner Standarden ze realiséieren; wat de Clivage tëscht deene Länner an eisen Ekonomië méi kleng mécht. Dat ass e richteg Schrëtt gewiescht. Wann een also de Leit am Gespréich ka soen, dass d'Alternativ zum Élargissement just war, net den Élargissement ze maachen an déi Länner eleng ze loossen, dann hätt dat grad vum Point de vue hier vun den Delokalisatiounen vill méi Nodeeler gehat, wéi doduerch, dass mer se erageholl hunn a probéieren eis elo an enger géigesäiteger Bewegung een op deen aneren duerzebewegen.

Duerfir ass déi Diskussioun vum weideren Élargissement och esou ze kucken; och déi vum Westbalkan, déi jo ëmmer méi kloer an ëmmer méi däitlech gëtt an hire Konturen. Och wann et Differenzen do gëtt, an och wann et nach Problemer ze diskutéiere gëtt, där méi wichteger an och där manner wichteger, do ass awer - an zu Recht - en Élargissement virun der Dier.

Ee Wuert och nach zum Élargissement vun der Türkei. Déi Diskussiounen, déi elo lafen, si jo ergebnisoffen. Awer och net ganz. Et féiert ee jo keng Gespréicher, wann et engem egal ass, wat dobäi erauskënnt. Wann also d'Europäesch Unioun mat der Türkei diskutéiert, dann ass et net nëmme fir erauszefannen, ob ee sech kéint eens ginn. Mä et diskutéiert een, fir no Méiglechkeet kënnen eens ze ginn. Mam Wëssensstand vun haut weess een awer, dass dat ganz laang Gespréicher ginn. Et kann haut kee soen, wéini dass déi Gespréicher do kéinten ofgeschloss ginn.

Ech verwiere mech awer géint eng Argumentatioun, wéi de Kolleg Mosar se virun développéiert huet, deen an de Gespréicher tëscht der Europäescher Unioun an der Türkei wëllt e Gespréich gesinn tëscht Chrëschtentum an Islam. Deen Dialog däerf duerchaus stattfannen do, wou en higehéiert. Do gëtt et jo och um Niveau vun de Leadere vun de Weltreligiounen Bestriewungen, fir deen Dialog ze féieren. Et ass och gutt, dass deen Dialog do gefouert gëtt.

Mä deen Dialog, dee mir als Staten an als gewielte Politiker solle féieren, dat ass den Dialog tëscht Staten, déi hir Grondwäerter, hir Valeuren, hir Prinzipië mateneen oftauschen an ofklappen, ob se kënnen en zolidd Stéck Wee zesumme maachen oder net. Well et awer

deen Hannergrond gëtt vun der islamescher Welt - net nëmmen an der Türkei, mä nach vill méi hannert der Türkei -, ass awer grad d'Türkei eng gëlle Bréck zum Verständnis mat där Géigend vun der Welt, déi eis am Moment net nëmmen an Europa, mä an der ganzer Welt dee meeschte Misär schafft, well do viles ausser Kontroll geroden ass. An et ass nach net ofzegesinn, wéini et nees ënner Kontroll ass.

D'Türkei huet also eng eminent Roll ze spillen an huet och aus westlecher Vue zënter Jorzéngten eng eminent Roll gespilt. D'Lienë mat de Türkei sinn net rezent. Déi fänken net eréischt un. Do war Westeuropa laang Demandeur, fir esou Lienë kënnen oprechtzeerhalen.

Duerfir menge mer, dass dee Prozess, deen do amgaangen ass, e richtege Prozess ass, wou awer d'Europäesch Unioun zu hiren Prinzipien soll stoen, an déi Diskussiounen a Gespréicher esou mussen gefouert ginn, dass d'Grondlage vun enger wéi och ëmmer gearteter Zesummenaarbecht an Zukunft kloer mussen sinn. D'Europäesch Unioun huet hir Ziler. Si huet hir Prinzipien. Dovu wäert se och an deem Dossier hei wéi bei aneren och - an et gëtt duerfir kee Grond - net ofréckelen. Dat muss een och an aller Däitlechkeet festhalen.

Wann an deem Kontext iwwer Referendum diskutéiert gëtt, wann den Här Sarkozy dat zum Beispill gemaach huet, muss ech soen: Do mécht den Här Sarkozy et sech vläicht einfach. De Sarkozy sammelt haut Stëmme mat Aussoen, déi hien ni méi selwer muss assuméieren. Well hien ass selwer amgaang drun ze schaffen, dass a Frankräich de President nëmmen zwee Mandater därer ausüben.

Wann also dat doten iergendwann eng Kéier aktuell a konkret gëtt, sinn der vill domat beschäftegt a Frankräich, mä net méi den Här Sarkozy. Dee wäert sech déi dote Fro net méi mussen stellen, ob hien als President e Referendum muss organiséieren iwwer de Bäitritt vun der Türkei oder net. Mä prophylaktesch fiert hien also haut schon eng Partie Stëmme domadder an doduerch, dass hien de Leit Ängschte mécht an domat de Leit wëllt kloermaachen, do wieren Entwécklungen amgaangen, déi d'Europäesch Unioun net wëllt oder net kéint kontrolléieren. Alles dat ass net richtig.

Dat gesot, Här President - an ech kommen zum Ofschloss -, mir sinn der Meenung, dass deesen Traité, grad och wéi den Traité constitutionnel, besser ass wéi d'Europäesch Unioun vun haut. D'Europäesch Unioun vun haut huet Problemer an déi steet viru villen Erausforderungen. Den Traité erlaabt Léisungen. Duerfir brauch och d'Europäesch Unioun deesen Traité.

Fir mir awer kee Virwurf herno mussen maachen ze loosse vum Här Goerens, dass ech dem Här Fayot seng Mériten net gebührend gewierdegt hätt, wëll ech dann och am Numm vun der grénger Fraktioun dem Här Fayot nach eng Kéier Merci soen fir säi Rapport, seng Presentatioun an och fir d'Zesummenaarbecht an der aussepolitescher Kommissioun. Dat war eng flott Zesummenaarbecht a mir sinn, wéi gesot, als gréng Fraktioun och frou, dem Text eis Zoustëmmung kënnen ze ginn.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Här Braz. Den nächste Riedner ass den Här Henckes. Här Henckes, wann ech gelift.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll do ufänken, wou mäi Virriedner opgehalen huet, an dem Rapporteur, dem Här Fayot, villmools Merci soe fir säi mëndlechen a schrëftleche Bericht, deen ons bal iwwerzeege konnt, dësem Traité zouzestëmmen. Mä wéi gesot, nure bal. Ech begrëissen och déi exzellent Zesummenaarbecht an europäesche Froen, déi hien ons ugebueden huet, an déi et wierklech erlaabt, e bessert Versteesdemech vun där ganzer komplexer europäescher Politik ze kréien.

Dat gesot, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wëll ech drun erënneren, datt ech hei op dëser Chambertribün gesot hat, datt de Verfassungstraité dout ass, mausdout. Wéi ech dat gesot hunn, ware vill Leit hei relativ skeptesch doriwwer. Haut muss ee feststellen, datt et esou ass, datt mer richteg geleeën hunn. De Verfassungstraité gëtt elo duerch de Lissabon-Traité, deen och Reformtraité genannt gëtt, ersat.

Ënnerscheeder gëtt et an der Dauer vun der Virbereedung, an der Form vun der Virbereedung an an der Lisibilitéit. Et gëtt der an der Aart a Weis wéi en ëmgesat gëtt, an et gëtt och inhaltlech Ënnerscheeder. Wou et näischt Neies gëtt, dat ass wat d'EU-Erweiderung ugeet. Wat d'Ausschaffe vum Verfassungstraité ugeet, esou muss ee soen, datt dat mam Mandat vum Conseil am Joer 2001 ugefaangen huet. De fäerdege Verfassungstraité gouf zwee an en halleft Joer méi spéit ënnerzeechent. De virleienden Traité gouf an nure véier Méint duerchgebaatscht. E puer Deeg fir d'Verhandlungen tëschent de 27 Länner, ee Mount fir d'Redaktioun.

De Verfassungstraité hat 448 Artikelen a 474 Säiten, de Lissabon-Traité fügt eleng 400 Artikelen zu deene bestehenden Artikele bäi. De Verfassungstraité gouf an engem Konvent diskutéiert, wou Verrieder vu Regierung a Chamber waren, an e gouf offen diskutéiert. An awer huet, Här Statsminister, dës Elaboratioun, dësen Text, lech dozou gefouert fir ze soen, de Verfassungstraité wier, Zitat: „an der dunkelster vun allen Dunkelkammeren ausgeschafft ginn“. Ech wëll just nuren dat soen, wat iwwerall an der Press stoung.

(Interruption)

Da war et dat vläicht net. Dir wäert eis soen, wéi Dir dat richteg gesot hutt, mä et ass awer iwwerall esou zitéiert ginn, an och iwwer de Radio konnt een et esou héieren.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Dir sollt net de Radio lauschteren, mä mengen Explikatiounen nolauschteren, well zu där Fro do hunn ech schonn öfters heibanne Stellung geholl. Ech hunn deemools gesot, an ech kann et haut de Mëtteg nach millimetergenau beweisen, falls de Wonsch géif bestoen, dass Deeler vum Verfassungskonvent an der Dunkelkammer entstane sinn, an déi sinn och doranner entstanen, an d'Biller sinn nach net vill méi liicht ze kucken haut wéi deemools.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).-Voilà, ech si frou, datt Dir mer déi Prezisiounen do gitt, an duerfir sinn ech och elo...

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Also net de Verfassungsvertrag ass an der Dunkelkammer entstanen, mä Deeler vum Konventresultat. Dir preziséiert dat all Kéiers...

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Et ass gutt, ech si frou, mä duerfir wäert Dir mer och, Här Statsminister, soen, wéi Dir dann elo wëllt déi Aart a Weis, wéi dësen Traité vu Lissabon ausgeschafft gouf, klassifizéieren, well...

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- ...well deen nämlech d'Substanz vum Verfassungsvertrag iwwerhëlt, an dat ass net identesch mat deem, wat ech kritiséiert hunn. Ech kann Iech dat also direkt soen. Frot den Här Gibéryen firwat hie mat all deem d'accord war an duerno dergéint war.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ech wëll just nëmme soen, Här Statsminister - ech wäert herno nach op den Detail zrëckkommen -, datt awer nach munches am Geheime geet an et fänkt domadder un, datt zum Beispill déi konsolidéiert Versioun vum Traité, iwwert déi mer elo diskutéieren, eréischt de 16. Abrëll dëst Joer vum Conseil ugeholl an eréischt den 9. Mee publizéiert ginn ass. D'Iddi war, datt net soll iwwert dat Ganzt geschwat ginn an datt ee soll bei deem Kreuzworträtsel-Traité bleiwen.

Bei engem éisträichesche Sondage hu 14% vun de Leit uginn, iwwert den Traité vu Lissabon informéiert ze sinn, mä nuren 9% konnten ee Punkt vum Lissabon-Traité uginn. 85% hu gesot, si wieren iwwerhaupt net informéiert, datt et esou en Traité géif ginn. Ech huelen un, datt...

(Interruptions)

M. Gast Gibéryen (ADR).- Här Bausch, Dir kënnt och...

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Ech hunn net d'Ambitioun gehat, fir haut de Mëtteg hei Riedner ze sinn, Här Gibéryen. Den Här Henckes huet...

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- ...géif ech mengen, géifen d'Analysen net vill anescht ausfalen. Mä dat ass och esou gewollt. Ech wëll och drun erënneren, datt mer iwwerhaupt den Dialog mat de Bierger net wëllen hunn. Well wann ech e leschten Eurobarometer kucken, deen am Joer 2006 komm ass, do hu 60% vun de Lëtzebuerger deen Ablack gemengt, mir wieren nach en Europa vu 15 Länner. Dat beweist, wéi den Dialog iwwer Europa hei am Land gefouert gëtt.

Zweetens muss ee festhalen, datt de Lissabon-Traité nure soll duerch d'Parlamenter goen an do ofgeseent ginn.

(Interruption)

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Dir kënnt net mat de Leit streiden iwwer alles. D'Leit hale sech net esou au courant. Et ass heiansdo schwéier.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ech constatéiere just nuren, wéi wäit mer heiansdo an dem Dialog sinn, a wann een dee sicht, da kënnt een de Bierger och e bësselche méi no an et kann een hinne méi Informatiounen ginn.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Ma Dir hutt dach besonnesch vill ze dinn, well...

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- D'Bierger däerfen nuren net ëm hir Meenung gefrot ginn. Well déi kéinte se jo dann och nach zum Ausdrock bréngen, esou wéi dat beim Verfassungstraité a Frankräich an an Holland geschitt ass, do op eng negativ Aart a Weis, a wéi et och hei zu Lëtzebuerg geschitt ass.

Elo gëtt et nuren an Irland e Referendum, an zwar den 12. Juni. Bis dohinner muss alles roueg sinn. Et däerf keng Debatt opkommen. D'iresch Regierung huet dem fransésische President iwwert den diplomatesche Wee soe gelooss, e soll jo nuren net iwwert d'Pläng vun der fransésischer Regierung iwwert d'EU-Militärfroen an net iwwert d'Steiere schwätzen, déi ënnert der fransésischer Présidence virgeschloe solle ginn. Et däerf och net doriwwer geschwat ginn, wéi dee Lissaboner Traité soll praktesch ëmgesat ginn. Dat huet d'Europaparlament zum Beispill elo décidéiert a gesot, datt déi institutionell Froen, déi bestinn, eréischt sollen nom 12. Juni am Europaparlament debattéiert ginn. D'Miissercher ginn elo ënnert den Teppech gekiert.

Och zu Lëtzebuerg däerf net mat de Bierger iwwert den neien Traité diskutéiert ginn. D'Motioun vun der ADR, fir e Referendum ofzehalen, gouf ofgelehnt mat 55 Stëmme géint fënnef. D'Resultat vum Referendum iwwert de Verfassungstraité, wou 43,5% vun de Lëtzebuurger Nee gesot hunn, weist, datt et vill Leit Krämpes kascht fir mat der Bevölkerung iwwer Europa ze diskutéieren. Mä et ass awer eng Konditioun, wann ee wëllt Europa mat de Bierger schafen, an net iwwer hir Käpp ewech.

Dëst Parlament, dës Chamber huet elo Angscht virum Dialog mam Bierger iwwer europäesch Froen. Hei maache 55 Deputéiert - entschëllegt den Ausdrock - regelrecht an d'Box, wann et géif heeschen, nach eng Kéier e Referendum ofzehalen iwwer Europa.

(Interruptions diverses)

M. le Président.- Här Henckes, fuert weider, wann ech gelift!

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Här Bausch, Dir faalt ëmmer op duerch ganz intelligent Bemierkungen, mä ech kann lech just nure soen, wann et lech net an d'Box geet, dann ass et, well Dir keng un hat.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Här Bausch, dat huet och säi Virdeel, da sidd Der net verstoppt.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- De fréieren italienesche Finanzminister huet d'Aart a Weis, wéi Europa soll ausgeschafft ginn, wéi et soll fonctionnéieren, esou ausgedréckt: «Entre les deux pôles du consensus populaire et du leadership de quelques gouvernants, l'Europe s'est faite en suivant une méthode que l'on pourrait définir du terme de despotisme éclairé.» Dat ass d'Aart a Weis wéi och effektiv elo Europa geschafe gëtt, a mir fannen, datt dat net dee richtege Wee ass.

D'ADR ass grondsätzlech der Meenung, datt wichteg Entscheidungen iwwert déi zukünfteg Ausriichtung vum Land, notamment an europäesche Froen, iwwer Referendum am Dialog mam Bierger musse geschéien. E Referendum, deen décisionnel an net konsultativ soll sinn, dat heescht e Referendum, dee Gesetzeskraaft soll hunn.

Eleng schonns well dësen Traité vu Lissabon, dëse sougenannte Reformtraité net engem Referendum ënnerworf gëtt, kann d'ADR dësem Traité net zoustëmmen.

Drëttens, och inhaltlech hu mer Bedenken.

Deelweis muss ee feststellen, datt optesch verschidden Ännerunge gemaach gi sinn, déi dem Neen a Frankräich an an Holland Rechnung droen. Et ass net méi Rieds vun enger Verfassung. Déi Symboler, déi d'Europäesch Unioun huet, sinn net méi am Traité. Si stinn awer elo nach als Engagement am Protokoll.

Mä wat een awer och muss feststellen, ass, datt de virleiende Vertrag ka verschidentlech ausgeluecht ginn. E ka verschidentlech ëmgesat ginn. Et ass eng Boîte de Pandore. Et ass wéi wann ee géif e Kit fir Autoe kafen an d'Gebrauchsanweisung géif net matgeliiwert ginn.

Bewusst huet, wéi gesot, d'Institutionskommissioun vum Europaparlament e Rapport net public gemaach virum 12. Juni, dee soe soll, wéi dann déi europäesch Institutione praktesch solle fonctionnéieren a wéi deen Traité vu Lissabon soll ëmgesat ginn.

Wat ee muss festhalen, inhaltlech, ass, datt den Demokratiedefizit bestoe bleift; deen neien institutionelle Fonctionnement vun der EU ass onkloer.

De Conseil hat um Sommet vu Laeken décidéiert fir d'Strukture vun der EU méi demokratesch ze maachen. Dëst ass nure bis elo minimal gelongen. An elo ass et eriiwwer mat weiderer Demokratiséierung, wann een den Traité vum Preamble liest a wann een deen interpretéiert, esou wéi en elo zum Vote steet. Hei wäert sech an dem nächste Jorzéngt, wann net Jorzéngten, näischt méi bewegen.

Permanent Presidentschaft vum Conseil vun der Europäescher Unioun: Wat sinn d'Kompetenze vum President vun dësem Conseil vis-à-vis vum President vun der Europäescher Kommissioun?

E Grupp vun Experten diskutéiert dës Fro am Geheimen, wéinstens bis de Referendum iwwert d' Ratifizierung an Irland an a verschiddene Parlamenten eriwwe ass. Dat Eenzezt, wat bis elo bekannt gouf, ass, datt d' Gehalt vum President vum Conseil datselwecht wier wéi dat vum President vum der Europäescher Kommissioun.

Wat sinn d' Kompetenzen vum Héijer Vertrieber fir d' Aussen- a Sécherheetspolitik vis-à-vis vum Generalsekretär vum Conseil vun de Ministere vum der Europäescher Unioun fir aussepolitisch Froen?

D' Diskussioun iwwert d' Mise en œuvre, iwwert d' praktesch Ëmsetzung vum Traité vu Lissabon, d' Aart a Weis wéi dat Ganzt soll fonctionnéieren an d' Schwierigkeete wann et Contradictione sinn, alles dat dierf elo net diskutéiert ginn, bis datt den Traité an Irland duerch ass.

Dat ass eng vun deenen Debatten, déi gefouert ginn. Eng aner ass déi iwwert d' Membere vum der Europäescher Kommissioun. Déi sollen 2014 vu 27 op 18 erofgesat ginn an de Rotatiounsprinzip soll am Prinzip festgehalen ginn. Mä elo lafen schonn Debatten, datt dee Rotatiounsprinzip awer net integral wier, datt déi grouss Länner - Frankräich, Däitschland, Italien - missten hire permanente Member behalen an datt d' Rotatioun nuren dierft do si fir déi méi kleng Länner.

Mir haten ons als ADR mam Rotatiounsprinzip d' accord erkläert, mä elo, wann dee Rotatiounsprinzip nees erëm a Fro gestallt gëtt, wann am fransésche Parlament déi Diskussioun lafen an och am Europaparlament - ech wëll just nuren op déi Internetsitë vum franséschen Elysée a vun anere Plazen hiweisen, wou dat diskutéiert gëtt -, da muss ee sech d' Fro stellen, wat dann ënnert der nächster Présidence, déi elo Frankräich wäert iwwerhuele vum 1. Juli un, finalement soll diskutéiert ginn.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État. - Dir hutt mech elo just drun erënnert, wéi den Här Giscard d'Estaing gesot huet: Gelungen, dass ee Land, wat 80 Milliounen Awunner hätt, ee Commissaire huet, an ee Land, wat der 500.000 hätt, och. Do hunn ech em hefteg widdersprach. Dat war ongeféier zäitgläich wéi den Här Gibéryen nach geheemelt huet zu Bréissel.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Voilà! Gesitt Der, Här Statsminister, ech si frou, datt Der op onser Linn leit an datt mer déiselwecht...

(Hilarité)

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État. - Mä Dir leit net méi drop, dat ass de Problem!

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - ...Vue an där Fro do hunn.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Ech hu jo scho viles erlieft, mä dass, wann et ëm Europa geet, ech gesot kréien, dass ech op Ärer Linn leien, dat ass eng Meldung wäert; wann am Ausland ee wéisst, wien Dir wiert.

(Hilarité)

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Wann Der ons e bësselchen hëlleft, an Dir sidd déck amgaangen dat ze maachen, da wäerte mer och an Zukunft kënnen um europäesche Plang meng Visibilitéit e bësse verbesseren.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Ech maache wat ech kann. Mä ech denken, esou vill Kraaft hunn ech net.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Deen zweeten Deel, Här President, dee mer wëllen diskutéieren, ass d'Verdeedegungspolitik an dem Artikel 42 vun dem Traité sur l'Union européenne.

An deem Artikel 42.1 steet dran, datt „conformément au principe de la Charte des Nations Unies“ kënnen militäresch Asätz gemaach ginn. Mir hätte léiwer gesinn, wann déi Formulierung gewiescht wär „conformément à la Charte des Nations Unies“, dat heescht, datt e militäreschen Asatz net ka gemaach ginn, andeem ee sech referéiert op d'Prinzipië vun de Vereenegten Natiounen, mä op e Mandat. Doriwwer kann een diskutéieren an ech wollt dat just nuren hei ofwägen.

Da gëtt am Artikel 42.3 vum Traité gesot: «Les États membres s'engagent à améliorer progressivement leurs capacités militaires.» Heescht dat, datt Lëtzebuerg nach e puer onnëtz deier Militärfligere muss kafen, well se an Europa dobäi sinn a well et esou muss sinn? Mir hunn Nee gesot zum Militärflieger. Mir soen och Neen zu weideren ähnlech onnëtz Militärausgaben, wéi zu engem Krichsschëff.

Weider heescht et am selwechten Artikel, datt d'Agence Européenne de la Défense: «contribue à identifier et, le cas échéant, mettre en œuvre toute mesure utile pour renforcer la base industrielle et technologique du secteur de la défense, participe à la définition d'une politique européenne des capacités de l'armement, et assiste le Conseil dans l'évaluation de l'amélioration des capacités militaires».

Mir gesinn an dëser europäescher Verdeedegungsagentur, datt déi vill Pouvoire kritt, wou d'Tragweid dovunner haut nach net ze iwwersinn ass, a speziell wann ee weess, wat de fransésche President ënnert der franséscher Présidence nom 1. Juli wëlles huet an do wäert proposéieren. Do hu mer also manifestement e puer Inconnuen, wou een net weess wat dat fir Implikatiounen hei zu Lëtzebuerg kéint hunn, wa Lëtzebuerg wëllt - bien entendu - an där Verdeedegungspolitik matschwätzen.

Den drëtte Punkt, deen een an deem Kontext kann uféieren, ass d'Bankgeheimnis an d'Steierpolitik. D'Formel vun Ioannina, eng Stad a Griichenland, gesäit vir, datt d'Décisionne kënnen retardéiert, mä net verhënnert ginn.

(Interruption)

Ech wëll just nure soen, datt mer - do si mer frou - am Rapport preziséiert hunn, datt de Secret fiscal garantéiert ass, well mer do d'Unanimitéit mussen hunn. Mä nach huet missen awer - och hei - eng Ausso vu Lëtzebuerg kommen, datt um juristesche Plang mer awer kéinte gegebenenfalls déi Klausel do invoquéieren.

De 7. Abrëll dëst Joer huet a Steierfroen d'franséisch Ministerin fir Wirtschaft a Finanzen um Steierforum, dee vun der Europäescher Kommissioun ofgehale gouf, gesot, datt déi national Steiersystemer missten harmoniséiert ginn an datt misst eng eenheetlech Steiergesetzgebung ausgeschafft ginn. An dat op Basis vum ACCIS-Programm, deen zënter dem Joer 2000 an der Ausaarbechtung ass. Elo misst op dësem Gebitt eestëmmeg ofgestëmmt ginn. Irland, d'Tschechoslowakei, Zypern a Malta wieren do dergéint.

Wann den Traité vu Lissabon - an ech zitieren nach ëmmer dat Interview wat publizéiert ginn ass - gestëmmt wier, kënnt esou eng Steier op Basis vun der Coopération renforcée - an dat iwwert den Artikel 49 vum ablécklechen Traité, Artikel 56 vum Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne, deen eng Concurrence libre et non forcée virgesäit - deenen anere Länner, déi mat där Approche net d'accord sinn, iwwert dee Wee a mat Hëllef vum Europäesche Geriichtshaff imposéiert ginn. Esou d'Aussoen, ech zitieren déi franséisch Ministerin de l'Économie, de l'Industrie et de l'Emploi.

Esou Beispiller gëtt et schonn um soziale Gebitt. Eng europäesch uniformiséiert Steierlandschaft wier fir onst Land, op jidde Fall, a fir ons Ekonomie déidlech. Lëtzebuerg gouf net zitiert vun der Madame Lagarde als eent vun deene Länner, dat géint eng gemeinsam Steierbasis wier, mä ech huelen un, datt dat awer am Ablack esou ass. Dofir froen ech just nuren, wéi d'lëtzebuergesch Regierung sech zu där Fro positionéiert, well do läit awer eng Debatt, déi ee ka féieren, ob ee sech elo mat deenen anere Länner solidariséiert oder ob een en anere Wee geet.

Mä dës gemeinsam Steierbasis an dëse gemeinsame Steiertaux - ob deen herno schlussendlech esou ausgeschafft gëtt? - kann awer duerch d'Hannerdier erakommen, esou wéi dat um soziale Gebitt amgaangen ass. An do kommen ech op e wesentleche Punkt...

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Här Henckes, ech hunn dach dozou schonn x-mol an dësem Haus Stellung geholl! Schon x-mol!

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ech gleewen Iech, Här Minister, ech gesi just nuren, datt d'Bestriewunge vun der franséischer...

(Interruption)

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Här Gibéryen, wann Dir mengt, ech hätt een Dag an Europa verbruecht zënter 25 Joer, wou ech net wéinst de Steieren

ënner Drock gewiescht wier, da muss ech lech soen, dass ech do zu enger Iwwerkategorie heibanne gehéieren.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Här Statsminister...

M. le Président.- Här Henckes, ee Moment. Ech mierke jo, datt d'Ausféierunge vum Här Henckes net d'Unanimitéit maachen an op Widderstand an op Widdersproch stoussen. Ech proposéieren - den Här Henckes huet 30 Minutte fir ze schwätzen, hien ass elo knapp iwwert der Halschent vu senger Zäit -, fir hien zu Enn schwätzen ze loossen an dann ze äntwerten op déi vill Froen, déi hie stellt.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Also ech wäert mäi Bescht maachen, fir strikt an der Zäit, esou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, meng Ausféierungen zu Enn ze féieren.

Ech wëll hei, op dem Gebitt vun der Sozialpolitik, awer och nach e puer Bemierkunge maachen. De verstuere wene Verfassungstraité hat eng Debatt ausgeléist iwwert déi berühmte berüchtigt Bolkesteindirektiv iwwert d'Liberaliséierung vun de Servicer, den Déngschtleeschungen, déi de sozialen Dumping agelaut hätt, wann d'Direktiv esou ëmgesat gi wier, wéi se virgesi war. Op Basis vun där Polemik gouf dës Direktiv dunn ofgeännert, liicht ofgeännert, an deem Sënn, datt Leit aus Polen oder Ungarn net méi als Salarié op Lëtzebuerg kënnen schaffe kommen, zum polnesche Loun, mä als Indépendant.

Méi grave ass awer de Prozess, deen elo géint Lëtzebuerg virum Europäesche Gerichtshaff leeft, wou d'Europäesch Kommissioun Lëtzebuerg ugesicht huet, well mer déi europäesch Détachementsdirektiv net richteg ëmgesat hätten. D'Europäesch Kommissioun seet, datt dat lëtzebuergescht Gesetz, wat hei eestëmmege ugeholl ginn ass, géif géint den Artikel 49 - zukënftegen Artikel 56, wann de Lissabon-Traité ugeholl gëtt - verstoussen, dat heescht géint de liberaliséierten, fräien Duerchgang vun de Servicer.

Onst Gesetz gesäit vir, datt déi europäesch Entreprise, déi op Lëtzebuerg schaffe kënn, oder, genauer gesot, déi hiert Personal während maximal sechs Méint détachéiert - zum Beispill am Kader vun engem *Marché public* -, datt déi Entreprise déi national Aarbechtsgesetzgebung an och d'Kollektivverträg, déi d'obligation générale erkläert gi sinn, muss respektéieren. D'Europäesch Kommissioun seet Neen, dës wier contraire zu den europäeschen Traitéen.

Den 13. September huet den europäeschen Avocat général seng Konklusiounen gezunn an huet der Europäescher Kommissioun Recht ginn, wat d'Kollektivverträg ugeet, déi d'obligation générale sinn. Et ass net de Fall, wat soss d'Aarbechtsgesetzgebung ugeet, och wa verschidde Punkte vu mannerwäerteger Importenz nach an der Diskussioun sinn. Mä déi Kollektivverträg, déi d'obligation générale sinn, déi ginn a Fro gestallt. Do steet ganz kloer dran, datt den Avocat général sech dergéint ausschwätzt an d'Gericht opfuert, senger Konklusiounen gerecht ze ginn.

Ech wëll keng Debatt féieren iwwert de Prozess, deen amgaangen ass, mä ech wëll awer drop hiweisen, datt Europa déi Sozialkomponent schéngt vergiess ze hunn an datt mir

permanent ënnert der Menace vu sozialem Dumping stinn. Elo ka Lëtzebuerg vläicht Recht kréie virum Europäesche Geriichtshaff, an ech hoffen et, mä näischt ass sécher. Besser wier et, wann de Lissabon-Traité kloer Aussoe géif maachen.

Den Traité de Lisbonne erkennt och offiziell eppes un, an dat ass de Sommet social tripartite. Dee Sommet social tripartite ass vum Conseil de 6. Mäerz 2003 an d'Liewe geruff ginn. Dësen Tripartite-Sommet kënnt eemol am Joer zesummen, mä bis elo konnt een awer festhalen: „Außer Spesen nichts gewesen.“

An et ass dat, wat mer bedauern, datt munch Iddië lancéiert, mä net duerchgezu ginn. Ech hoffen, datt deen neie President, deen elo soll gewielt ginn, et vläicht fäerdeg bréngt, fir dat soziaalt Europa weider virunzebréngen. Dat schéngt mer en Défi ze sinn, wou mer och gäre bereet sinn, mat op de Wee ze goen. Déi ganz Onsécherheet an der Sozialpolitik ass e weidere Grond, firwat mer dësem Traité net kënnen zoustëmmen.

Weider Souveränitéitsrechter ginn ofgetratt. Well d'europäesch Gesetzgebung iwver onser Verfassung steet an onsem Land imposéiert gëtt, ginn ons permanent Décisionen imposéiert, déi mer net wëllen, zum Beispill iwwert de genmanipuléierte Weess, de Waasserpräis. Éisträich ass elo schonn ugesicht ginn, well se dee genmanipuléierte Weess net wëllen importéieren. Bei Lëtzebuerg wäert et net méi laang daueren. An do fannen ech awer, datt dat net däerft sinn, datt esou Décisionen engem Land kënnen imposéiert ginn.

Ganz oft muss ee soen, datt awer och ons Regierung schold ass un den Direktiven, déi mer hei net wëllen. Ganz oft gesäit een, datt d'Regierungen an der Vergaangenheet Direktiven zwar an Europa gestëmmt hunn, an dann hei zu Lëtzebuerg op Parteikongresser sech geiergert hunn iwwert dat, wat an Europa décidéiert ginn ass. Ech mengen, dee Wee, dee wäert op jidde Fall, wann den Traité de Lisbonne duerchgesat gëtt, wa mer déi Praxis, déi mer hei an der Chamber agelaut hunn ënnert der Presidentschaft vum Här Fayot, weiderféieren, an Zukunft méi schwéier sinn. Mä et léist d'Problemer awer net alleguerten.

Dat anert, wat ee muss feststellen, ass, wann een unhëlt, datt den Traité de Lisbonne en tant que tel gestëmmt gëtt an alle Länner, da misst een awer och nach e puer aner Debatte féieren. Notamment si mir der Meenung, datt fënnef Deputéierten deen Ablack misste kënnen eng Klo virum dem Europäesche Geriichtshaff abrénge, wann eng Fro vu Subsidiaritéit sech géif stellen.

Däitschland mécht ons et do vir. An engem Begleitgesetz, wat se elo kierzlech dëse Mount gestëmmt hunn, gëtt gesot, datt 110 Deputéierte vu 610 kënnen eng Klo wéinst Violatioun vum Subsidiaritéitsprinzip beim Europäesche Geriichtshaff abrénge. Mir mengen, datt eng ähnlech Dispositioun och an d'lëtzebuergesch Verfassung gehéiert, datt een och do soll esou eng Dispositioun virgesinn.

Wat d'EU-Erweiderung ugeet, wat en Thema ass, dee jo hei implizitär matdiskutéiert gëtt, esou menge mir, datt déi franséisch Instanzen, de franséische Kongress richteg läit, wann e seet, datt muss iwwert d'EU-Erweiderungen an Zukunft iwwert de Wee vum Referendum

décidéiert ginn. Et ass kloer, datt d'Fro, wéi wäit Europa soll goen, wéi wäit d'Grenze solle goen, eng Debatt wäert ass.

Elo lafen Debatten, datt Europa soll vum Atlantik bis an de Kaukasus goen, an den Iran, an den Irak. Ech mengen net, datt dat Europa ass. Ech wëll nure soen, datt Georgien am Kaukasus läit an datt d'Türkei bis bei den Iran an den Irak geet. Dofir soll een also menger Meenung no, wann ee wëllt Europa hei zu Lëtzebuerg akzeptéiert kréien a wann ee wëllt déi permanent Élargissementer kréien, op de Wee vu Frankräich goen. Dofir menge mir dat och.

Fir ons ass et awer och ganz kloer, datt mer kloer dergéint sinn, datt ee Land Member gëtt vun der Europäescher Unioun: Dat ass d'Türkei. Well mir mengen, datt déi 100 Milliounen Tierke manifestement net an Europa gehéieren, datt se den Equiliber vun den europäeschen Institutiounen géifen a Fro stellen an datt sech och munch finanziell Problemer géife stellen.

Et muss een een Ablack soen, wou d'Grenze vun Europa sinn an dat net permanent ausweiden. Dat ass nach eng Kéier e Grond, fir dësem Traité net zoustëmmen. Mä ech si Realist, an d'Lissabon-Vertrag wäerte viraussichtlech, wann alles riichtleeft, awer kënne gestëmmt ginn.

Mir mengen awer, datt ee muss hei zu Lëtzebuerg déi Verständlechkeet, déi Visibilitéit och hei an onsen Institutiounen, an onse Gesetzer respektéieren. Dofir wäert d'ADR am Laf vun der nächster Woch eng Proposition de révision vun onser Verfassung deponéieren, wou mer dra virschloen: datt all Modifikatioun vun den europäeschen Traitéen iwwert d'Europäesch Unioun muss per Referendum erfollegen; datt den Élargissement vun der EU op nei Länner, an notament op d'Türkei, muss per Referendum erfollegen; datt fënnef Deputéierte kënnen eng Subsidiaritéitsklo beim Europäesche Gerichtshaff abrëngen an d'Chamber muss dëser Klo hir Ënnerstëtzung ginn - do baséiere mer ons op déi däitsch Gesetzgebung -; an datt d'Regierung all Dokumenter, déi d'EU erausgëtt, soll un d'Chamber weiderleeden.

Dat schéngt mer konkret Propositionen ze sinn, wéi een dat, wat mer hei diskutéiert hunn, och effektiv kann ëmsetzen an datt dat net au goût vun där enger oder där anerer Regierung nees erëm kann anescht décidéiert ginn.

Am Résumé kann ee soen, datt Lëtzebuerg Europa brauch. Dofir si mir als ADR och der Meenung, datt een Europa muss ënnerstëtzen als eng Institutioun, déi een als gläichberechtigte Partner mat den Amerikaner, mat China, mat alle gréissere Länner kann a muss diskutéieren. Et ass och en Europa, vun deem mer ons erwaarden, datt et seng Bierger géint d'Globaliséierung schützt.

Mir sinn also net géint en Europa; mir sinn awer net fir egal wat fir een Europa. Mir si kritesch vis-à-vis vun deem Europa, wat ons zerwéiert gëtt a mat ons vill Bierger an onsem Land. Et kann net esou sinn, datt mer permanent de Risiko vu sozialem Dumping lafen.

Et kann net esou sinn, datt mer permanent musse riskéieren Décisiounen ze erdroen, wou d'Chamber ganz eestëmmeg déi Meenung net deelt; wéi bei den OGMen. Dat dierf et net sinn. Dat Europa do wëlle mer net. Wat mer hei riskéieren, dat ass, datt mer hei en Europa

kréien, wou et emol eng Kéier esou oder esou ausgeet, an datt déi national Intérêten, wou mir eestëmmeg hei an der Chamber der Meenung sinn, datt se solle respektéiert ginn, da mussen um europäeschen Altor opgeopfert ginn.

Dat ass déi Kritik, déi mir maache mat deem Europa, mat deem mer net d'accord sinn. Dofir wäerte mer och dëst Gesetz, wat den Traité virgesäit, net ënnerstëtzen. Dofir wäerte mer ons och bei dësem Vote enthalen, well mer der Meenung sinn, datt mer en Europa brauchen, mä datt Europa soll geschafe gi mat de Bierger an net vun enger politescher Elite, datt mer e soziaalt Europa brauchen, datt mer sollen iwwert de Referendum Europa mat de Bierger bauen an net iwwert den elitäre Wee.

Dat sinn déi Ängschten, déi mer hunn. Mir fäerten, datt, wa mer haut géifen dësem Traité esou zoustëmmen, wéi en ass, mer deen Ablack eng Kaz am Sak géife kafen. Dat däerf et net ginn. Dat ass de falsche Wee. Dofir och ons Attitüd, déi mer iwwregens och scho beim Traité constitutionnel ageholl haten.

Merci.

Une voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Här Henckes. Merci och de Kollege fir d'Disziplin. Den nächste Riedner ass den Här Jaerling.

M. Aly Jaerling (Indépendant).- Merci, Här President. Nodeem dass mer elo hei déi véiert Pirouette vun der ADR iwwert den Traité materlieft hunn, wëll ech mech awer de Félicitatiounen un den Här Fayot uschléissen,...

(Interruption)

...déi wierklech berechtegt sinn. Ech hu bei enger Pirouette d'ADR op de richtege Wee bruecht, mä elo si se erëm iwwer hir eege Féiss gefall.

(Hilarité)

Ech sinn elo erstaunt iwwert dem Här Henckes seng Ausso, deen hei eng Rei Artikele kritiséiert huet, déi schonn am Verfassungsvertrag drastoungen an déi d'ADR hei matgestëmmt huet. Elo op eemol sinn déi net méi gutt genuch. D'ADR huet hei de Verfassungstraité matgestëmmt.

M. Gast Gibéryen (ADR).- Mir hunn d'Resultat vum Referendum kritiséiert, fir dee mer eis virdrun - an och Dir, Här Jaerling - engagéiert haten.

M. le Président.- Här Jaerling, féiert Är Ausféierungen zu Enn!

M. Aly Jaerling (Indépendant).- Also bei mir war et vun Ufank un Neen zu deem Traité an ech hu meng Meenung ni geännert. Ech wäert se och haut net änneren.

(Interruption)

Här President, fir d'éischt wëll ech emol de Grond beliichten, firwat dass mer hei en neien Traité virleien hunn. Den Traité constitutionnel, dee vu Frankräich an Holland per Referendum ofgelehnt gouf, war och hei am Land per Referendum ofgestëmmt ginn. Och wann offiziell proklaméiert ginn ass, 56% hätten derfir gestëmmt, esou sinn ech do anerer Meenung. Richteg ass et, dass nëmmen 49,6% derfir waren an deemno keng Majoritéit do war, weder fir déi eng nach fir déi aner; well einfach menger Usicht no eng Rei gülteg Stëmmziedelen net matgewäert goufen. Do kënnen aner Leit anerer Meenung sinn, mä dat ass emol dat eent. Trotzdeem huet dës Chamber den Traité duerno ratifizéiert.

Et läit elo en neien Traité hei vir, dee sech awer vum Traité constitutionnel net vill ënnerscheet. Et ass och gesot ginn, dass deen demokratesche Konvent - deen anscheinend demokratesche Konvent - besser gewiescht wier, fir nach eng Kéier doriwwer ze diskutéieren, wéi wann elo d'Regierungschefen dat eleng gemaach hätten.

Mä wat ech awer hei net gutt fannen, dat ass, dass praktesch hei am Land keen öffentlechen Débat stattfonnt huet an et fënnt och kee Referendum statt. Et gëtt de Wee gewielt vun der parlamentarescher Ofstëmmung, wat menger Usicht no eng Frechheet ass vis-à-vis vun eise Bierger. Do stellen ech mer d'Fro, ob d'Regierung Angscht huet virun hirem eegene Vollek, well se sécherlech fäert, dass et nach eng Kéier zu engem Nee kéint kommen.

Dofir gëtt d'Volk einfach iwwergaangen; besonnesch déi 62% vun de Jugendlechen, déi beim Traité constitutionnel Nee gestëmmt hunn. Et ass dach an der leschter Zäit fir en aktiivt Matsproocherecht fir d'Jugend hei plädéiert ginn. Net méi spéit wéi gëschter beim Vote vum Jugendgesetz si Verschiddener hei es net midd ginn, d'Matsproocherecht als eng absolut Prioritéit fir d'Jugend duerstellen.

Elo hu mer hei en Traité virleien, dee just grad där Jugend hir Zukunft soll preparéieren. Firwat gi se dann net iwwer Referendum ëm hir Meenung gefrot? A firwat gëtt net d'Lëtzebuerger Vollek iwwerhaapt ëm seng Meenung gefrot? A firwat fënnt net, ier mer dat hei ofstëmmen, en öffentlechen Débat statt? Oder fäert Der, Dir kréicht se erëm eng Kéier net iwwerzeegt, wéi dat scho viru Jore war? Well virum Verfassungsvertrag hat Der jo awer alles drugesat, fir an de Lycéeën déi Jonk dervun ze iwwerzeegen, mä et ass lech net gegléckt. Si sinn net op Är schwach Argumenter eragefall an hu majoritär Nee gestëmmt.

Bei engem neie Referendum kréicht Der menger Meenung och erëm eng an d'Zänn, well d'Argumenter, déi Der virbréngt, fir dësen Traité gestëmmt ze kréien, si kee Millimeter besser wéi déi, déi Der beim Verfassungsvertrag virbruecht hutt.

Den Här Braz huet hei behaupt, déi Leit, déi Nee gesot hunn, hätte keng Argumenter. Da stellen ech mer awer d'Fro: Hat Ären Här Huss och keng Argumenter, well dee war och fir den Neen? Oder hat Dir keng Argumenter, fir den Här Huss ze iwwerzeegen, fir Jo ze stëmmen? Dat ass eng Fro... Ouh, hien ass net hei; et ass mer emol net opgefall.

(Hilarité)

Une voix.- Do laacht Der.

M. Aly Jaerling (Indépendant).- Ech wëll lech och soen, dass d'Gauche nach ni an och ni wäert eng Allianz - an egal ënner wat fir enger Form - mat der Droite sichen an dass hei beim Verfassungstraité eng ongewollten Allianz, déi zwëschent der Gauche an der Droite komm ass, op jidde Fall net vun der Gauche gewollt war an och ganz bestëmmt net vu mir.

An där ganzer Prozedur iwwert deen neien Traité gëtt menger Usiicht no d'europäesch Vollek fir domm verkaaft.

De britesche Journalist Bruno Waterfield vum „Daily Telegraph“ a Korrespondent zu Bréssel huet d'Aussoe vum Här Sarkozy zum Lissaboner Vertrag publizéiert, dee Folgendes gesot huet: «Des référendums sur le nouveau traité seraient dangereux et perdants en France, en Angleterre et dans d'autres pays. Car il y a un gouffre entre les peuples et les gouvernements.»

An am Kontext vum Referendum a Frankräich vum 29. Mee 2005, do sot den Här Sarkozy kierzlech: «La France n'était qu'en avance sur les autres pays dans son vote pour le non. La même chose arriverait dans tous les États membres si un référendum y était organisé. Un référendum aujourd'hui mettrait l'Europe en danger. Il n'y aurait pas de traité si un référendum a lieu en France, et il en va de même pour un référendum au Royaume-Uni.»

An et schéngt mer, wéi wa genau déiselwecht Iwwerleeungen hei och am Land a verschiddene Kreesser ronderëmgeeschten.

Bei aneren Traitéen, zum Beispill bei deem vu Maastricht, gouf an Dänemark esou laang referendéiert, bis e Jo erauskomm ass. An deeselwechten Zeenario gouf et an Irland beim Traité vun Nice. Mä d'Vollek gouf zumindest all Kéiers gefrot.

Haut geet et anescht. Ausser an Irland gëtt d'Vollek einfach net méi gefrot. Et gëtt an de Parlamenten ouni si ofgestëmmt an hei am Land souguer géint eist Vollek. Ebe well Der menger Usiicht no Angscht hutt virun Ären eegene Bierger.

Dat eenzegt, menger Usiicht no, nach demokratescht Land an Europa ass just nach Irland. Dat huet dem Vollek och elo nach e Matsproocherecht ginn, wann et ëm Décisiounen geet, déi d'Souveränitéit betreffen.

Als ee vun de groussen Fortschrëttler zum Beispill ass awer d'Méiglechkeet vun engem europäeschem Referendum verkaaft ginn. Da verstinn ech net, wéi dann national Referenden kënnen als Gefor ugesi gi fir Europa oder als Gefor ugesi gi fir iergendee Fortschrëtt an Europa.

Här President, diesen Traité ass vun de Stats- respektiv Regierungschefen aus 27 Länner schonn uegeholl ginn a gëtt als Traité simplifié duergestallt. An dat ass en och wierklech, e

vereinfachten Traité, well e beinhalt jo nëmmen 250 Säiten, 297 Modifikatiounen zu bestehenden Traitéen, 12 Protokoller a 65 Deklaratiounen.

Et ass e juristescht Labyrinth, dat just zum Zweck huet, déi europäesch Constitutioun, déi ofgelehnt gouf, doranner ze verstoppen.

Well dorëm geet et nämlech, déi ofgelehnte Constitutioun an hiren Inhalt op Ëmweeër awer ëmzesetzen, a genau dat huet och den Här Giscard d'Estaing an enger Tribune libre vum „The Independent“ den 30. Oktober gesot, et géif zwëschent dem ursprénglechen Text an deem elo virleienden Text méi eng Differenz an der Approche wéi am Inhalt leien.

M. le Président.- Här Jaerling, Dir musst zum Schluss kommen!

M. Aly Jaerling (Indépendant).- Den Här President hat mer zéng Minutte versprach.

(Brouhaha)

M. le Président.- Den Här President huet vergiess, mech ze informéieren. Den Här Fayot als Rapporteur hat zwou Minutte méi, soss huet nach jiddferee sech un d'Riedezäit gehalen. Ech géif lech bieden, lech och drun ze halen.

M. Aly Jaerling (Indépendant).- Gutt. Ech maachen elo ganz schnell.

Déi initial Propositione vum Verfassungstraité bleiwen onverännert, si si just vereinfacht a verschidden Traitéen opgedeelt ginn. An dës Virgehensweis wier néideg, sot den Här Giscard d'Estaing, fir subtil Verännerungen duerchzebréngen. Verännerungen, déi zum Zweck hätten, all Form vu konstitutionellen Approchen an all Gefor vu Referenden ze écartéieren. Dat gouf vum Här Giscard d'Estaing net ouni e gewëssenen Zynismus behaapt.

D'Dispositione vum Verfassungsvertrag bleiwen deemno och am Lissaboner Vertrag festgeschriwwen.

D'Grondrechter ginn nach ëmmer secondaire behandelt. D'Sozialcharta an d'Sozialentwécklung an de Länner si just Recommandatiounen a keng Obligatiounen.

Dëst Europa beweegt sech fir mech a Richtung vun enger sozialer Euthanasie, a Richtung vun engem geféierlechen a promovéierte Liberalismus, bei deem d'Politik net déi néideg Moyenë kritt fir deem entgéintzewierken.

Dëse Vertrag ass eng sophistikéiert Kopie vum Verfassungsvertrag, mat deem d'Bierger hei am Land an an Europa einfach iwwergaange ginn.

Dëst Parlament huet kee Mandat vum Lëtzebuerger Vollek, fir dësen Traité guttzeheeschen, iwwert deen en Deel vun eiser Souveränitéit jo awer mat a Fro gestallt gëtt. En trotzdeem ze stëmme, ass Respektlosegkeet géigeniwwer vum Lëtzebuerger Vollek.

Fir mech huet sech also näischt un der Situatioun, wat den Traité constitutionnel ugeet, geännert an duerfir wäert ech dësen Traité och net stëmmen an ech wäert och bei menger Meenung bleiwen.

M. le Président.- Merci, Här Jaerling. Dann huet d'Regierung d'Wuert, den Här Statsminister.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wéi mer hei am Ufank Juli 1992 iwwert de Maastrichter Vertrag ofgestëmmt hunn, huet mäi Virgänger, den Här Jacques Santer, well déi Zäit hunn d'Statsministeren a wichtegen Debatten ëmmer Franséisch geschwat, gesot: «En matière de traité européen et donc de Maastricht, il faut se déterminer globalement.»

Beim Nolauschten haut an enger Debatt, déi magistral vum Ben Fayot schrëftlech a mëndlech agefouert ginn ass, hunn ech öfters un dee Saz geduecht.

Well dat geet net, wann een ee Vertrag zu 27 ofschléisst, fir sech - wëllt een e positiv duerstellen - nëmmen op dat ze konzentréieren, wat schéin ass an - wëllt een en negativ duerstellen - sech nëmmen op dat ze konzentréieren, wat engem net gefält.

Beim richtegen Nolauschten a beim Noliense vun deem, wat 1991 heibanne gesot ginn ass, fält mer op, et besteet ëmmer e relativ groussen Accord an eisem Parlament, wéi an anere Parlamenter och, iwwert dat, wat positiv ass. Et besteet ee groussen Désaccord iwwert dat, wat negativ ass. A munches, wat als negativ vun deenen enge virbruecht gëtt, gëtt vun aneren als eppes Positives emfonnt, esou dass déi, déi zu esou Verträge - vun deenen ech verstinn, dass ee se ka mat Zréckhalung beuerteelen - zu engem däitlechen Nee kommen, eigentlech intellektuell op der verluerener Säit sinn, mä politesch, publizistesch, propagandistesch a populistesch ëmmer op der gewonnener Säit sinn. Well vun all deene Punkten, déi ee kann opzielen, déi géint ee Vertrag schwätzen, fënnt een ëmmer Leit genuch, déi op deenen eenzelne Punkte mat engem d'accord sinn.

Dat ass awer de Bewäis derfir, dass een zum Kompromiss, virun allem zum Kompromiss am Internationale fäeg ass. Well wann et ëm d'Verträge geet, déi een zu 27 ofschléisst, «il faut se déterminer globalement». On ne peut pas s'abstenir globalement, well wann d'Leit sech alleguer abstinéieren an deene 27 Länner, well se net mat allem averstane sinn, wat an deem Vertrag steet, oder well jiddferen nach gären eppes anescht derbäi gehat hätt, da komme mer am internationale Liewen ni virun. Da fale mer en fait dohinner zréck, wou mer waren, ier mer ugefaangen hunn, d'europäesch Integratioun wierklech ze wëllen.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

Nu sinn ech schonn der Meenung, dass een d'Leit, d'Mënschen an engem Land - et geet ëm Wichteges - no hirer Meenung muss froen. Ech sinn éischter een Unhänger vun der representativer parlamentarescher Demokratie, mä awer net dergéint, dass ee vun Zäit zu Zäit e Referendum mécht.

Mä, Här Jaerling, wann et gemaach ass an d'Leit hu Jo gesot, an zu Lëtzebuerg hu se Jo gesot, da kann een net esou maache wéi wa se Nee gesot hätten. An et kann een net gläichzäiteg soen, dee Vertrag hei gläicht wéi eng Drëps där anerer dem Verfassungsvertrag an dann e Referendum verlaangen, well d'Leit hu jo zu deem Verfassungsvertrag, deen, wéi Der dat richteg sot, wéi eng Drëps dësem Vertrag geglach huet, schonn eng Kéier Jo gesot hunn.

Duerfir si mer zur Konklusioun komm, net nëmmen d'Regierung, mä alleguer déi, déi mat gesondem Mënscheverstand sech mussen erëmploen, dass et net gutt wier, wann een elo - well et nämlech net néideg wier - een zweete Referendum géif maachen.

Dobäi ass déi Debatt vun haut ëm en Onendlecht méi konsensuell, wéi d'Debatten et am Ufank vun den 90er Jore waren. Do gëtt et Leit, déi si kohärent mat sech selwer bliwwen. Dat ass de Fall fir d'sozialistesche Partei an den Här Fayot. Dat ass de Fall fir d'CSV an den Här Mosar, mat Ausnahm vu sengem Schlenker iwwert déi reliéis Trennungslinnen, déi een erëm misst duerch de Kontinent driewen; mat mir fënnt dat net statt, fir dass Der dat just wësst. An et gëtt och keng Décisioun, souwäit wéi ech dat weess, vu menger Partei, dass d'Relioun en Argument oder en Element wier, wat determinant misst zur Kenntnis geholl ginn, wann et ëm d'Erweiderung vun der Europäescher Unioun geet. Esou eng Décisioun gëtt et vu menger Partei net, a géif et se ginn, dann hätt ech mech dergéint gewiert an da wier et bekannt, dass et déi Diskussioun an déi Décisioun ginn hätt.

Iwwert d'Türkei kann ee vill épiluguéieren. Ech si mat deem Land zënter '95 am emol méi lëschtgen, emol méi schwierigen Dialog. Dat sinn ergebnisoffe Verhandlungen. Déi Fro gëtt beäntwert wa se ze beäntwerten ass, mä d'Relioun ka keen Element sinn, dat an där Debatt do eng wichteg Roll spillt. Elo sinn ech awer nëmmen op d'Türkei komm, well den Här Mosar mer elo just hei an de Bléck geroden ass. Ech weess net méi, mat wem ech mech virdrun hat.

Eigentlech wollt ech soen, d'CSV, och mat Ausnahm vun där Remarque, wier kohärent mat sech selwer.

D'Demokratesch Partei huet et do méi schwéier. Mä de Fraktiounschef vun der Demokratescher Partei, de Charles Goerens, deen en ausgewisenen Europäer ass, deen ass kohärent mat sech selwer, well deen huet och schonn 1991 géint gréisser Widderstänn a senger eegener Partei - dat huet e jo och de Presidenteposten an där Partei kascht - sech intensiv agesat an dësem Haus an an der Öffentlechkeet fir europäesch Belaanger. Duerfir weess en, dass e mäi Respekt huet. Well aner Riedner vun der DP - ech kommen eigentlech nëmmen dorop, well Der lech esou vill mat eis beschäftegt; dat bréngt mech derzou, dass ech mech och elo e bësse méi mat lech beschäftegen. Do kritt Der nach munches ze héieren. Ech sinn eréischt am Ufank vu menger Sammlung, déi ech reconstituéieren, ukomm.

Mä jiddefalls, da falen ech jo direkt op déi Debatten iwwert de Maastrichter Vertrag. Schon e Samschdeg den Owend no Ärem Kongress ass dat mer zoufällig an de Grapp gefall, an do liesen ech dann, dass d'Deputéierte vun der liberaler Partei gesot hunn, esou och wéi den Här Jaerling haut, dee Vertrag vu Maastricht géif respektlosen Ëmgang mat lëtzebuergeschen Interessen a mam Lëtzebuergeschen Vollek verroden, wier eng Gefor fir

Lëtzebuerg. D'qualifizéiert Majoritéit, déi mer elo ëm weider 28 Felder ausdehnen, dat wier eng geféierlech Saach. D'Ausländerwahlrecht, d'europäesch Wahlrecht géif just agefouert gi fir d'Machtstellung vun de Gewerkschaften auszebauen an et wier ee Schandvertrag an et wier Verrot um Land.

Dat war d'Tonalitéit vu munche liberalen Einlassungen am Joer '91 an et war dem Här Goerens säi bleiwende Verdéngscht...

M. Aly Jaerling (*Indépendant*).- Awer ni vu mir, Här Statsminister. Ech mengen Dir verwiesselt mech do mat engem.

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Majo, am Géigesaz zum Här Henckes waart Dir nach ni an der DP. Dir waart just an der ADR an do sidd Der net méi dran.

(*Hilarité*)

Ech war hei amgaang den Här Goerens ze luewe fir - ech kéint d'Madame Flesch selbstverständlech do derbäi nennen - ee bestännegt Antriede fir d'europäesch Saach, och géint Widderstänn an der eegener Partei.

Duerfir war ech frou, dass den Här Goerens - dat weist ee laange Maturitéitsprozess, dee stattfonnt huet an enger Partei, déi heiansdo gezéckt huet - gesot huet, d'Demokratesch Partei - an doriwwer sinn ech frou - géif de Vertrag, dee vu Lissabon, ohne Wenn und Aber kënne stëmmen.

Et gétt och gutt Grënn fir ohne Wenn und Aber ëmmer nach - wann ee weess, dass ee sech muss global determinéieren - deem Vertrag hei seng Zoustëmmung ze ginn, well d'Lëtzebuurger hunn zu deem Vertrag a senge Substanzdeeler Jo gesot am Referendum vum 10. Juli 2005.

Well wou den Här Giscard d'Estaing Recht huet, huet e Recht, wann e seet - dat soen ech och, mä leider macht Der mer d'Éier vum Direktzitat net -, dee Vertrag hei gläicht deem aneren. A mir sinn agetrueden, iwwregens mat engem Mandat vum Parlament - well mir hunn déi Europadiskussioun ënnert der strenger Fuchtel vum Här Fayot jo hei pausenlos, andeem mer gepeitscht si ginn, misse matmaachen -, mir sinn hei vum Parlament duerch Motioun, Här Jaerling, opgefuerdert ginn, eis derfir anzesetzen, dass dee Vertrag, deen elo de Lissaboner Vertrag ginn ass, sech net dierft vun der Substanz vum Verfassungsvertrag ewechbewegen. An dat hu mer gemaach.

Da verstinn ech net, firwat dass mer haut fir eppes kritiséiert ginn, wouzou mer vum Parlament, gedroe vun den haaptpolitesche Kräften an dësem Haus, opgefuerdert gi sinn. Duerfir ass dat heiten, wéi de Verfassungsvertrag et och war, e gudde Vertrag fir Europa an e gudde Vertrag fir Lëtzebuerg. De Verfassungsvertrag wier besser fir Europa gewiescht, mä deen heite Vertrag ass gutt fir Europa, well e besser ass wéi dee Vertrag, deen de Moment applizéiert gétt. Dat ass dee vun Nice. An en ass gutt fir eist Land, well eis wesentlech

Interessen - an déi sinn net contraire zu den europäeschen Interessen, wann een dat op der richteger Zäitschinn kuckt - sauvegardéiert sinn an dësem Vertrag.

Dat gesi jo och anerer entre-temps esou. Och déi gréng Kolleegen hunn an enger, wéi ech fonnt hunn, gudder Ried, exzellenter souguer vum Félix Braz, hei hir Zoustëmmung bruecht. Dat huet gutt gedoen, géint d'Tonalitéit, déi nach déi gréng Interventiounen am Joer '91 hei ausgezechent huet.

D'Madame Err war Rapporteur vun dem Vertrag vu Maastricht an huet ganz engagéiert derfir plädéiert. Den Här Huss war Spriecher vun deene Gréngen - déi Zäit ware se nach net Corapporteur - an en huet ganz hefteg géint dee Vertrag do vum Lieder gezunn. An den Här Bausch, deen elo scho besser war wéi am Ufank Juli '92, huet dat matgemaach, mä haut kann e sech dem Statsmännische jo net méi erwieren...

(Hilarité)

...an duerfir kënt en natierlech elo zu aneren Aschätzungen, wéi dat deemools de Fall war.

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Dir waart jo och fréier vun der Extrême gauche an Dir sidd haut Statsminister.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Ma ech hu mer hei vu mengem Frënd Bodry erkläre gelooss, deem dee Saz a senger Partei nach natierlech wäert verheerende Misär maachen, dass deen éischten Discours de gauche zënter laange Joren hei an der Chamber vun engem CSV-Premier gehale ginn ass. Ech gesinn dat iwwregens d'selwecht.

M. Alex Bodry (LSAP).- Dat ass kee korrekt Zitat!

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Dir hutt gesot, Här Bodry - also wann Der mech hei obligéiert an Äre Wonnen ze wullen...

(Hilarité)

M. Alex Bodry (LSAP).- Dat ass fir mech keng Wonn, dat do.

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Et pickt lech eppes, vun deem Der nach net wësst, dass et eng offe Wonn ka ginn.

Une voix.- Ooohhh!

(Hilarité)

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- Neen, ech wëll hei soen, dass Der gesot hutt, dat wier eng kollektiv Aarbecht vun der Regierung. Dofir sinn ech ëmmer dankbar, well ech wëll net fir all Saz individuell an eleng responsabel gemaach ginn, deen

ech do soen, an d'Form dovun - de Schlëff, hätt Der kënnen soen -, dee géif komme vun deem, deen déi Ried géif virdroen an dat wier ee kloren Discours de gauche gewiescht; wougéint ech mech net wieren, dass Der dat esou gesitt.

Et huet jo awer elo net wéi gedoen. Wat ech wollt soen, ass, dass déi grouss Parteien dësem Vertrag hir Zoustëmmung ginn an dass se e gudde Grond hu fir dat ze maachen. An eng vun den Ursaachen, firwat dass Dir als Parlament esou gutt duerch deen Text gefouert gitt - deen natierlech keen Traité simplifié ass, wéi den Här Sarkozy et seet, mä en Traité simplifié ultracompliqué, well deen ass bal net ze liesen -, ass och drop zréckzeféieren, dass Äre Rapporteur déi Saache gutt auserneegeschrauft huet, an ech wëll em nach eng Kéier meng Unerkennung soe fir dee Rapport an dat Stéck Liewen, wat deem Rapport an europäesche Saache virgeschalt war an och, wéi ech denken, nogeschalt ass.

Obschonn ech eenzel Nuancen unzebréngen hätt un der Aart a Weis, wéi den Här Fayot säin Argumentatiounswee do subtil skulptéiert huet. Well den Här Fayot schreift a sengem Rapport - mä ech huelen un, dass dat ee wéi och ëmmer geartete Lapsus ass -, dass d'Lëtzebuerger dem Resultat vun der Konventioun per Referendum zougestëmmt haten. Dat hätt Dir gären esou gehat. Mä esou war et awer net. Si hunn dem Verfassungsvertrag zougestëmmt. Dee war op eenzelne Punkte méi prezis a méi däitlech, wéi den Text vun der Konventioun.

Woubäi ech hei wëll soen, dass, contrairement zu engem Androck, deen heiansdo opkënnt, ech keen Antikonventionelle sinn. Ech sinn net wéi den Här Fayot an och de Minister Schmit, dee jo deemools och e Konventionelle war, vun engem fundamentale Philadelphia-Geescht gedriwwen an dëse verfassungsgebende Froen. Mä dass dee Konvent eng exzeptionell gutt Aarbecht geleescht huet, dorun ass jo net dee geréngsten Zweifel, an nimools hätt eng normal Regierungskonferenz an der Substanz dat kënnen zesummendroen, wat am Verfassungsvertrag stoung a wat am Vertrag vu Lissabon iwwreg bliwwen ass.

Ouni Konvent gëtt et kee Lissaboner Vertrag, dat wëll ech ganz kloer soen. Mä esou koscher wéi heiansdo gemaach gëtt, ass et awer an deem Konvent net zougangen, well déi Sitzunge vum Presidium hunn awer och - wéi nennt Der dat ëmmer, wann Der an der Oppositioun sidd - hannert zouenen Diere stattfonnt a bei Rollueden, déi erofgelooss waren, am Halbdunkel.

Munche Konventionelle war iwwerrascht, wann en eenzel Resultater vun deem Presidium virgesat kritt huet. An den Här Fayot hat sech ganz fréi, um Ufanksstadium vun deem Konvent, scho mam Här Giscard d'Estaing ugeluecht driwwer, dass net Kloerheet genuch wier an dass net séier genuch géif geschafft ginn, dass net Transparenz genuch wier.

Den Här Fayot war vill méi kritesch am Ëmgang mam Här Giscard d'Estaing wéi Dir, Här Gibéryen, muss ech soen. Et éiert hien, dass en eenzel Saachen do esou gutt duerchkuckt.

Et ass heibanne gesot ginn, bei der Charta vun de Grondrechter wier keng Oppositiounsstëmm ze héiere gewiescht während de Referendumsdebatten. Dat ass einfach net wouer. Den Här Fayot schreift dat och.

Ech ka mech ganz genau erënneren, aus villen Tables rondes, déi mer haten, Entrevuen, Gespréicher, dass munch Elementer aus där Grondrechtecharta kritiséiert gi sinn. Ënner anerem dee Passus zum Beispill iwwert d'Expropriationsrechter an eenzel sozial Elementer.

Esou Kritike sinn et vill gi während där Debatt an et soll een net maachen, wéi wann et déi net ginn hätt.

Bei der Coopération structurelle a Saache Verdeedegung sinn ech net der Meenung, dass mer elo zu engem gewaltegen Opblöse vun eisem Militärbudget musse kommen. Ech sinn awer och net der Meenung, dass mir Zougang kréien zu där Coopération structurée, wa mer do stoe bleiwe bei eisem Militäreffort, wou mer haut stinn, da ginn ech et schréiftlech op eng Salztut, da komme mer net vun der Plaz.

Dat géif dann deen éischte Rayon ginn, dat éischt Zëmmer, wou vill Europa stattfënnt, an deem mer net vertrauede wieren. Duerfir muss ee wëssen - ouni dass mer do ufänke verréckte Pläng ze kréien -, dass mer do eise Verdeedegungseffort - dat jo ee Friddenseffort ass, well mir si jo keng Arméi, déi engem anere géintiwier feindlech gesénnt wier -, wa mer do net eis no uewe bewegen, mengen ech, dass et ganz schwéier gëtt, an dee Raum vun der strukturierter Kooperatioun am Verdeedegungsberäich eranzekommen.

Dat heescht net, dass mer eise Verdeedegungshaushalt mussen doubléieren, mä mir mussen en an engem räsonnabele Mooss a laang gestreckten Etappe konsequent op déi Missiounen kënnen ausrichten, déi d'Europäesch Unioun an deem Zesammenhang do wëllt iwwerhuelen.

Hei ass och net vill geschwat ginn iwwert d'Missiounsbeschreiwung, de Kompetenzkatalog vum zukünftege President vum Conseil européen. Ech verstinn déi Zréckhalung ganz gutt, déi jo am Haus doriwwer besteet. Mir fält zu deem Thema munches an.

Et huet mer gutt gefall, dass den Här Fayot extrem kohärent op deem Punkt ass, well hien nach eng Kéier a sengem Rapport d'Fro gestallt huet, ob et dann net awer besser gewiescht wier, wann dee permanente President vum Conseil européen gläichzäiteg Premier a sengem Land wier. Dann hätt en nämlech wesentlech méi Pouvoir a méi Duerchsetzungsverméigen. Dat war seng Meenung ëmmer, a meng Meenung och.

Et war just der LSAP hir Meenung e puer Woche virun de Wahlen, fir dat ëmzedréinen a fir ze soen: Ee Premier zu Lëtzebuerg, deen huet hei zu Lëtzebuerg ze sinn a sech net ëm aner Saachen ze bekëmmern. Duerfir sinn ech frou, dass den Här Fayot zréckkomm ass op déi initial Iwwerzeegung, déi seng war an déi dovun Témoignage ofliwwert, dass hien e feine Kenner vun deene Saachen ass, ëm déi et do geet. Mä et ass anescht komm an et gëtt anescht gemaach.

Richtig sinn déi Remarquë vun alle Kolleegen - an dat hu se bal alleguer gemaach, an déi, déi se net gemaach hunn, hätt se misse maachen -, déi gesot hunn, dass Vertrag zwar Vertrag ass, mä dass seng inhaltlech Ausfëllung, seng Miwwelëierung eng Saach vun de politesche

Gestaltungskräften ass. Déi sinn am Ministerrot vertraueden, an déi sinn am Europäesche Parlament vertraueden. Et kënn hei zu engem onwahrscheinlechen demokratesche Quantesprong doduerch, dass d'Matière mat qualifizierter Majoritéit a mat Codécisioun vum Parlament décidéiert ginn.

Duerfir ass et net egal, wien een an national Regierunge wíelt, well déi maachen d'Politik zu Bréissel. Gleeft de Regierungen net, wa se soen: Bréissel huet eis et virgeschriwwen! Si waren ëmmer derbäi. Ech verdroen dat net.

Une voix.- Très juste!

M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État.- D'Regierunge sinn ëmmer derbäi, wann Décisiounen getraff ginn. An d'Europaparlament ass an engem ëmmer méi groussen Ëmfang derbäi, wann Décisiounen getraff ginn. Duerfir ass et wichteg, wat fir Parteien a wat fir Politiker een a Regierunge wíelt, a wat fir Parteien a wat fir Politiker een an d'Europäescht Parlament wíelt. Well déi Majoritéiten, déi do zustane kommen, si keng Zoufallsmajoritéiten. Dat si gewollte Majoritéite vun de Leit a vun de Bevölkerungen an de Länner, déi wíele ginn. Duerfir ass dat guer net egal, wat fir eng Grondausrichtung dass déi eng an déi aner bei de Majoritéitsbildungen am Conseil an am Europäesche Parlament hunn.

Dee Vertrag hei, deen ech net fir een an allen Hisiichte gelongent Wierk halen, vun deem ech och gesinn, dass en am Sozialen deenen Ambitiounen, déi ee kann hunn, net gerecht gëtt, dee bréngt eis awer Rou. E bréngt eis d'Rou, fir dee Vertrag ze hunn an domat déi Politik - och déi Sozialpolitik - ze maachen, déi eis ugemíess schéngt a vun där mer mengen, dass se gutt wier fir d'Länner a fir d'Mënschen an Europa.

Jiddefalls dréit en dozou bäi, dass d'Europäesch Unioun ophält sech, wéi déi lescht zéng Joer, mat sech selwer ze beschäftegen, mat sech a mat hiren Institutiounen, mä dass mer eis elo emol kënnen drop konzentréieren, fir eis mat de Problemer vun de Mënschen - a Mënsche gëtt et och ausserhalb vun Europa -, mat de Mënschen an der Welt ze beschäftegen.

Et ass e Vertrag, deen der Europäescher Unioun méi Gewíicht op der internationaler Zeen gëtt. An dat brauch se. D'Europäesch Unioun haut ass eng politesch Ariichtung, déi an hirer Wierkung no banne ganz dacks ënnerschätzt gëtt, an an hirer Wierkung no bausse ganz dacks iwwerschätzt gëtt. Duerfir ass et wichteg, dass een, wat déi aussepolitesch Dimensioun vum europäesche Maachen an Dinn ubelaangt, zu wesentlech méi konsequentem Handele kënn. De Vertrag, deen haut ka ratifizéiert ginn, deen erlaabt dat.

Dee Vertrag bréngt eng Effizienzsteigerung vun der europäescher Décisionsfannung doduerch, wéi ech gesot hunn, dass d'Majorité qualifiée an d'Codécisioun ausgebaut ginn, awer och doduerch, dass mer een Ofstëmmungsverfahren am Rot kréien, wat wesentlech méi adequat sech ugesäit, wéi dat fréier de Fall war.

Well déi duebel Majoritéit - fir déi mir ëmmer agetruede sinn an déi nach zu Nice ofgelehnt ginn ass vun deene meeschte Staten, a bis zum Schluss beim Lissaboner Vertrag och vun der polnescher Regierung ofgelehnt ginn ass; d'Iwwerwannung dovun huet mech zwou Nuechte

mam polnesche Statspresident kascht - ass ee Prinzip, dee wesentlech besser ass wéi deen, dee mer hunn, well 65% vun der Bevëlkerung mussen zoustëmmen, fir dass eng Décisioun zustane kënn, a 55% vun de Staten. Dat heescht, an enger Europäescher Unioun vu 27 musse 15 Staten averstane sinn, ier emol iwwehapt ka gekuckt ginn, ob 65% vun der Bevëlkerung averstane sinn.

Bei deem éischten Tour vun der Ofstëmmung huet Däitschland eng Stëmm a Lëtzebuerg och eng Stëmm, a Malta eng Stëmm, an Italien eng Stëmm. An déi zwou Stëmmen - Malta a Lëtzebuerg - sinn esou vill wäert wéi déi däitsch a wéi déi italienesch. Eréischt wa si deen éischten Tour gepackt hunn - dat wëll ech deene soen, déi ëmmer fäerten, mir géifen hei ech weess net wat alles opginn -, ka gekuckt ginn, ob 65% vun de Leit dann och domat averstane sinn.

Dat heescht, wann een d'europäesch Saach begräift als eng, wou een ängschtlech muss dorop oppassen, dass Europa net ze vill ze soe kritt an och net ze vill ewechgeholl kritt, dann hu mer elo duerch dëse System vu Votatioun wesentlech méi Rechter am éischte Round, wéi dat bis elo de Fall war. Well ënner Nice hu mer sechs- oder siwemol manner Stëmmen wéi déi Däitsch oder wéi d'Fransousen; ech mengen, déi hunn der 29 a mir véier. Dat hei ass ee wesentleche Fortschrëtt, well hei huet Lëtzebuerg dann eng Stëmm, grad esou wéi Däitschland a Frankräich eng Stëmm hunn.

Ergo gëtt eis do net esou séier eppes entrass, wat mer wëlle festhalen. Woubäi ech wëll soen, dass ech natierlech selbstverständlech vill Verständnis derfir hunn, dass ee fir d'Cause vun den nationalen Interesse plädéiert. All Land an der Welt huet national Interessen an dat ass an der Europäescher Unioun net anescht. Diplomatie ass och d'Vertriede vun nationalen Interessen, déi kënnen legitiméiert sinn.

Mä däerf een un national Interessen net prinzipiell erugeen? Ech muss ëmmer kucken: Wéi laang muss ech dat doten nach hunn, ier ech eppes anescht amplaz hunn? A wat kréien ech amplaz, wann ech dat doten elo lassloossen? Dat hunn all lëtzebuergesch Regierungen ouni Ausnahm an der Vergaangenheet esou gemaach.

Duerfir stellt sech och am Zesammenhang mat der Steierfro, Här Henckes, d'Fro net esou wéi Dir gesot hutt. Ech hunn an der Regierungserklärung virgedroen, an e puer Erklärungen zur Lag an och a villen Debatten heibannen, dass d'lëtzebuergesch Regierung - dat steet souguer am Accord tripartite - prinzipiell der Meenung ass, dass mer zu enger Konsolidéierung vun der Bemessungsgrundlag bei der Betriebsbesteuerung an Europa musse kommen.

Et kann een net engersäits de fiskalen Dumping bekloen, an anerersäits engem d'Instrument net wëllen an d'Hand ginn, fir dee fiskalen Dumping do ze verhënneren. Do musse mer ganz genau kucken, wéi eis Interesselag läit, wéi déi europäesch Interesselag läit. Mä fir einfach vu vireran ze soen: Fir Steiere sinn d'Nationalstate ganz eleng zoustänneg, dat gëtt der Technik an der Logik vum Bannemaart net gerecht. Dat gëtt de Gefore vun der Globaliséierung hei a kengerlee Hisiicht gerecht. Wichtig ass just, dass nëmmen eppes ka

geännert ginn, wa mer domat d'accord sinn, well de Prinzip vun der Unanimitéit an der Fiskalitéit bestoe bliwwen ass.

Duerfir mengen ech, aus all deene Grënn an aus villen anere wier et gutt, wann d'Parlament dësen Traité géif stëmmen. En erlaabt eis et, besser, méi séier a méi grëndlech a méi global a méi pluridimensional ze schaffen, wéi déi aktuell Verträge. D'Lëtzebuerger hunn den 10. Juni 2005 par anticipation zu dësem Vertrag Jo gesot gehat, well d'Substanz vum Verfassungsvertrag ass, wéi d'Chamber d'Regierung dozou invitéiert hat, an dësem Vertrag gerett ginn.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Här Statsminister. D'Wuert huet elo den Här Minister Schmit.

M. Nicolas Schmit, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.*- Här President, no deene Wieder vum Statsminister ass eigentlech net vill derbäizefügen. Ech wëll awer e puer Remarquë maachen, well et ass gutt, Saachen aus der Welt ze schafen, déi sou an d'Welt gesat ginn a wou een eigentlech d'Impressioun huet, datt se weder ganz richtig sinn, mä vläicht och net ganz falsch sinn. Wann een iwwe Europa diskutéiert - an et ass scho wichteg, datt mer iwwe Europa diskutéieren, a mir mussen och weider iwwe Europa diskutéieren -, da muss ee sech op Fakte beruffen an och d'Wourecht, déi integral Wourecht soen.

Ech ka mech gutt erënneren, datt, wéi d'Fransousen an d'Hollänner Nee gestëmmt hunn, och hei zu Lëtzebuerg eng grouss Onrou war an d'Fro opkomm ass, ob mer iwwehaapt dee Referendum hei sollten ofhalen.

Mir hunn dee Moment de Courage gehat ze soen, datt mir de Lëtzebuerger versprach haten, se zu Wuert kommen ze loosse bei deem Referendum, a mir hunn dee Referendum ënner net einfache Bedéngungen ofgehal. D'Lëtzebuerger hunn, an dat muss een ëmmer erëm rappeléieren - ech sinn doriwwer och esou wéi de Statsminister ganz verwonnert -, mat 56,5% Jo gestëmmt. 56,5% Jo!

Elo hutt Dir, Här Jaerling gesot, et hätt ee beim Nice-Traité d'Iren nach emol missen ofstëmme loosse, bis se dann zu engem Jo komm wäeren. Hätt Dir am léifsten, mir géifen d'Lëtzebuerger esou oft ofstëmme loosse, bis se op eemol zu engem Nee géife kommen? Ech mengen,...

M. Aly Jaerling (*Indépendant*).- Neen, ech hätt am léifsten, wann Dir d'Lëtzebuerger géift iwwezeegt kréien.

M. Nicolas Schmit, *Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.*- D'Lëtzebuerger hu sech decidéiert, si hu Jo gestëmmt. A si hunn et ënner schwieerege

Bedéngunge gemaach. An dee Jo, dee vun de Lëtzebuenger ausgaangen ass, ass hei vun der Chamber confirméiert ginn.

Ech ka mech ganz gutt erënneren, wéi den Här Wolter gesot huet, mir solle fir dee Vertrag stëmmen, och wann zwee Länner an engem Referendum Nee gestëmmt hunn, well dat ons eng staark Ausgangsbasis gëtt, wann et drëm geet, iwwert d'Suite ze diskutéieren an doriwwer ze diskutéieren, wéi et an Europa soll weidergoen, well et jo evident war, datt mir en neie Vertrag bräichten. Mir kënnen net mat deenen Nice-Dispositiounen en effikasst an e soziaalt Europa an och scho guer net en Europa, wat present op der internationaler Zeen ass, richtig realiséieren.

De Fait, datt d'Lëtzebuenger Jo gestëmmt hunn, de Fait, datt d'Chamber dee Vote entérinéiert huet, huet ons eng staark Ausgangsbasis ginn an deene Verhandlungen, fir zu deem Lissabon-Vertrag ze kommen. An ouni elo vläicht mat enger falscher Modestie ze schwätzen, mengen ech, d'Lëtzebuenger ware capabel, hei e Rôle ze spillen an d'Resultat vun engem gudde Vertrag, sou wéi de Statsminister dat gesot huet, mat ze errechen.

Wann d'Lëtzebuenger net gestëmmt oder dee Referendum net erlaabt hätten, da wär ech net sécher, ob mir haut géifen iwwer e Lissabon-Vertrag schwätzen, deen esou ausgesäit, wéi en ausgesäit.

Ech sinn absolut d'accord, datt et kee Minivertrag ass - dat jo scho guer net. Dat war den Ausgangspunkt vum Här Sarkozy, mä mir waren ëmmer géint e Minivertrag. Mir hunn ëmmer gemengt, datt d'Substanz vun dem Traité constitutionnel misst préservéiert ginn an datt mir ons net mat enger minimalistescher Léisung kéinten zefridde ginn.

Et ass och keen Traité simplifié oder simplificateur, mä bis ewell war nach keen Traité simplifié um Marché; dat heescht och den Traité vu Maastricht an den Traité vun Nice si keng Traités simplifiés. Nun ass eben Europa e relativ komplex Gebilde, an esou komplex Saache kann een net mat ganz einfache Léisungen organiséieren.

Mä wann ech dann awer héieren, datt hei deem aktuellen Traité 400 nei Artikelen bäigefügt géife ginn, da sinn ech wierklech iwwerrascht, Här Henckes! Dann hutt Dir d'Methodik net verstane vun deem Traité. Et geet nämlech drëm, iwwer 400 Artikelen deen Traité ze änneren. Dat heescht, mir hunn net den Traité vun Nice plus nach eng Kéier 400 Articles supplémentaires. Mir änneren déi aktuell Traitéen iwwer esou vill Dispositiounen.

Firwat? Majo, well mir grondleeënd déi aktuell Traitée veränneren, well mir eigentlech op der Basis vum Traité constitutionnel schaffen, an dofir géif ech soen, et ass keen Traité simplifié, mä et ass awer och en Traité, dee gewëss Simplificatiounen an d'Europäesch Unioun bréngt.

Et ass gesot ginn - ech mengen, ënner anerem vum Här Braz -, an dat interesséiert vläicht d'Leit dohause manner: Mir schafen d'Piliere of. Dat huet awer gewësse Konsequenzen, wann iwwert d'Bases juridiques diskutéiert gëtt, interminabel Diskussiounen, fir ze wëssen,

op wat fir enger Base juridique mer zum Beispill an der Ëmweltpolitik gewëssen Dispositiounen huelen.

Mir reduzéieren d'Prozeduren. Mir hate momentan eng Wull vu Prozeduren, iwwer 20, wou een net weess, ob et d'Majorité qualifié zesummen ass mat der Codécisioun oder ob d'Parlament nëmme kooperéiert. Elo hu mer eigentlech Kloerheet kritt. Mir hunn dräi Prozeduren, an d'Hauptprozedur ass déi, wou d'Europäesch Parlament absolut d'Recht huet, an de legislative Prozesser matzebestëmmen.

Et ass also en Traité, deen, esou wéi den Traité constitutionnel, eng Rei vu Simplificatiounen an de Fonctionnement vun der Europäescher Unioun bréngt. Bei der Transparenz, fir iwwerhaapt emol ze wëssen, wéi de Conseil schafft, net ze schwätzen dovunner, wéi de Conseil décidéiert, sinn och ganz kloer Simplificatiounen a Verbesserungen dran.

Ee Wuert iwwert de Rôle vun der Chamber. En effet hu mer zesumme mam Här Fayot en Text ausgeschafft, deen am leschte Conseil de Gouvernement guttgeheescht ginn ass, fir d'Zesummenaarbecht vun der Chamber a vun der Regierung an der Europapolitik nei ze gestalten an ze verbesseren.

Mir kréien eigentlech, an dat ass jo keen Eenzelfall, iwwer Europa eng Opwärtung vun der parlamentarescher Aarbecht an der europäescher Politik. D'Chamber kritt hei méi Rechter, méi Kontrollrechter, mä och méi Matbestëmmungsrechter, à condition, datt mir dat uerdentlech organiséieren, an domat kënnt och eng Portioun méi Demokratie an déi europäesch Politik. Dat ass eigentlech eng Chance, déi mer onbedéngt mussen notzen.

Dofir gëllt et elo, deen Accord ëmzesetzen an effikass ze schaffen, fir datt effektiv och d'Chamber an engem ganz frëie Stadium vum legislative Prozess op europäeschem Niveau agebonne gëtt.

Ee Wuert iwwert den Élargissement. Och hei huet sech eppes Klengs geännert, mä et muss een d'Texter natierlech e bësse méi am Detail kucken. Et ass net esou, datt den Dispositif Élargissement einfach esou aus deene viregten Traitéen iwwerholl gi wär. Do steet ganz kloer dran, datt zukünfteg Élargissementer d'Critères d'éligibilité, déi de Conseil européen festgeluecht huet, musse respektéieren.

Wat sinn déi Critères d'éligibilité? Dat sinn d'Kritären, déi mir nennen „vu Kopenhagen“. Do ass notamment dran: eng Demokratie, déi eng wierklech Demokratie ass, mat Respekt vun alle Mënscherechter, mä och Respekt vun alle Minoritéiten.

Dir wësst, datt besonnesch och e Land wéi d'Türkei nach e laangen, laange Wee ze goen huet. An ech hu jo festgestallt, wéi den Här Braz d'Rechnung gemaach huet vun engem eventuellen zweete Mandat vum Här Sarkozy, wat jo nach net sécher ass, datt hien eigentlech dovunner ausgeet, datt souguer wann den Här Sarkozy en zweet Mandat géif kréien, d'Türkei nach net Member vun der Unioun wier.

Par ailleurs, den Här Sarkozy, dee jo vill hei zitéiert ginn ass, hat proposéiert,...

(Interruption)

...déi Dispositioun aus der Constitutioun erauszehuelen.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Do wëll ech direkt soen, ech hunn hei den Extrait vun der franséischer Constitutioun. Den Artikel 85.5 ass net geännert ginn; dat Eenzegt, wat drakomm ass, dat ass, datt en net méi vun Traité constitutionnel schwätzt, mä datt do Traité de la Commission européenne steet. Hei hunn ech den offiziellen Text. Ech kann der Regierung en herno iwwerreechen.

(Interruptions)

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.- Ech wëll e Wuert soen iwwert déi Hetz, déi gemaach gëtt géint den Élargissement en général.

Ech war gëschter an engem Land, wat sech Kroatien nennt. Den Här Mosar huet dat Land jo qualifizéiert. D'Kroaten hunn eng laang Geschicht, mä si sinn eigentlech säit relativ kuerzer Zäit eréischt en onofhängegt Land. Mir wëssen alleguer, datt si en onofhängegt Land gi sinn ënner extrem dramatesche Bedéngungen.

Haut fueren d'Lëtzebuurger op Dubrovnik an d'Vekanz. Et dierf een awer natierlech net vergiessen, datt viru manner wéi 15 Joer Dubrovnik an de Koup geschoss ginn ass. Wann ee gesäit, wat déi Perspektiv vun der Adhésioun an d'Europäesch Unioun an deem Land bewierkt huet um Plang vun der Demokratie, um Plang vum Mateneen-Ëmgoen zwësche Majoritéit an Oppositioun, um Plang awer och vum Respekt vun de Minoritéiten, datt d'Serben erëm zrëckkommen an hir Haiser an haut souguer de Vizepremier an der Regierung e Serb ass, da muss ee soen, den Élargissement ass trei deem grouse Projet, sou wéi den Här Goerens gesot huet, deen Europa ëmmer nach ass: e grouse Projet vu Friden.

Ech mengen, an deem ganzen Élargissement hu mer och Problemer, déi soll een net allegueren einfach verschweigen. Et muss ee soen, datt dee Prozess vum Élargissement e Succès ass an datt mer net einfach do kënnen e Stréch zéien a soen, datt et elo eriwuer wier an deene Länner, déi eigentlech op déi Perspektive bauen. Um Balkan gëtt et där jo nach e puer, Dir hutt se genannt. Dofir ass et wichteg, datt mer dee Fridensprojet weider lieweg halen.

Vläicht eng lescht Remarque iwwert d'Sprooch. Mir hu mat vill Intérêt festgestallt, datt mer elo Lëtzebuurger Traditiounen vu griicheschen Epen hunn; mä och den Traité de Lisbonne erlaabt et ons absolut, datt mer en op Lëtzebuergesch iwwersetzen. Dat steet souguer explicitement dran, datt den Traité kann an och déi Sproochen, déi elo net virgesi sinn als offiziell Sproochen, iwwersat ginn a souguer een Dépôt ka gemaach ginn zu Bréssel, fir kloerzestellen, datt dat och en Deel vun der Diversité culturelle vun Europa ass.

Et ass also eppes, wat absolut méiglech ass. Mir mussen ons just d'Moyenë ginn, wa mer Loscht hu fir dës Kéier dann net iergendwéi e wichtige Roman vun der Weltliteratur ze

iwwersetzen, mä den Traité vu Lissabon. Ech soen Iech, ech hunn do Douten, ob do all Lëtzebuenger bereet sinn, deen op Lëtzebuergesch ze liesen.

Iwwert Défense a Sécuritéit huet de Statsminister alles gesot; nach ee lescht Wuert iwwert de Fonctionnement vun Institutiounen.

Ech sinn eigentlech iwwerrascht, och do gëtt gesot, do wiere kleng Gruppen a stille Kämmerleinen, déi waarde bis den Traité an Irland dann iwwert d'Bühn ass, déi do géife verhandelen. Natierlech gëtt iwwer eng Rei praktesch Elementer, wat d'Ëmsetzung vun deem betrëfft, wat am Traité steet, diskutéiert. Sou wéi Är Chamber heiansdo iwwer hire Règlement interne oder intérieur diskutéiert.

Mä ech menge schonn, wann een och do sech d'Méi mécht an d'Artikele kloer liest, souwuel d'Fonctionnement vum Conseil européen, souwuel de Fonctionnement vun der Unioun an d'Méthode communautaire, déi jo fir ons d'Basis muss bleiwe vun deem Fonctionnement, déi sinn an deem Traité net a Fro gestallt. D'Kommissioun bleift d'Kommissioun. D'Kommissioun behält d'Initiativrecht. De President vun der Kommissioun gëtt gewielt vum Europaparlament, kritt eigentlech doduerch eng staark politesch Legitimitéit. An och d'Fonctionnement vum Conseil européen si kloer énoncéiert. Et ass net, wéi Verschiddener mengen, en Hyperpresident, wéi et e vläicht a verschiddene Länner gëtt. Seng Fonctioun si kloer definéiert, fir eben Europa méi wäit ze bréngen, fir dat grousst Europa vu 27 - muer vun 28 - effektiv méi effikass ze maachen, mä dernieft awer och all dat demokratescht Potenzial, wat an deem Traité ass, besser auszenotzen. Ech mengen Är Chamber ass do och gefuerdert, fir där europäescher Demokratie, zesumme mat de Bierger, ze hëllefe weider Progrèsen ze maachen.

Merci.

M. le Président.- Merci, Här Minister Schmit. Dir Dammen an Dir Hären, mir kommen dann zum Vote. Et ass keng Procuratioun erlaabt.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 5833 iwwert den Traité vu Lissabon ass ugeholl mat 47 Jo-Stëmme, bei 1 Nee-Stëmm an 3 Abstentiounen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Fernand Diederich, Ben Fayot, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Eugène Berger, Fernand Etgen, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz et Henri Kox.

A voté non: M. Aly Jaerling.

Se sont abstenus: MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.